

Verksamhetsberättelse 2022

Styrelsen 4 april 2023
Ägarrådet 20 juni 2023

Innehåll

Innehåll.....	2
FÖRORD.....	3
INLEDNING	5
Styrning och uppföljning.....	5
Personal och verksamhet.....	6
Verksamhetsberättelsen	9
VERKSAMHET & AKTIVITETER 2022	10
Verksamhetsprocesser	10
Allmänna utgångspunkter	10
Intressebevakning	14
Programbevakning.....	18
Verksamhetsoptimering.....	20
Huvuduppdragsprocesser	24
Övergripande Policyområden	24
NORRA SVERIGE I EU	24
EU:s framtida budget- och programperiod ge stöd till norra Sverige	24
Norra Sverige i samklang med smart, hållbar och inkluderande tillväxt i EU.....	29
Territoriell samverkan för utvecklingskraft utifrån det europeiska Arktis	32
Fokusområden för påverkan	40
REGIONAL UTVECKLING	40
Sammanhållningspolitik för regional kapacitetsuppbyggnad.....	40
Regionala programsynergier över gränserna	45
FORSKNING & INNOVATION	49
Innovativa regioner, smart specialisering och starka kluster	49
Konkurrenskraftig forskning, innovation och digitalisering i norra Sverige.....	53
TRANSPORT & NÄRINGSLIV	57
Transport och infrastruktur för ett regionalt sammanlänkat Europa.....	57
Marknads- och näringslivsutveckling för konkurrenskraftiga småföretag.....	64
KLIMAT, ENERGI & RÅVAROR.....	67
Den europeiska gröna given	67
Energi, bioekonomi och skog.....	70
Råvarutillgångar och regional industriell omvandling.....	76
Bevakningsområden	81
MEDBORGARNAS EU	81
En för EU attraktiv och socialt och hälsosamt hållbar region	81
Synligt norra Sverige med lockande upplevelser	82
Kommunikation.....	86
Bilaga: Program för NSPA Forum i Skellefteå 24-25/3	93

FÖRORD

Så blev det ännu ett år som inte blev som det var tänkt. 2022 var ju året då det skulle vända igen. Covid-19-pandemin ebba ut och EU:s stora krispaket stimulera ekonomin och världen återgå till någon form av normalitet. Men så blev det inte. Pandemin fortsatte inledningsvis att hålla sitt grepp och den brutala ryska invasionen i Ukraina ställde allt på ända. Europa och världen kastades in i en ny akut kris och det har förstås överskuggat allt i EU. Samtidigt har intresset för norra Sverige, där EU:s gröna giv sker på riktigt, bara fortsatt att öka och North Sweden har kunnat bidra till att fortsätta sätta norra Sveriges intressen på EU:s agenda.

Ljusglimten i krigseländet är att EU visat en imponerande sammanhållning, även om EU inte vore EU utan inre slitningar. Rysslands härskare Putin spelar ett högt och dödligt spel i hopp om att sammanhållningen och motståndet i slutändan ska krackelera. Samtidigt har det påmint många om att utan EU skulle vi stått oss slätt i händerna på stormakternas spel.

Där någonstans finns också North Sweden European Office (NSEO) som en länk till den hemmaplan i norra Europa som över tid hamnat i EU:s fokus. Givetvis spelar klimatförändringar, ökande säkerhetspolitiska spänningar och behovet av råvaror och grön energi och att Europa kan säkra sina egna tillgångar, roll för det. Arktis blir på alla vis allt hetare och det är inget positivt i sig, men det långsiktiga arbetet från NSEO för att få EU att likställa engagemang i Arktis med att också investera i sina egna nordliga regioner har betydelse. Inget sker av sig självt, särskilt inte i EU med sina myriader intressen. North Sweden kan och ska inte vara överallt, men det är obestridligt att vi gör skillnad i många för norra Sverige viktiga delar och finns med och bidrar långt mer än vad som alltid syns.

Över åren har det regionalt och över olika gränser byggts upp en förmåga, en förståelse, ett intresse och någonstans en mognad, såväl regionalt som i EU:s intressen för det nordligaste Europa, att ta sig an förändringarna som nu kommer slag i slag på ett sätt som inte annars hade varit möjligt. Det är det som hela den kapacitetsbyggnad EU:s olika stöd, utbyten och andra verktyg ytterst handlar om. Det är därför EU engagerat sig lite extra. Det är nästan svårt att ta in allt som idag händer. Såväl stora och numera välkända satsningar som mängder andra framväxande företag och branscher i helt nya sektorer likaväl som i etablerad industri. Den gemensamma nämnaren är i mycket den gröna omställningen som verkligen sker på riktigt. Inte utan utmaningar och olika intressen som står emot varandra, men med entreprenörskap, en vilja att göra skillnad och framåtanda som aldrig förr.

Bland det roligaste det gångna året var de veckolånga turnéer verksamheten gjorde i våra regioner. Tanken var att göra sådana direkt när North Sweden blev ett gemensamt kontor för hela norra Sverige, men så kom en pandemi. Det har vi nu tagit igen och bokstavligen farit med turnébuss genom alla våra län för att träffa politik, kommuner, regioner, företag, universiteten, myndigheter och andra. Vi har ju givetvis ett löpande utbyte där också distansöverbryggande teknik underlättar i vår stora geografi, men att kunna återknyta och få nya kontakter och samlat samla på oss vad som sker och kunna se likheter och olikheter på vår hemmaplan att ha med oss i vårt arbete, kändes verkligen av extra värde.

Det vi tar med oss är att det går bra nu på många håll, men utmaningarna finns för den skull kvar. Det är lika sant då som nu, det som den av oss initierade OECD-studien över Northern

Sparsely Populated Areas (NSPA) i norra Sverige, Finland och Norge visade på för nu några år sedan; att vi är regioner i framkant med stora potentialer, men också sårbara. Såväl utflyttningkommuner som tillväxtområden och allt däremellan brottas med brister avseende tillgång på folk för sin kompetensförsörjning, fungerande infrastruktur och egen kapacitet att överlag hantera allt det som måste hanteras. Det är viktiga budskap att ha med in i att nu börjar det om i EU med förberedelserna för nästa programperiod efter 2027. Det är också det som NSEO har styrt om för och i ljuset av det som en ny OECD-studie ska ses.

Vi ser vilken roll EU de facto spelat för att det görs investeringar i infrastruktur och bredband, universitetens uppväxling, utveckling av olika näringar såsom besöksnäringen och en särskild extra pott inom socialfonden för kompetensåtgärder inom ett säkrat extra regionalstöd till norra Sverige, plus att EU genom en landsbygdsagenda och arktisk policy överlag lyfter glesbygdens och hela norra Sveriges förutsättningar. OECD-studien har haft en avgörande betydelse liksom den unika politiska samverkan i Europaforum Norra Sverige och NSPA. Arbetet med att bereda väg för en ny, därtill av EU-kommissionen finansierad, OECD-studie är att bygga vidare på det. Till det kan nämnas att norra Sverige, tack vare NSEO, tar positioner inom rymd, industriallianser, hydrogen valleys, smarta städer och som en fullvärdig part i EU:s stamnätstransportkorridorer och på många fler områden. I många fall har dörrarna i realiteten varit stängda men kunnat lirkas upp i dialogen med EU och vi ser hur det vi från North Sweden en gång har initierat idag bär frukt på många plan.

EU:s gröna giv och att bidra till att ställa om hela Europa sker i norra Sverige. EU har sett och stöttat det och nu börjar även svensk nationell nivå förstå bättre. Det är inte för inte som det svenska ordförandeskapet för EU våren 2023 börjar i Kiruna. Det agerar vi på North Sweden för att dra nytta av och har förberett för att vara på banan och synliggöra regionen i EU. Ett område att fortsatt särskilt ta vidare är skogens roll. EU har en tendens att inte se skogen för alla träd, att missa helheten i bioekonomins potentialer. Pandemin försvårade den dialog som är livsnerven på Brysselarenan för att förslag ska bli balanserade och förankrade. Där har vi, med en välkommen förstärkning på kontoret, under året gjort en aktiv insats och ser en ökad förståelse i vår riktning, att bygga vidare på in i ett nytt intensivt år framför oss.

Överhuvudtaget har möjligheten att åter träffas visat hur viktigt det är. Pandemin gav oss de möjligheter den digitala tekniken ger, men det blev alltmer som ett skavande torrsim utan att komma framåt, trots, eller kanske på grund av, en närmast hysterisk mötesverksamhet med att bara byta skärmbild. Den som trodde att vi inte skulle våga ses och umgås igen hade fel. I alla fall på Brysselarenan, som under hösten formligen exploderade i möten, events, studiebesök, seminarier och andra aktiviteter. Vi var lika medskyldiga och det var kul att, efter allt slit, se hur väl våra nya lokaler fungerade för det. Det är så den diskussionsklubb som EU i mångt och mycket är fångar upp alla olika perspektiv och gör förflyttningar att knådas in i lagförslagen och därmed vikten av att vara på plats där de diskussionerna förs.

Det är med det bara att avsluta med att inget är möjligt utan fantastiska medarbetare och god samverkan med alla våra samarbetspartners. Stort tack alla. Tillsammans gör vi alltnog skillnad för att skapa bättre framtidsförutsättningar i en tid och omvärld full av utmaningar.

/Mikael Janson
Direktör

INLEDNING

Styrning och uppföljning

North Sweden European Office (North Sweden/NSEO) är sedan 2020 norra Sveriges samlade EU-kontor för Norrbotten, Västerbotten, Jämtland Härjedalen och Västernorrland genom en samverkan mellan den regionala politiken, akademien och näringslivets organisationer i de fyra regionerna. Syftet med NSEO är att strategiskt ta del av och föra hem kunskap om, respektive bidra till att påverka, viktiga policyområden i EU som har betydelse för den samlade regionens ekonomiska och hållbara tillväxt.

Samarbetsprojekt för norra Sverige under Region Västerbotten

Verksamheten sker i form av ett projekt inom ramen för ett samarbetsavtal mellan de medverkande aktörerna från de fyra regionerna och som anger verksamhetsbidraget per huvudman. Nuvarande samverkansavtal är för projektperioden 2017—2023 avseende aktörerna i Norrbotten och Västerbotten och från och med 2020 ett tilläggsavtal avseende tillkommande aktörer från Jämtland Härjedalen och Västernorrland för 2020—2023.

Region Västerbotten står som formell projektägare med NSEO inordnat som ett projekt under den regionala utvecklingsförvaltningen. För medarbetare med utlandsstationering ombesörjer Umeå Universitet anställningarna för North Sweden.

Verksamhetsstyrning via styrelse och Ägarråd

Den löpande ledningen sker via en utsedd styrelse med en företrädare per huvudman samt ett årligt Ägarråd med en företrädare per huvudman som antar verksamhetsdirektiv och följer upp verksamheten genom den verksamhetsberättelse som härmed presenteras.

North Sweden arbetar utifrån utpekad verksamhetsinriktning och verksamheten har rent konkret jobbat med bevakning och genomfört aktiviteter inom ramen för den av styrelsen, utifrån Ägarrådets verksamhetsdirektiv, beslutade verksamhetsplanen. I och med att verksamheten från och med 2020 omfattar en större geografi med båda programområdena Övre och Mellersta Norrland, har arbetet fortgått med att omfatta hela den samlade geografin och utveckla dokument, kontakter och arbetsformer för det.

Styrelsen har under 2022 träffats per digitala distansmöten den 2/2, 7/4, 16/6 samt den 9/12. Därtill träffades styrelsen fysiskt i Stockholm i Företagarnas lokaler 1-2/9 för styrelsemöte samt överläggningar och diskussioner avseende den utvärdering av verksamheten som under våren gjordes av extern konsult inför en fortsatt verksamhet efter 2023. Styrelsen hade också ett hybridmöte i Bryssel i samband med aktiviteter för styrelsen 11-12/10 i Bryssel under European Week of Regions and Cities (EWRC) där styrelsen medverkade i events med LTU, NSPA och Region Västerbottens kulturkväll samt egna överläggningar.

Ägarrådet har haft ordinarie möte per distans den 27/6 där verksamhetsdirektivet för 2022/2023 antogs och det gjordes en avstämning kring arbetet med att förbereda för ett nytt samverkansavtal.

Styrelsens ledamöter för respektive huvudman för NSEO under 2022:

- Thomas Hartman, *ordförande*, Region Västerbotten
- Märta Molin, Region Västernorrland
- Janus Brandin, Region Norrbotten
- Anna Halvarsson, Region Jämtland Härjedalen
- Ann-Christin Aspvik, Norrbottens Kommuner
- Charlotte Sandelius, Kommunförbundet Västernorrland
- Lena Anttila, Luleå Tekniska Universitet
- Hans-Olov Byquist, Umeå Universitet
- Ludde Edgren, Mittuniversitetet
- Oliver Dogo, Handelskammaren Mittsverige
- Elin Stenvall, (*t o m mars*) och Sabrina Suikki (*fr om april*), Norrbottens Handelskammare
- Anders Hjalmarsson, Västerbottens Handelskammare
- Jonas Nordin, Företagarna Västerbotten
- Lars Lindberg, Företagarna Norrbotten

Under 2022 kunde styrelsen åter ses fysiskt och inledde hösten med en heldag i Företagarnas lokaler i Stockholm för diskussioner om översynen av North Sweden inför en fortsatt samverkansperiod (1-2/9).

Pandemin har visat möjligheterna som den digitala tekniken ger för en verksamhet som North Sweden som spänner över en stor och spridd geografi. Samtidigt blir begränsningarna tydliga och vikten av att också ses för att göra gemensamma förflyttningar så påtagligt. Det var därför glada miner i möjligheten att ses och bryta tankar och idéer också i "mellanrummen", plus att för flera nya i styrelsen var det första gången de sågs.

Personal och verksamhet

North Sweden är i och med sammanläggningen mellan North Sweden och tidigare Mid Sweden bemannat med sex medarbetare och under 2021 gick verksamheten in i nya bättre anpassade lokaler som under 2022 mer eller mindre färdigställdt och kunnat tas i bruk fullt ut. NSEO delar lokalerna med North Norway European Office för att kunna hålla med bättre anpassade gemensamma konferensutrymmen för besöksgrupper och olika event.

Återgång till mer av arbets- och personalmässigt normalläge

Även om Covid-19 allt mer släppte sitt grepp så påverkades verksamheten också under 2022 av restriktioner och nedstängningar som i Belgien varit mycket hårdare och mer omfattande än i Sverige, med stundtals enligt lag förbud mot att exempelvis vistas i kontorslokalerna.

Verksamheten har dock kunnat hålla igång verksamheten fullt ut genom hela pandemin och under våren öppnade samhället upp igen för att under hösten snarare vara mer möten och fysiska aktiviteter än brukligt. Det fanns mycket att hämta ikapp och för North Sweden innebar det en väldigt hektisk period av såväl egna arrangemang, som medverkan i andras både i Bryssel och på hemmaplan samt många besöksgrupper att hantera.

Det kan konstateras att de ambitioner som fanns med att gå in i nya lokaler också uppnåddes avseende att kunna anordna egna arrangemang och seminarier med flera aktiviteter i egen regi i egna centralt belägna lokaler. Samtidigt fortsätter mycket att vara digitalt och i så kallad hybrid, fysiskt och digitalt, utifrån lärdomarna som pandemins arbetssätt fört med sig för inte minst att underlätta arbetet i en stor geografi som norra Sverige och för North Swedens del att därtill finnas i ett annat land för sitt arbete.

Under året kunde också den långtidssjukskrivning som verksamheten dragits med hanteras, med många föregående dialoger, och det innebar att den tjänsten som Senior Policy Adviser kunde utlysas. Samtidigt valde kommunikationsansvarig kontorskoordinator att gå över i en annan tjänst på hemmaplan och därmed också att den tjänsten fick utlysas. Under våren och sommaren var därmed verksamheten inne i tre omfattande rekryteringsprocesser om även den extra skogsresursen enligt redovisning nedan räknas in, samtidigt med också avveckling av tidigare medarbetare. Det tog givetvis mycket kraft och för att hantera det fick övriga medarbetare täcka upp för vakanser och förändringar tills de nya medarbetarna var fullt ut på plats under hösten och verksamheten åter var fullt bemannad.

Personal och ansvarsområden

- Mikael Janson, *Direktör*, med ansvar för verksamhetsledning och policyområdet "Norra Sverige i EU" med övergripande frågor som EU:s budget och OECD-studien plus täcka upp för näringslivsfrågor såsom statsstöd.
- John Kostet, *Senior Adviser*, Policyområdet "Regional Utveckling" inbegripande Arktis och gränsöverskridande samverkan plus att täcka upp råvarufrågorna.
- Niklas Johansson, *Senior Adviser*, Policyområdet "Forskning och Innovation" plus att täcka upp för EU:s initiativ kring industriell omvandling.
- Mona Mansour (*t o m maj*) och Maria Larsson (*fr o m oktober*), *Senior Adviser*, Policyområdet "Klimat, Energi & Råvaror" med fokus på EU:s gröna giv och skogsfrågorna samt gruv och mineral inklusive industriell omvandling.
- Lotta Rönström, *Senior Adviser*, Policyområdet "Transport & Näringsliv" med transport och infrastrukturfrågorna samt näringsliv samt under våren att täcka upp för områdena klimat och energi med bland annat hela EU:s så kallade Green Deal och skogsfrågorna.
- Julia Hanson (*t o m augusti*) och Maria Boström (*fr o m september*), *Communications & Office Manager*, med ansvar för verksamhetens kommunikation och samordning av kontoret och events samt även policyfrågor inom "Medborgarnas EU" såsom kultur, turism, hälsa och jämställdhet samt mänskliga rättigheter.

Därtill har under året, liksom tidigare år, två praktikanter per termin arbetat med nyhetsbevakning, besöksgrupper och det internadministrativa bland mycket annat. I hög grad bygger kontorets löpande vardagliga verksamhet på praktikanternas insatser. Under vårterminen praktiserade Emilia Zetterlund samt inledningsvis Vilma Johansson, som dock gick över till en betald praktik på EU-kommissionen efter några veckor, varvid Hanna Bergman kunde erbjudas att gå in på den platsen. Under hösten praktiserade Nora Vinderå och Emil Olofsson på NSEO.

North Sweden står också mot en ersättning i överenskommelse med Region Västerbotten för en ytterligare arbetsplats för sekretariatet för CPMR Östersjökommissionen.

Ett stort tack till Mona Mansour för ovärderliga insatser och likaså Julia Hanson som under året lämnade. Efter rekryteringar var kontoret åter fulltaligt. På bilden: Lotta Rönström, Mikael Janson, Maria Boström, Niklas Johansson, Maria Larsson samt John Kostet. Därutöver tillkom en extra skogsresurs i Carina Christiansen.

Inriktningen för arbetet bygger på ett direktiv som fastställs av Ågarrådet, en följande plan med insatsområden och målsättningar som beslutas av styrelsen samt en uppföljning av vad som gjorts och uppnåtts i verksamhetsberättelsen. Policyområdena är i sin tur knutna till varje medarbetare att driva sina delar.

Särskild skogssatsning med extra resurs

Därtill samlade sig Region Västerbotten, Norrbotten, Västernorrland och Jämtland Härjedalen i slutet av 2021 för en gemensam satsning kring skogsfrågorna inom det omfattande klimatlagstiftningspaketet "Fit for 55" med stor potentiell påverkan på norra Sveriges möjligheter att upprätthålla ett aktivt skogsbruk och bidra till bioekonomin. Denna extra resurs lades under NSEO och att samspela med det regionala politiska nätverket Europaforum Norra Sverige (EFNS) som referensgrupp för arbetet.

Resursen nyttjades i inledningen av året för att bistå framtagandet av en rapport i Europeiska Regionkommittén kring skogsfrågorna som kommittéledamoten Åsa Ågren Wikström, Region Västerbotten och vice ordföranden för EFNS fått ansvar för att ta fram. Parallellt med det genomfördes en utlysning av en projektledartjänst för arbetet och från mitten av våren gick Carina Christiansen in i den rollen. För att skapa flexibilitet och bereda väg för en eventuell fortsättning av den extra satsningen 2022, gick den tjänsten över i ett upphandlat uppdrag under hösten.

Arbetet är givetvis nära kopplat till North Sweden och redovisas i denna rapport avseende det som har direkt bäring för NSEO, även om det är en extra satsning med separata medel från de fyra regionerna. Det var i sig en läroprocess att hitta formerna för en sådan särskild satsning som ansågs nödvändig då omfattningen av klimatförhandlingarna och påverkan på norra Sverige på en detaljnivå med mycket snabba förlopp, som saknar motstycke från EU:s sida. Det behövdes en kraftsamling med goda sakkunskaper för att hantera i och med betydelsen av skogen och bioekonomin för norra Sverige och där nationell nivå och andra likasinnade inte var mobiliserade i den grad som hade varit önskvärt, även om North Sweden tidigare och även under 2021 och 2022 kunnat agera för att få andra aktörer på banan i dessa frågor.

Verksamhetsberättelsen

Denna verksamhetsberättelse följer strukturen för de av North Swedens Ägarråd utpekade verksamhets- och huvuduppdragsprocesser med styrelsens beslutade målsättningar och aktiviteter inom dessa, för att underlätta möjligheterna för uppföljning av verksamheten och uppnådda resultat avseende såväl genomförande som måluppfyllelse.

Utgångspunkten är därför de inriktningar med utpekade arbets- och insatsområden för bevakning och påverkan som slagits fast i *verksamhetsplanen* med tillhörande aktiviteter, utifrån *verksamhetsdirektivets* huvudsakliga verksamhets- och policyprocesser/ fokusområden.

Under respektive processområde återges *inom markerad ruta den huvudinriktning som anges i verksamhetsdirektivet* för 2022/2023 samt *den inriktning och målsättningar som i sin tur ställts upp i den följande verksamhetsplanen*. I verksamhetsplanen prioriterade insatsområden är i det följande markerade med understrykning. Redovisningen utgår ifrån *de uppställda målen/huvudpunkterna* under respektive rubrik i planen och det är utifrån det genomförandet i form av aktiviteter och en redovisning av uppnådda mål relateras.

VERKSAMHET & AKTIVITETER 2022

Verksamhetsprocesser

Allmänna utgångspunkter

VERKSAMHETSDIREKTIV:

North Sweden ska bedriva sin verksamhet inom av ägarna utpekade prioriterade policy- och insatsområden och kunna ge dels relevant information om EU till regionens aktörer, dels för regionen relevanta aktörer i EU nödvändig kunskap om norra Sverige. Det ska finnas ett tydligt jämställdhetsperspektiv och North Sweden ska vara transparent och tillgängligt inom ramen för gällande offentlighetsregler. Kommunikation är avgörande för huvudmännens möjligheter att såväl se nyttan med som kunna dra nytta av North Sweden och ska därför genomsyra verksamheten. Därtill ska NSEO i samspel med hemmaaktörerna gentemot EU göra tydligt de regionala behov som finns, där mycket är samma men också i olika delar är i olika faser vad gäller investeringar, innovationskapacitet och tillväxtpotentialer, med utmaningar för lokalsamhället att hantera och där EU med mer territoriellt anpassade verktyg kan göra skillnad för att bidra till regionalt hållbar tillväxt.

VERKSAMHETSPLAN:

Avseende information, dialog och samverkan ska North Sweden:

- Utveckla och samverka med relevanta olika former av dialoggrupper inom NSEO fokusområden gentemot huvudmännen och deras företrädare.
- Fortsatt utveckla informationskanaler och dialog med regionens aktörer, utöver huvudmännen, inom kommuner, företag och akademi.
- Fortsätta utveckla kommunikationskanaler på Brysselarenan för kontorets arbete.
- Bidra med EU-dimensionen i det regionala integrations- och jämställdhetsarbetet och på dessa områden, internt och externt, vara ett gott föredöme på Brysselarenan.
- Vara en given nyckelspelare och informationskälla hemåt när det gäller EU-frågor och bidra med EU-dimensionen i det regionala policyarbetet.

GENOMFÖRANDE:

- North Sweden medverkar, utöver egna events och aktiviteter, på inbjudan i huvudmännens olika arrangemang med koppling till regional utveckling samt EU, i enlighet med redovisning under de olika verksamhets- och fokusområdena.
- North Sweden för in frågan om bättre könsbalans vid olika aktiviteter och evenemang för att bidra med jämställdhetsperspektivet också på Brysselarenan.
- North Sweden har löpande gett strategisk information via nyhetsbrev, direkt dialog med berörda aktörer samt till olika former av dialoggrupperna om processerna i EU och EU:s olika förslag och förberedelser inför kommande programperiod.
- NSEO fortsätter skriva bredare analyser, "State of Play", om skeendena i EU inom olika områden för att ge hemmaaktörerna möjlighet att ta del av hur diskussionen går runt regionens intressen och de analyser och strategier som North Sweden bygger sitt arbete på.
- North Sweden har under året deltagit i ett antal dialoger och samtal med regionala företrädare i de politiska regionerna men även andra organisationer kring deras internationella deltagande i olika organisationer såsom AER och CPMR och påverkansagendor för att ge råd och underlag för strategiska beslut kring det egna

EU-relaterade arbetet på hemmaplan, utöver medverkan och samverkan med NSEO i det EU-relaterade arbetet.

- NSEO agerar för att synliggöra regionen och dess företrädare i EU, som framgår av de olika insatsområdena.

En del i North Swedens uppdrag är att medverka till att regionens aktörer blir synliggjorda i EU och ges arenor för dialoger med viktiga företrädare och beslutsfattare från EU. En sådan arena är det årliga Arctic Futures Symposium i Bryssel (29-30/11).

North Sweden medarrangerar symposiet med paneler kring råvaror, klimat, EU:s stöd till norra Sverige och NSPA för hållbar utveckling i olika utbyten med ledande företrädare från EU men även övriga Arktis. Från norra Sverige medverkade vid årets event; Peter Sköld, UmU, Martin Philips, Talga, Frida Fossland, North Sweden Green Deal och Moa Johansson, Containing Greens AB.

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ North Sweden blir inbjuden till de regionala aktörernas olika arrangemang, inklusive att medarrangera regionala events, och får direkta frågor från aktörer för att ge strategisk kunskap om det som pågår i EU samt att andra än huvudmännen också vill ta del av dialoggrupper och annan information, vilket tyder på att NSEO är en relevant och strategisk part för regionens aktörer.
- ✓ Strävan till jämnare könsbalans är en utmaning, men det gör skillnad när NSEO kan styra upplägg och medverkande, även om det i slutändan är det avhängigt vilka representanter olika organisationer och aktörer skickar, också med aktivt arbete för en bredare sammansättning.
- ✓ Att regionerna och även andra på hemmaplan vänder sig till North Sweden för sitt eget internationella arbete och EU-relaterade nätverkande och policyinriktning visar att North Sweden är en relevant partner för kunskapsinhämtning och rådgivning.
- ✓ Sist i denna berättelse finns ett avsnitt om kontorets kommunikation, som kan sammanfattas med att det når ut till allt fler och att inte minst det jämförelsevis ambitiösa nyhetsbrevet som skickas ut regelbundet varannan vecka, som en huvudkanal för informationsförmedlingen, rönar uppskattning och från även omvärlden uttalat ses som en källa till bra uppdateringar om norra Sverige och EU, se *Kommunikation*.

Därtill arbetar NSEO med följande särskilda arbetsområde för aktiviteter:

- **Stärka en lokal platsbaserad utveckling i dialog med hemmaaktörerna**
  - Målsättningar:
    - Utveckla en samlad dialog med olika delar av regionerna för att utifrån deras förutsättningar koppla EU:s strategier, utvecklingsstöd med sina olika instrument till det lokala utvecklingsarbetet.

- Stärka det strategiska arbetet med regionens olika aktörer för att inom de olika insatsområden för NSEO etablera ett utvecklingsarbete i samklang med EU:s möjliga och relevanta utvecklingsstöd.

GENOMFÖRANDE:

- För att återknyta och uppjobba nya kontakter att få kunskap om kontoret på hemmaplan efter pandemin och att börja bygga mer strategisk samhandling i den nya större geografiska sedan sammanläggningen till ett samlat kontor för hela norra Sverige, har NSEO fullföljt den tidigare fastlagda ambitionen att göra "turnéer" i alla fyra regioner, som påbörjades i Norrbotten i slutet av 2021, för att ta del av vad som rör sig och de möjligheter och utmaningar som finns att ta med sig i arbetet på Brysselarenan:
  - Under veckan i Jämtland Härjedalen mötte NSEO regional utvecklingsansvarig politik och förvaltning, Tillväxtverket i Östersund samt Östersunds Kommun och det samiska kulturcentret Gaaltie samt regionens kulturcenter Jamtli och tittade på några av Mittuniversitetets centrumbildningar, mötte PEAK Innovation samt besökte Torsta utbildningscentrum respektive Eldrimner för matkultur och jordbruks- och landsbygdsutveckling i Ås och därutöver möjlighet att samlat träffa företrädare från kommunerna i Jämtland Härjedalen och specifikt Östersunds samiska förvaltningskommun (25-28/4).
  - Under veckan i Västernorrland träffade NSEO Kommunförbundet och regionala utvecklingsenheten och strategerna i Region Västernorrland samt Härnösands kommun, besökte företagen Agtira, Absolicon och Härnö Gin, träffade kommunledningen i Kramfors med också presentationer av Green City Ferries och Norrdans med mer kultur samt därtill besök i Vesåstrand och turismsatsningarna i Skule/Höga Kusten plus Räddningscentret på Sandö, fick information om spelindustrin och möta kommunledningen i Ånge med besök på Permascand i Ljungaverk, en genomgång av Sundsvalls Kommun samt besöka SCA och Renwecell och ta del av Mittuniversitetets prioriteringar (19-22/9).
  - Under veckan i Västerbotten fick NSEO besöka företagen Inpipe och Ecoclimate samt kommunledningen i Vilhelmina, överlägga med kommunledningen i Storuman samt besöka Glesbygdsmedicinskt Centrum, prata med politik och näringslivskontoret i Lycksele och besöka Hedlunds Träindustri, få en genomgång och diskussion med Skellefteå kommun och titta på Skellefteå Showroom samt möta universitetsledningen på UmU och få en genomgång av Region Västerbottens Näringsliv- och samhällsbyggnad samt möta kommunledningen med stab i Umeå (5-9/12).
- Därutöver kan nämnas OECD-studien som ett av NSEO initierat redskap och plattform för utbyten och dialog för en fördjupad strategisk diskussion att fånga kopplingen mellan de lokala och regionala förutsättningarna runtom i norra Sverige utifrån EU:s policys, strategier och stöd för att ta vidare de diskussioner som initierades under programmeringsarbetet avseende instrument som lokalt ledd utveckling (CLLD) och det som kallas Integrated Territorial Investments (ITI), se *under OECD och även Regionalpolitik*.
- Avseende de större kommunernas förmåga att hantera den industriella omvandlingen och gröna omställningen har NSEO också under året utvecklat samverkan med dessa så kallade "industrikommuner" och N6-initiativet mellan de sex största kommunerna för att stärka samverkan och möjligheter att ta positioner

för strategisk utveckling och att testa nya lösningar för gröna stadsutveckling inom EU:s olika utvecklingsplattformar, se *Forskning och Innovation*.

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ De veckovisa turnéerna i Jämtland Härjedalen, Västernorrland och Västerbotten, efter att Norrbotten hade betats av året före, tog mycket kraft i anspråk att rigga i samverkan med hemmaplan och var oerhört intensiva med aktiviteter från morgon till kväll och också dialoger utanför de konkreta programpunkterna, men väldigt värdefulla och gav mycket relevanta kunskaper och perspektiv kring varje region och aktörer inom olika sektorer samt bra kontakter och spridning av vad North Sweden är och kan bidra med hemåt i det som rör EU, att ha med i arbetet framåt och visar också vikten av att mötas fysiskt, vilket fanns ett tydligt uppdämt behov av, utöver att det legat i plan som en del av sammanläggningsprocessen.
- ✓ Turnéerna är att se som en del av en process att utöver det vardagliga löpande arbetet strategiskt förankra North Sweden hemåt i en samlad geografi, även om förstås inte allt och alla delar av regionerna var möjliga att ta del av, och var för året det som kontoret valde att lägga kraft på som en prioritering utöver ordinarie processer, med ambitionen att för kommande år bygga vidare på de erfarenheter, kunskaper och kontakter som dessa veckovisa resor i hemmaregionerna gav.
- ✓ Därutöver har NSEO under 2022, grundat på tidigare aktiviteter och initiativ såsom den rapport om potentialer för integrerade utvecklingsinvesteringar runt om i olika regiondelar, som North Sweden agerade för i EFNS, kunnat utveckla plattformar för att ta de diskussionerna vidare genom en ny OECD-studie kring behov av kapacitetsuppbyggnad i inte minst glesbygdsdelarna och olika stadsutvecklingsinitiativ att också riktas mot mindre städer i EU, som framgår av redovisningen i det följande.

När det blev möjligt att resa igen gjorde North Sweden veckolånga besöksturnéer i hemmaregionerna för att träffa politik, tjänstepersoner, akademi och näringsliv. I Kramfors, Västernorrland, fick kontoret bland annat sitta ned med Friluftshbyn i Höga Kusten om turismsatsningarna där med EU-stöd (19-23/9).

Ambitionen vid etablerandet 2020 av det gemensamma kontoret för de fyra regionerna i norra Sverige, var att göra samlade nedslag att ta med in i EU-arbetet, utöver övrigt löpande arbete. Norrbotten blev först ut 2021 och under 2022 besöktes så Jämtland Härjedalen Västernorrland och Västerbotten.

Intressebevakning

VERKSAMHETSDIREKTIV:

North Sweden måste ha väl utvecklade kontaktnät och kunna agera professionellt och hemtamt både i Bryssel och den egna regionen. North Sweden ska via hemsida, nyhetsbrev och utvalda sociala medier samt egna kunskaps- och dialogmöten hålla huvudmän och intressenter uppdaterade om det arbete som görs och det som sker i EU av intresse för regionen. NSEO ska även ha kommunikationskanaler mot Brysselarenen för att nå ut med information som strategiskt gynnar regionen. North Sweden är en plattform för regionens närvaro i Bryssel, såväl genom specifika arrangemang inklusive studiebesök, som genom kontinuerlig löpande bevakning och intressepåverkan och att kunna ge strategiskt stöd för regionens aktörer gentemot EU i det som har betydelse för regionens långsiktiga utveckling. Fokus är den strategiska intressebevakningen. Det är genom samverkan som framgång nås och Europaforum Norra Sverige (EFNS) samt Northern Sparsely Populated Areas (NSPA) är väsentliga för sådan samhandling i EU. Det är nätverk att bidra till att stärka utifrån NSEO:s roll som det samlade svenska EU-kontoret inom båda dessa.

VERKSAMHETSPLAN:

- **Bevakning:** North Sweden bevakar det som sker i EU med relevans för regionens aktörer.
- **Information:** North Sweden riktar in en stor del av sin verksamhet på att informera dels om regionen i EU, dels om EU i regionen.
- **Påverkan:** North Sweden hjälper aktörer i regionen att förpacka budskapet och leverera detta till rätt adressat, med hjälp av ett antal verktyg och kanaler.
- **Rådgivning:** North Sweden erbjuder regionens aktörer strategisk EU-rådgivning.

GENOMFÖRANDE:

- Utöver det som redovisas under de allmänna utgångspunkterna för NSEO informationsförmedling respektive under de olika fokusområdena för NSEO bevaknings- och påverkansarbete, sker en allmän bevakning av det som pågår i EU med intresse för regionen, som återkopplas direkt till relevanta aktörer som arbetar med frågorna alternativt att aktörer i regionen kontaktat NSEO om det.
- Den huvudsakliga allmänna löpande informationsförmedlingen sker i övrigt via nyhetsuppdateringar på hemsidan och det nyhetsbrev som North Sweden ger ut varannan vecka samt statusuppdateringar på North Swedens Facebook-sida, LinkedIn-konto och Twitter-konto men också att NSEO av och till är inbjudet att medverka i huvudmännens olika interna informationskanaler.
- Under hösten 2023 började studiebesöken på North Sweden ta fart igen efter ett uppehåll under Covid-19-pandemin, som framgår i andra delar av verksamhetsberättelsen och med NSEO som också en aktör för att uppmuntra sådana besök och utbyten med Brysselarenan.
- Därtill har NSEO varit tillgängligt för att medverka i direkta dialoger med aktörer på hemmaplan kring påverkansfrågor och ge kunskap om olika nätverk med mera som efterfrågats, inklusive dialog med och aktiviteter i regi av medarbetarna på North Sweden Stockholm Office för det nationella påverkansarbetet.
- Det sker också löpande olika små och större möten och träffar och dialoger med hemmaregionen om North Sweden och arbetet i EU i bredare mening, som exempelvis;

- Diskutera kompetensutmaningarna med LTU Business och projekt för kompetensattraktion (21/4).
- Berätta om NSEO och läget i EU för studenter vid UmU på Europadagen i regi av Europa Direkt Västerbotten (9/5).
- Prata om NSEO och norra Sverige i EU vid ett öppet möte på stadsbiblioteket i Umeå under Europadagen i regi av Europa Direkt Västerbotten (9/5).
- North Sweden blir återkommande inbjuden till och får besök för att för andra berätta om det egna påverkansarbetet, såsom;
  - Prata om regional samverkan i norra Sverige i EU för forskare från nordiska Ministerrådets forskningsorgan Nordegio (3/3).
  - Prata om påverkansarbete i EU för regionerna i NSPA för statsvetenskapsforskare vid Oslo Universitet (9/3).
  - Berätta om North Swedens arbete tillsammans med andra svenska regionkontor med Svenskt Näringslivs ledning på besök i Bryssel (15/9).
  - Berätta om NSEO och Arktis för Egmont Institute i Bryssel (24/10).
  - Berätta om NSEO för Elinorr på Central Sweden (27/10).
  - Prata om NSEO för Region Jämtland Härjedalens Samverkansråd (7/11).
  - Prata om NSEO och EU för Kommunförbundet Västernorrlands styrelse (25/11).
  - Därutöver har skogsfrågorna renderat stort intresse med ett antal regionala inbjudningar till regionens församlingar, som framgår under Bioekonomi.
- NSEO har också tagit initiativ till ett antal möten och dialog med de som på Regeringskansliet ansvarar för Sveriges ordförandeskap i EU under våren 2023, som inleds med det formella uppstartsmötet mellan Regeringen och EU-kommissionen att hållas i Kiruna, för att se på vilket sätt norra Sveriges perspektiv kan synliggöras vid planerade och möjliga fler möten att arrangera i norra Sverige under ordförandeskapet.

*En del av North Swedens roll är att vara en plattform för samverkan och bidra till hemmaaktörernas egna processer utifrån att föra in EU-dimensionen. Ett exempel är att NSEO agerade moderator för Norrbottens Handelskammars webinarier *Attractive Arctic Europe om den gröna omställningen* (25/2).*

John Kostet, NSEO, modererade en dialog med bland annat EU-parlamentariker Erik Bergkvist och Elin Stenvall, Norrbottens Handelskammare och även ledamot i North Swedens styrelse. NSEO kan inte vara överallt och fokus är uppdraget i EU, men digital teknik underlättar att ta även sådana uppdrag.

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ North Sweden lyfts fram av såväl företrädare från EU som andra, som ett kontor som generellt sett är aktivt för sina regioner och bidrar till EU:s processer och uppfattas som en konstruktiv partner för EU, inklusive att hemmaaktörerna är jämförelsevis kunniga och insatta i vad som sker i EU genom det arbete NSEO bedriver i EU och på hemmaplan via inte minst EFNS.

- ✓ NSEO:s arbete i olika nätverk, informationsförmedling via olika kanaler, såsom nyhetsbrevet som går ut varannan vecka, samt medverkan i olika arrangemang på hemmaplan och i EU bidrar till att arbetet som görs får en spridning och röner uppskattning i regionerna men även hos andra aktörer och regionala företrädare som tar del av det och därmed genom det också får del av norra Sveriges perspektiv i EU, vilket ökar intresset och ger värdefull kunskap om regionen till gagn för norra Sveriges intressen i bredare mening.
- ✓ Att NSEO agerar för att lyfta in norra Sveriges perspektiv under det svenska ordförandeskapet i EU är ett exempel på där North Sweden försöker ta sig en strategisk roll för regionens intressen gentemot EU och öppna dörrar för regionalt samspel med nationell nivå och EU när möjligheter ges för det, som en del av det bredare påverkansarbetet i olika frågor.
- ✓ Att NSEO blir inbjudet både på hemmaplan, men även av andra aktörer för att berätta om verksamheten och vad som sker i EU, är en indikation om att kontoret uppfattas som relevant och levererar mervärden, även om mötesverksamheten inte kommit igång fullt ut ännu under 2022, och det kan också, utan att ta i, sägas att kontoret överlag och återkommande lyfts fram av andra regioner, EU-kontor och aktörer som ett exempel för andra i arbetet med att påverka i EU och det finns ett stort intresse för NSEO och hur samspelet med politiken genom EFNS fungerar vid såväl formella som andra möten med externa företrädare i Bryssel och nationellt.

VERKSAMHETSPLAN:

- **Stärka rollen i att vara det svenska EU-kontoret för EFNS och NSPA**
  - Målsättningar:
    - Aktivt bidra till att vara EFNS samlade länk till EU-arenan och bistå med underlag och initiativ för att stärka den regionala politikens påverkan på EU i det som är av relevans för norra Sverige, i samspel med övriga NSEO ägarkrets.
    - Fortsatt genom Brysselkontoren aktivera NSPA i att vara hela det nordligaste Europas synliga och konstruktiva partner för EU i att utvecklas regelverk, policys och stödmekanismer till gagn för regionerna i NSPA och även ökad samverkan inom NSPA.

GENOMFÖRANDE:

- North Sweden medverkar givetvis i Europaforum Norra Sveriges tjänstemanna- och rapportörsgupper och medverkar till att arrangera seminarier och talare vid EFNS möten och delge information från Brysselarenan och bistå i och i många fall vara den som i samspel med övriga tjänstepersoner tar fram underlaget för de positioner EFNS antagit samt att under året samla Brysselarbetet gentemot EFNS.
- På Brysselarenan sker i sin tur en stor del av arbetet genom nätverket Northern Sparsely Populated Areas (NSPA) med EU-kontoren för norra Sverige, Finland och Norge, som ett "varumärke" för regionerna med en unik samverkan i EU där North Norway under året hållit i samordningen i det roterande schema om två år i taget som finns mellan kontoren kopplat till ordföranderollen i styrgruppen, där NSEO fortsatt tar en fortsatt aktiv roll för att driva nätverket och ta fram positioner.
- Bland initiativen från North Sweden var att mellan kontoren inrätta arbetsgrupper kring olika för NSPA-regionerna gemensamma frågor att kunna dels påverka gemensamt gentemot EU inom, men framförallt också kunna tas vidare för att fördjupa samverkan på hemmaplan med möjligheter att nyttja kommande Interregprogram och annat stöd inom områdena; "Arctic Resources" avseende dels

- råvaror inom gruv och mineral, dels bioekonomi och skog, "Arctic Advantages" kring starka innovationsområden och testbäddar, samt "Arctic Attractiveness" för utveckling av kompetensförsörjning, besöksnäring och kultur med mera, som under året stärkt sitt arbete i grupperna och presenterade sig vid det årliga forumet.
- North Sweden höll i planeringen av NSPA Forum för året i Skellefteå, som också modererades av North Sweden (24-25/3);
    - där EU-kommissionären med ansvar för EU:s regionalpolitik, Elisa Ferreira, kopplade upp sig för ett anförande och dialog med forumet,
    - EU:s arktiska ambassadör Michael Mann pratade om EU:s nya arktiska policy och den goda samverkan som varit med NSEO och NSPA under arbetet med den och medverkade gjorde också Mads Qvist, chef vid Economic Arctic Council,
    - EU-kommissionens enhet för reformer var på plats tillsammans med OECD på länk för att berätta om förberedelserna för den nya OECD-studie över NSPA som förbereddes och föra dialog kring prioriteringarna för den studien,
    - därutöver presenterade Europeiska Investeringsfonden sin analys av en Arktisk Investeringsplattform som ett antal NSPA-regioner samlats kring i ett pågående projekt,
    - arbetsgrupperna mellan NSPA-kontoren presenterade sitt arbete och de positioner som arbetats fram samt vad som sker i EU inom olika områden plus breddad samverkan med grupper på hemmaplan som inrättats,
    - och därtill anordnades en särskild workshop med Skellefteå Kommun och Region Västerbotten kring kompetensförsörjning som är en gemensam stor utmaning över hela NSPA.
  - North Sweden medverkade också till att bjuda in talare på temat det svenska ordförandeskapet i EU vid EFNS utökade rapportörsmöte i Stockholm med medverkan av EU-kommissionens tf chef i Stockholm, Erik von Pistohlkors, och ansvarig för genomförandet av ordförandeskapet på Statsrådsberedningen, Sofia Kamps (10-11/11).
  - North Sweden höll också i delar av planeringen av årets Europforum Norra Sverige med att ordna med talare, men på grund av vakanser hos arrangörsregionen Västerbotten kom arbetet igång sent och med NSPA Forum bara veckorna före också i Västerbotten plus att regionerna ännu avvaktade med att helt släppa sina pandemirestriktioner gav det att anmälningssläget bedömdes för dåligt för att genomföra forumet, som sköts till 2023.

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ NSEO är inte Europaforum Norra Sveriges eget kontor, men givetvis en nyckelaktör och direktlänken till EU för EFNS och det är en roll NSEO tar, särskilt som EFNS varit lite i en fas av omstöpning efter pandemin och inför en ny mandatperiod, där det finns behov av att fortsatt mejsla ut ansvar och avgränsningar för NSEO i förhållande till hemmaplansarbetet för att stärka den direkta EU-länken och vara en motor för framtagande av positioner inom EFNS att föra in i påverkansarbetet på Brysselarenan, utan att tappa det regionala egna "ägandet" av EFNS respektive att NSEO har en bredare ägarkrets för sitt uppdrag och mandat.
- ✓ NSEO har under året kunna bidra till NSPA-nätverket är aktivt och inte minst föra in EU-perspektiven från norra Sveriges och hela NSPA:s horisont i och med att Nordnorge som höll i samordning och ordförandeskap inte är med i EU och att även NSPA-nätverket är i lite av en omstart med att East & North Finland tar över från 2023 och siktet allt tydligare är att agera för påverkan inför nästa programperiod

med NSPA som ett i EU upparbetat starkt varumärke att bygga på för regionens intressen.

- ✓ Framförallt kunde North Sweden under året hålla i det årliga forumet och genom det spela in många viktiga aktörer och processer i dialogen och stärka samverkan kring det som är ett viktigt kitt och strategiskt samverkansunderlag framöver för NSPA i form av den av NSEO initierade nya OECD-studien som arbetas med, utöver att fortsätta arbetet kring EU:s arktiska policy som stöd för NSPA med mera.
- ✓ Norra Sverige och nätverket för Northern Sparsely Populated Areas med flera plattformar där NSEO är med, lyfts överlag återkommande som ett gott exempel på aktiva och samverkande regioner från EU:s institutioner och det går ofta att se att det är det arbete och de initiativ North Sweden tagit, genererar den positiva uppmärksamheten och att viktiga aktörer följer North Swedens arbete, inte minst har såväl ansvarig Regionalkommissionär som EU:s arktiska ambassadör och andra EU-aktörer under året lyft fram NSPA i olika viktiga policysammanhang.
- ✓ I grunden är EFNS och NSPA för North Sweden att se som plattformar och redskap för förankring, mandat och samlad kraft i påverkansarbetet gentemot EU, inom de ramar och direktiv som NSEO arbetar utifrån, och därmed är det policyfrågorna som styr arbetet, *som framgår av insatsområdena i verksamhetsberättelsen.*

North Sweden arrangerade årets NSPA forum i Skellefteå där direktören Mikael Janson bland annat höll i en distansöverbyggande dialog med Elisa Ferreira i Bryssel, ansvarig EU-kommissionär för regionalpolitik och reformer (24-25/3).

Ett 90-tal deltagare från norra Sverige, Finland och Norge samlades med EU-företrädare för diskussioner om bland annat kompetensförsörjning, EU:s nya arktiska policy med fokus på NSPA, den av NSEO initierade nya OECD-studien för NSPA, som, med godkännande av nämnda Elisa Ferreira, finansieras av EU samt Europeiska Investeringsfondens analys av kapitalmarknaden i NSPA.

Programbevakning

VERKSAMHETSDIREKTIV:

North Sweden ska kunna synliggöra nyheter och ansökningsomgångar avseende program och projekt som utlyses samt medverka till initiala kunskaper samt möjligheter och kontakter för regionala aktörer att gå in i EU-projekt och etablera samarbete med andra aktörer i EU. Det renodlade ansökningsarbetet och programgenomförandet utförs av regionens aktörer. North Sweden medverkar med sina kunskaper för insatser som stödjer hemmaaktörernas möjligheter till EU-finansiering och ska till regionens aktörer kunna visa på hur EU:s instrument hänger ihop i samklang med intentionerna från EU. North Sweden ska också arbeta för att regionens aktörer får attraktiva och relevanta förfrågningar att ingå i konsortier och projekt genom att marknadsföra regionen mot Brysselarenan som en attraktiv projektpartner inom prioriterade områden.

VERKSAMHETSPLAN:

North Sweden ska med kunskap om EU:s finansieringsformer och vilka vägar och möjligheter som står till buds för att ta del av dessa kunna bistå genom att:

- kommunicera allmän information om programmen via hemsidan och länkar till relevanta externa hemsidor, med löpande uppdaterad information om programmen.
- erbjuda sammanfattande information om de för regionens aktörer mest relevanta fonderna och programmen och var mer information om dem finns att söka.
- bevaka ansökningsomgångar och informera om det via nyhetsbrevet och/eller när det är relevant föra information direkt till berörda regionala aktörer.
- ge rådgivning till/i samarbete med regionala aktörer vid seminarier eller enskilt om matchning av lämpliga program och vilka vägar och stödfunktioner som finns.
- bistå med partnersök via för NSEO och aktuellt program relevanta egna brysselnätverk och EU-kommissionens tillgängliga kanaler med flera.
- kunna hitta partners och konsortier inom prioriterade områden avseende projektutlysningar för regionens aktörer att kunna gå in i och dra nytta av.

GENOMFÖRANDE:

- Vid sidan av att blicka mot kommande förslag för nästa programperiod har NSEO stöttat hemmaplans programansvariga i den försenade utrullningen av EU-programmen för perioden 2021-2027, som under 2022 ett efter ett till slut kom på plats, inklusive de stora kris- och återhämtningspaketen efter Covid-19 som under 2022 också fick en resonansbotten mot kriserna i spåren av Rysslands aggression i Ukraina och EU:s stora fokus på den gröna omställningen, *som framgår under de olika insatsområdena.*
- Den information som finns om EU:s olika fonder och program har under året också setts över för att kunna lägga ut uppdaterad sådan information på hemsidan och löpande har informerats via hemsida och nyhetsbrev när de nya programmen funnits på plats samt de utlysningar som gjorts under året i de fonder och program som North Sweden sett har koppling till norra Sveriges aktörer och även vidareförmedlat partnersök från regioner och aktörer runt om i Europa när det kommit sådana att adressera till relevanta aktörer i hemmaregionerna.
- Informationen har spridits via direkt kommunikation till tänkbara intressenter i regionen genom riktade information inom sektorsprogrammen där det finns relevanta avnämare på hemmaplan såsom TEN-T-utlysningar inom finansieringsredskapet Connecting Europe Facility (CEF) avseende infrastruktur, forskningsfonden Horizon Europe och inom utbildning och miljö med mera där också konkreta ansökningar och partnerskap kommit till stånd, *som framgår under de olika insatsområdena.*
- North Sweden har också initierat och aktivt tagit del i en utvärdering av processen för programmeringen av de nya regionalfondsprogrammen inom sammanhållningspolitiken genom Europaforum Norra Sverige, som ett underlag för dialogen framåt med EU och nationell nivå kring en bättre fungerande ordning och ett mer samlat arbete i framtagandet av regionalstödsmedlen för bättre anpassade stöd till regionen.

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ NSEO har via nyhetsbrev och hemsida samt träffar med regionala aktörer bidragit till uppdaterad information om utrullning av de nya fonderna och programmen samt utlysningar samt i dialog med programansvariga och regionalt utvecklingsansvariga

- kunnat föra dialog och vara behjälplig med tolkningar och återkoppla EU-kommissionens syn på hur lika delar av fonderna och programmen är tänkta.
- ✓ I övrigt har fokus för arbetet under 2022 kommit att fokusera på förberedelserna för nästa programperiod och att ta fram en påverkansagenda för vad som behöver slås vakt om och utvecklas framöver i EU:s stödstrukturer, inklusive att påverka även vid uppföljningar och uppdateringar under pågående programperiod.
  - ✓ Överlag har North Sweden inom inte minst forskningsområdet fortsatt arbetet med att arbeta mer målinriktat, för att för kommande programperiod strategiskt bättre kunna skräddarsy kontorets insatser för ökat deltagande i dessa fonder och program och erbjuda plattformar för det för regionens aktörer och på samma sätt fortsatt agera för att regionen kunnat ta del av konkreta resurser inom exempelvis infrastrukturområdet, *som framgår under de olika policyområdena.*
  - ✓ Mycket i EU:s regionalstöd är i linje med det norra Sverige genom North Sweden för fram, men programstrukturerna är komplicerade och mer svåröverskådliga i och med många nya instrument samt att från svenska sida driva en lägre EU-medfinansieringsgrad, vilket i samspel med en process för framtagandet av regionalfonds- och socialfondsprogrammen i Sverige begränsat en del av det som norra Sverige fört fram och där kan den utvärdering som EFNS gjort på initiativ av NSEO bidra till att användas för dialogen framåt och den påverkansagenda NSEO har för att tillförsäkra särskilda anpassade regionalstöd till norra Sverige, *att drivas som en del av intressebevakningen framöver.*

Verksamhetsoptimering

VERKSAMHETSDIREKTIV:

North Sweden ska fokusera på att säkerställa en Brysselbaserad verksamhet, som gentemot huvudmännen och regionens aktörer upplevs som en nära, tillgänglig, relevant och konstruktiv partner i det som kopplar till regional utveckling med bäring på EU inom ramen för av huvudmännen utpekade prioriteringar. Under året, allteftersom påverkan av Covid-19 minskar och därmed underlättar ordinarie arbetsprocesser, ska en effektiv verksamhet etableras, som kan erbjuda såväl bredd som spets i det EU-relaterade arbetet för hela norra Sveriges räkning och förmåga att kommunicera det med nyttjande av såväl fysiska som digitala möten och kanaler för att maximera arbetsprocesserna. Ambitionen att göra de nya verksamhetslokalerna till en regional mötesplats i Bryssel för norra Sverige ska tas tillvara. Samverkan inom EFNS ger möjligheter för samhandling mellan regionens politiska beställning i arbetet gentemot EU samtidigt som det breda ägarskapet för NSEO är av vikt att slå vakt om som en strategisk resurs för verksamheten både i att nå ut hemåt som gentemot EU. Under det kommande året ska underlag för beslut om en fortsatt verksamhet från 2024 och framåt tas fram. Inom ramen för samverkan med Stockholmskontorets aktörer runt gemensamma policyområden, kan kraften ytterligare stärkas i de frågor som samspelar mellan nationell nivå och fokus på EU för NSEO.

VERKSAMHETSPLAN:

För en mer optimerad verksamhet ska bland annat följande åtgärder vidtas:

- Tydliggöra NSEO policyprocesser
- Effektiv verksamhet
- Erbjuder North Sweden som en strategisk part för regionens aktörer
- Kvalitetssäkra verksamhetsprocesserna

GENOMFÖRANDE:

- North Sweden bygger arbetet på sin styrmodell av verksamhetsdirektiv, verksamhetsplan och verksamhetsberättelse som grund för dialogen med respektive medarbetare utifrån per medarbetare kopplade ansvarsområden för att tillförsäkra kontinuitet och fokus på huvuduppgifterna för verksamheten, med att medarbetarna utifrån det har ett självständigt arbete inom sina respektive arbetsområden i dialog med hemmaaktörerna och andra för att mejsla ut det konkreta arbetet, givet de insatsområden som är utpekade att arbetas med kopplat till EU:s processer.
- North Sweden har under året arbetat för att uppdatera sin personalhandbok att omfamna den ny samlade organisationen i nya lokaler med interna regler och anpassningar för en samlad effektiv verksamhet inom ramen för utmaningarna att ha 14 ägare och samtidigt ligga under en projektägare med de anställda i huvudsak i en annan organisation och därtill tre olika anställningsformer med olika förutsättningar och processer att hantera:
  - Det är mot den bakgrunden som direktören tagit fram en ganska omfattande handbok för att ge riktlinjer och samlad information för alla medarbetare att förhålla sig till och föra dialog med de olika berörda förvaltningarna och medarbetarna om det, som en del i att skapa en så samlad och effektiv och tydlig verksamhet som möjligt för nya medarbetare att också enklare kunna inlemmas i.
  - Det har dock komplicerats av att projektägaren Region Västerbotten under året, efter att NSEO tillsammans med hela den Regionala utvecklingsförvaltningen inlemdes i det gamla Landstinget till en samlad Region Västerbotten från och med 2019, inte omgående tog tag i behovet av att få de nya verksamheterna att fungera i de gamla Landstingsstrukturerna.
  - Från North Swedens sida har påtalats de brister som varit i Region Västerbottens strukturer, administrativa system och ekonomihantering och uppföljningen av dessa, och det blev ännu mer påtagligt i och med överflyttningen av medarbetare i en ny samlad och utökad organisation när Mid Swedenkontoret gick in i North Sweden samt byte av lokaler och behov av att bygga upp en ny samlad verksamhet i samverkan med projektägaren och anställande myndigheter.
  - under 2022 innebar visserligen revisionsarbetet i Region Västerbotten ett erkännande av de problem som NSEO lyft, men resulterade i än mer centraliserade strukturer utan anpassning till verksamhetens art eller behov utifrån det åtagande Region Västerbotten i realiteten har för de 14 samverkande parterna som finansierar kontorets verksamhet.
- Inför sommaren anordnade NSEO tillsammans med North Norway ett sommarmingel i de nya lokalerna, som en del av att göra känt för brysselnätverken var kontoren ligger på ny adress och efter pandemin ses fysiskt igen och många hörsammade inbjudan med möjlighet att återta och etablera nya kontakter med aktörer och nätverk på Brysselarenan (21/6).
- Utöver de egna interna förändringsprocesserna arbetar NSEO tillsammans med andra regionkontor för att maximera den egna arbetsinsatsen på Brysselarenan, såsom informal Baltic Sea Group (iBSG) avseende Östersjörelaterade frågor, nätverket för de svenska regionkontoren i Bryssel (SveReg) som också inbegriper Sveriges Kommuner och Regioner (SKR), Botniska Korridorernas samverkan (BK), det starka lobbynätverket CPMR för perifera och maritima regioner och framförallt regionkontoren inom nätverket för Northern Sparsely Populated Areas (NSPA), och Europaforum Norra Sverige (EFNS).

Att hitta, forma och flytta in i nya lokaler under en pandemi var en stor ansträngning, men under 2022 visade sig de verksamhetsmässiga vinsterna i att kunna ordna egna event i egna lokaler, såsom om skogsfrågor med Carina Christiansen för NSEO, EU-kommissionen, EU-parlamentet, SLU i Umeå och Bryssel nätverk (29/11).

Vägen till ett samlat kontor för norra Sverige kan beskrivas i att under 2020 ha lagts samman organisatoriskt, 2021 gått in i bättre anpassade lokaler tillsammans med North Norway för att kunna dela på större mötesutrymmen samt att 2022 bereda väg för ett nytt samarbetsavtal mellan North Swedens breda ägarkrets.

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ North Swedens arbetsmetod med styrning och uppföljning genom formerna för verksamhetsdirektiv, verksamhetsplan och verksamhetsberättelse och koppling till intern ansvarsfördelning, har satt sig som ett redskap för verksamheten och ger även en tydlighet gentemot huvudmän och finansörer som, även om det är omfattande dokument, kan se mandat och processerna och uppföljningen, även om det från styrelsens horisont finns ett utvecklingsarbete att göra för att under årscykeln kunna interagera mer i att utveckla styrningen och tydligheten i inriktningen, att framåt ta tag i enligt den tidplan för en ny samarbetsperiod som styrelsen lagt fast.
- ✓ Under 2021 infördes att medarbetarna kopplade upp sig vid styrelsemötena för att berätta om sina områden, vilket var väldigt uppskattat, men med arbetet att bereda väg för ett fortsatt avtal och diskussioner kring det så lades fokus på det arbetet vid styrelsemötena under 2022, med ambitionen att fortsätta med sådan uppkoppling och tätare dialog mellan styrelse och medarbetare framöver, att framåt ta tag i igen.
- ✓ Det förtjänar att påtala utmaningarna med Region Västerbottens bristfälliga tillvägagångssätt i hanteringen av North Sweden, som kostar i tid, kraft och pengar utan en ordnad riktning, framförhållning och den dialog som efterfrågats från kontorets sida om att hitta fungerande strukturer och rutiner med anpassade regelverk för en effektiv samlad verksamhet för de medel som finansörerna lägger in i kontoret att förvaltas av Region Västerbotten och att för sin del bidra med fungerande stödstrukturer som NSEO betalar för, och det har;
  - för en liten enhet som NSEO tagit oerhört mycket kraft allt sedan 2019 att kompensera för och kvalitetssäkra inledningsvis bristfälliga ekonomiska underlag och uppföljning från ekonomienheten som dock kunde tas tag i för att inför och under 2022 i huvudsak ha kommit på plats till slut.
  - under 2022 blivit fråga om nya snabba och ryckiga beslut inom övriga delar av stödsystem och regelverk utan analys eller dialog, som i realiteten också skjuter över mer ansvar på UmU för medarbetarna via dem och UmU också ställt upp på att lösa, men i praktiken försvårar att hålla ihop NSEO som en samlad verksamhet.
  - skapat stora otydligheter och osäkerheter i verksamhetens mandat och möjligheter att agera och verka avseende ens grundläggande elementa vad gäller det löpande arbetet och med det mer trögarbetade och röriga förhållanden i en omvärld med krav på att kunna vara snabbfotad, att för 2023 med nödvändighet

lösa ut inför en ny samarbetsperiod för att få till en samlad hanterbar ordning som den vägledande personalhandboken syftar till att ge.

- ✓ Avseende målet att vara en strategisk partner för hemmaplan som en del av en optimerad verksamhet är det en integrerad del av kontorets löpande arbete och att hitta former för dialog och förankring, *som framgår under tidigare inledande avsnitt.*
- ✓ Det har också under året kunnat konstateras att ambitionerna med den tids- och resurskrävande insatsen att under 2021 gå in i nya mer moderna lokaler och sätta en egen prägel på dem uppnåddes när väl allt drog igång igen och att kunna anordna egna möten, events, seminarier i egna lokaler med möjlighet att styra upplägg och bjuda in relevanta aktörer och nätverk ger stora mervärden i att nå ut och också bli ihågkommen för ett gott värdskap, vilket inte ska underskattas betydelsen av på Brysselarenan, där nätverksmötet i form av ett sommarmingel i mycket får symbolisera det och var något som många återkom till i efterhand, även om arrangemang av det slaget i normalfallet är mer kopplat till specifika policyprocesser i anslutning till andra arrangemang inom de olika policyområdena.

VERKSAMHETSPLAN:

- **Bereda väg för beslut om en fortsatt verksamhet efter 2023**
  - Målsättningar:
    - Ta fram underlag för beslut i ägarkretsen för en fortsatt verksamhet efter att nuvarande projektperiod går ut den siste december 2023.
    - Etablera en samsyn mellan innevarande huvudmän om en fortsatt verksamhet motsvarande nuvarande ambitionsnivå och inriktning.

GENOMFÖRANDE:

- Under våren anlätades en extern konsult som skickade ut en enkät som tillsammans med intervjuer samlade in synpunkter från olika aktörer om deras syn på North Swedens verksamhet och utifrån det tog fram en rapport med rekommendationer inför en ny verksamhetsperiod som behandlades i styrelsen.
- Rapporten tillsammans med styrelsens diskussioner bildade sedan underlag för framtagande av ett förslag till nytt samarbetsavtal som bearbetades och under hösten antogs av styrelsen att gå ut för förankring och slutjusteringar i hemmaorganisationerna.
- Parallellt med det fördes diskussioner i styrelsen och att direktören och ordföranden hade dialoger med olika aktörer om avtalet och processen för en ny samarbetsperiod med utgångspunkt i en motsvarande fortsatt verksamhet, utifrån den under 2021 av styrelsen fastslagna hanteringsordningen för framtagandet av ett nytt sådant avtal.

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ Ett förslag till nytt samarbetsavtal har tagits fram och gått ut till alla parter för att slutjusteras och kunna beslutas om under 2023 inför en ny verksamhetsperiod att påbörjas 2024 och följer därmed den fastslagna tidplanen för processen.
- ✓ Kopplat till det har diskussioner förts i styrelsen med ambitionen att utöver en samsyn kring det konkreta avtalet etablera en samsyn kring arbetet för att i övrigt utveckla arbetsformerna och styrelsens roll i den nya samarbetsperioden och det är en process att under 2023 ta vidare.

Huvuduppdragsprocesser

Övergripande Policyområden

NORRA SVERIGE I EU

EU:s framtida budget- och programperiod ge stöd till norra Sverige

VERKSAMHETSDIREKTIV:

***Målsättningen** är att North Sweden ska vara en strategisk resurs för regionens aktörer, kopplat till plattformarna Europaforum Norra Sverige samt NSPA, för relevant informationsförmedling till hemmaaktörerna och påverkan gentemot EU:s institutioner, för att från EU:s sida fortsatt uppfatta Norra Sverige som en konstruktiv och relevant partner som levererar mervärden till Europa och därmed intressant från EU:s sida att ge ett fortsatt utvecklingsstöd i linje med hittillsvarande särskilda regleringar och stöd för de nordliga glesbefolkade områdena. Den OECD-studie för NSPA som tagits fram är ett strategiskt verktyg att bygga vidare på med motsvarande strategisk samverkan mellan regionerna i det nordligaste Europa. Under de kommande åren kommer det också att med koordinering av North Sweden genomföras ett arbete med bland OECD och stöd från EU:s så kallade TSI-medel för att vidareutveckla kapaciteten och förmågan att implementera den tidigare OECD-studien och dra mer nytta av EU:s instrument. Detta för att underlätta möjligheterna att komma i dialog med EU om regionens möjligheter och utmaningar i förberedelser och diskussioner inför kommande förslag och förhandlingar för nästa budget- och programperiod i EU.*

VERKSAMHETSPLAN:

- **EU:s kommande programperiod ska bidra till norra Sveriges utveckling**
  - Målsättningar:
    - NSEO agera för att norra Sverige synliggörs i översyner och underlag under nuvarande och inför EU:s kommande budgetperiod.
    - NSEO förmedla kunskap om EU:s policyutvecklingsarbete, förslag och förhandlingar för att uppmärksamma behov av regional aktivitet.
    - NSEO bistå Europaforum Norra Sverige och NSPA i strategier och aktiviteter som sätter fokus på norra Europa från EU:s sida.
    - NSEO medverka till att diskussionen inom EU slår vakt om norra Sveriges specifika behov av utvecklingsstöd inom olika delar.
    - Fortsatt dra nytta av OECD-studien för NSPA i EU:s regionalpolitiska diskussioner och norra Sveriges och hela NSPA:s strategiska arbete.

GENOMFÖRANDE:

- Under 2022 har kontorets fokus flyttats över från att stödja formeringen av den nya EU programperioden 2021-2027 till att bereda väg för diskussionerna för nästa programperiod från 2028 och efter att fortsatt omfatta norra Sveriges perspektiv, genom medverkan i olika sammanhang såsom diskussioner om den åttonde sammanhållningsrapporten som från EU-kommissionen var startskottet för den processen i EU och att uppmärksamma hemåt att den diskussionen nu är i gång.
- Mycket av fokus för att bygga en grund för regionens intressen har varit etablerandet av en ny OECD-studie och att vid relevanta besök i regionen från EU-kommissionen, när det gick att börja resa igen, såsom att ansvarig EU-kommissionär för

regionalpolitiken Elisa Ferreira besökte Jämtland Härjedalen, som det stundande svenska ordförandeskapet med olika EU-besök i regionen våren 2023, bland annat en studieresa av arbetsgruppen för sammanhållningspolitiken, fångar de regionala perspektiven och utvecklingsbehoven i dialog mellan regionerna, NSEO och nationella nivå samt EU, som framgår under OECD och Regional Utveckling.

- Tre särskilda processer som inletts för att nyttja det svenska ordförandeskapet, även om Sverige nationellt inte vill lyfta regionalstödsfrågorna, är att engagera regionalt relevanta aktörer på Brysselarenan och bygga på uppstartsmötet i Kiruna mellan Regeringen och EU-kommissionen i januari med en "Kirunadeklaration" kring regionalpolitik, att framöver kunna hänvisa till och kunna utveckla regionens specifika utmaningar i påverkansarbetet framöver:
  - I samverkan med Europeiska Regionkommittén (ReK) efter dialoger i den svenska delegationen och SKR som samordnar gruppen, få ledningen i form av Byrån för ReK med företrädare från alla medlemsländer att ha ett av sina möten i Kiruna och där diskutera sammanhållningspolitiken med norra Sveriges specifika förutsättningar och anta någon form av deklARATION som också kopplar tillbaka till ett av avslutsmötena under det förra svenska ordförandeskapet i just Kiruna som slog fast vikten av att i EU:s policys utgå från varje territories specifika förutsättningar för att frigöra de regionala potentialerna.
  - I samverkan med Europeiska Ekonomiska och Sociala Kommittén (EESC), som företräder civilsamhället såsom näringslivsföreträdare och arbetstagare i EU, planera för en gemensam aktivitet kring en rapport om regioner med specifika utmaningar såsom NSPA-regionerna att förläggas till Europaforums forum i Umeå under det svenska ordförandeskapet.
  - I samverkan med de svenska regionkontoren i Bryssel genom SveReg-nätverket mobilisera för att lyfta fram också de svenska regionernas intresse i och nytta av EU:s regionalstöd och vikten av att utgå från varje regions behov och att dels anordna en konferens i Sverige med regionerna genom SKR för att inleda arbetet med nästa programperiod på hemmaplan, dels en konferens i Bryssel under det svenska ordförandeskapet.
- North Sweden har följt EU:s arbete med en landsbygdsvision och agenda och deltagit i den gruppering inom Europaparlamentet som arbetar med landsbygdsfrågor, RUMRA & SMART Regions (SMART för Sparsely populated, Mountainous And Rural Territories) som NSEO var med om att bilda när den inrättades för att spela in norra Sveriges och NSPA:s perspektiv och kunna medverka i deras planering för olika aktiviteter kopplat till EU:s landsbygdsarbete.

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ North Sweden har under året både hemåt och i EU agera för att uppmärksamma om behovet av att engagera sig i framtidens regionalpolitik för att tillförsäkra fortsatta anpassade stöd och en fortsatt extra allokering till norra Sverige, genom att också nyttja det svenska ordförandeskapet för att föra dialog med och planera för aktiviteter tillsammans med viktiga aktörer för diskussionerna om just sammanhållningspolitiken och de regionala perspektiven i debatten framöver, såsom ReK, inte minst, och EESC samt övriga svenska regioner, att i sin tur engagera andra relevanta aktörer, regioner och regionala nätverk för att under det kommande året mobilisera inför framtagandet av förslagen att läggas på bordet i EU om ett par år.
- ✓ Det är ett exempel på att från NSEO hemåt lyfta vikten av att orka blicka framåt och inte bara rulla ut det som nu är innevarande programperiod, utan på EU-arenan

parallellt bygga strategisk samverkan och styrka att kunna driva de egna intressena utifrån en samlad kraft med andra, som utan deras engagemang inte ger förutsättningar att rädda kvar fonder och program som passar norra Sverige.

- ✓ Hemmaaktörerna har därutöver löpande kunnat hållas uppdaterade kring processerna, diskussionerna och förslagen i EU och det påtalas återkommande från EU:s aktörer att norra Sveriges företrädare är pålästa och kunniga om jämfört med många andra, vilket ses som positivt för en fortsatt konstruktiv dialog.
- ✓ De mer konkreta aktiviteterna och positionerna under året avseende regional utveckling, som ju i grunden är allt det som NSEO arbetar med inom alla områden, men främst definieras internt i kontoret som det som rör sammanhållningspolitiken och för det nyttja den legitimitet OECD genom sin tidigare studie över NSPA och efterföljande processer ger, har under året kunnat leda in i en ny OECD-studie att i sin tur samspela med övriga processer och plattformar vad gäller att ge underlag för konkreta behov i kommande stödstrukturer från EU:s sida, *som framgår av avsnittet om OECD respektive avsnittet om Regional Utveckling.*

Påverkansarbete handlar om många små och stora möten och att medverka i nätverk och sammanhang där frågor av vikt diskuteras med personer av betydelse. Ett exempel är CPMR Core Group där North Sweden ofta får ta ordet och företräda nätverket, såsom att inleda i ett möte med experter med inflytande över EU:s framtida regionalpolitik (8/6).

Nätverket för perifera och maritima regioner, CPMR, är en stark aktör inom EU:s regionalpolitik, men ett nätverk bygger på kraften hos sina medlemmar och det politiken beslutar om formas via processer och dialoger i det löpande arbetet på EU-arenan i Bryssel.

VERKSAMHETSPLAN:

- **Engagera regionen i studier, analyser och strategiska utvecklingsprojekt**
  - Målsättningar:
    - NSEO samordna en uppföljningsstudie till OECD-studien för NSPA med stöd av så kallade TSI-medel för regionalt kapacitetsbyggande.
    - Bidra till att inom EFNS genomföra en forskningsstudie för bättre dataunderlag för att i EU utveckla landsbygds- och glesbygdsområden.
    - Engagera regionerna i forskning, analyser och strategisk samverkan i EU för att lyfta fram utvecklingspotentialer i glesbygdsområden.
    - Mobilisera regionala aktörer att medverka i strategiska plattformar och utbyten som kan stärka den lokala utvecklingskraften.
    - Kunna använda sådana strategiska engagemang för påverkansarbetet gentemot EU för kommande utformning av regionala EU-stöd.

GENOMFÖRANDE:

- NSEO tog under 2021 initiativ till att ta fram en ansökan för en ny OECD-studie och denna gång genom finansiering från EU-kommissionens enhet för reformer, DG

Reform, och deras så kallade Technical Support Instrument (TSI) och fick med alla regioner i NSPA på det, inklusive de norska regionerna som inte kan ta del av EU-finansieringen men via egen finansiering erbjöds möjlighet att ansluta, och den omfattande ansökan kunde skickas in via svenska statsrådsberedningen och finska utrikesdepartementet att ställa sig bakom den att översändas till EU-kommissionen, då det är respektive land som måste ansöka om detta stöd, för beredning och beslut och i början av 2022, efter fortsatta dialoger med DG Reform, godkändes ansökan med en finansiering om 900.000 euro för en tvåårsperiod och OECD utsågs att leda arbetet.

- Under våren följde sedan ett omfattande arbete med att, koordinerat av NSEO, i dialoger med DG Reform, OECD och hemmaplan genom utsedda koordinatörer i varje region samt mellan NSPA-kontoren ta fram först en övergripande beskrivning av projektet (High Level Description, HLD) och därefter den mer detaljerade projektplanen (Detailed Project Description, DPD) med syfte och utfall att nå med arbetet, som i många delar bygger på samma grund och ordning som den förra OECD-studien från 2017 men med mer fokus på att få underlag för att också kunna göra aktiv handling av det som processen landar i för slutsatser, förslag och handlingsplaner.
- Under våren lyftes förberedelserna också in i NSPA Forum med medverkan av OECD och DG Reform att föra dialog om inriktningen för arbetet samt att ansvarig EU-kommissionär, Elisa Ferreira, som formellt berett beslutet om att av det samlade kollegiet i EU-kommissionen godkänna projektet, också i sitt anförande på forumet lyfte fram projektet som ett bra exempel på NSPA:s aktiva arbete (24-25/3).
- Efter godkännande av DG Reform och OECD avseende HLD och DPD kunde projektet dras igång den 1 september för en tänkt tvåårsperiod och under hösten anordnades ett antal uppstartsmöten av olika slag för att mobilisera berörda aktörer runtom i regionerna på arbetet och målsättningarna för processen, såsom;
  - Digitalt förberedande uppstartsmöte med OECD, DG Reform och alla koordinatörer i de 13 regionerna (6/9).
  - Digitalt uppstartsmöte med regional politik och regionalt utvecklingsansvariga i hela NSPA och OECD samt DG reform (4/10).
  - Öppet digitalt informationsmöte av NSEO för svensk hemmaplan kring OECD-studien (16/12).
- North Sweden tog också under 2021 initiativ till att få med de fyra hemmaregionerna med Region Västerbotten som Lead att gå in som ett Living Lab i ett forskningskonsortium för en EU-ansökan i en utlysning om bättre landsbygdsdata för att ytterligare stärka regionen möjligheter inom EU:s landsbygdsutveckling och för framtiden tillförsäkra relevanta underlag för EU:s utveckling av och kommande stöd riktad till landsbygd, som under 2022 godkändes och arbetet inleddes för att dra igång den studien med NSEO att följa arbetet.

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ Arbetet med att fortsätta engagera OECD i olika sammanhang och börja bygga grunden för en ny studie, därtill med medverkan och finansiering från EU-kommissionen för stöd till den gröna omställningen, digitaliseringen och överlag bättre anpassade EU-stöd i dialog med EU och nationell nivå, är en strategisk ansats från NSEO med långsiktig bäring och mycket av en motor för att bygga strategisk utvecklingskapacitet på hemmaplan, ökad strategisk samverkan mellan regionerna i NSPA med många gemensamma utmaningar samt, inte minst, strategisk påverkan på

EU men också nationell nivå, i formeringen av nuvarande men framförallt nästa generations struktur- och investeringsfonder att bättre passa norra Sverige och visa på behovet av olika anpassade strukturer för de olika innovationsmiljöerna lokalt och regionalt, att precis som den förra studien komma rakt in i de diskussionerna på EU-arenan där förslagen just nu förbereds och diskuteras.

- ✓ Det får överlag ses som ett förtroende för North Sweden som en uppfattad konstruktiv partner att regionerna över hela NSPA så snabbt velat komma in i detta arbete och formera sig för en ny studie och att i dialogen med Statsrådsberedningen på nationell nivå och EU-kommissionen i EU få stöd för den process som nu är igång med en ny omfattande OECD-studie, som är en grundbult för mycket av all övrig positionering i påverkansarbetet i EU åren framöver som nu kan byggas upp runt studien och redan det att ansvarig EU-kommissionär berömmar denna satsning är ett kvitto på att arbetet redan fått gehör och uppmärksamhet på centralt håll.
- ✓ NSEO har kunnat agera, bland annat utifrån den tidigare OECD-studien och den arktiska dialogen, för att tillförsäkra att EU inte bara betraktar landsbygd som jordbrukslandsbygd i Centraleuropa, utan också omfattar och fångar de specifika förutsättningarna i de nordliga glesbefolkade områdena och att få med regionerna i ett av EU-kommissionen finansierat projekt för att utveckla mer adekvat landsbygdsdata som en del i att långsiktigt dels tillförsäkra att norra Sverige och NSPA är med i och synliggörs i de sammanhangen, dels att överlag inte vara en vit fläck på kartan i brist på relevanta data när EU utformar sin stödstrukturer, där utlysningen om landsbygdsdata som regionerna i norra Sverige under 2022 gick in i, i sig är ett resultat av det tidigare arbetet att visa på EU:s behov av bättre regionala data som framkommit i diskussionerna efter OECD-studien över NSPA.
- ✓ I övrigt har North Sweden medverkat till att regionens aktörer samlar sig och går in i samverkan i EU som stärker regionens positioner inom ett antal plattformar och av EU stödda allianser, som framgår under olika policyområden och framförallt FoI.

En stor strategisk investering var att utifrån North Swedens dialog med OECD, i samspel med hemmaplan, EU-kommissionen, Statsrådsberedningen och hela NSPA, ta fram en ansökan om en ny OECD-studie som fick godkänt och under året kunde inledas med ett digitalt lanseringsmöte med OECD och deltagare från hela NSPA (4/10).

Glenn Nordlund, ordförande EFNS, företrädde de svenska regionerna i ett möte som beskrev det tvååriga projektet. Avsikten är få fram handlingsplaner för mer utvecklingskapacitet i NSPA och bättre anpassade EU-stöd för det, att därtill föras rakt in i EU:s framtagna av nästa programperiod 2028—2034.

Norra Sverige i samklang med smart, hållbar och inkluderande tillväxt i EU

VERKSAMHETSDIREKTIV:

Målsättningen för North Sweden är att kunna visa på EU:s övergripande utvecklingsstrategier med EU:s gröna giv som ramverket, att följa på den tidigare Europa-2020-strategin för smart, hållbar och inkluderande tillväxt och vars ledord är fortsatt lika giltiga för regionernas utvecklingsarbete, att kunna koppla sig gentemot för att kunna erhålla stöd och plattformar för utbyten i och med EU. Det svenska ordförandeskapet för EU under våren 2023 med sitt inledande möte för EU-kommissionen i Kiruna ger en möjlig arena för att etablera dialog om norra Sverige i EU att bereda mark för. Det är av fortsatt vikt att i detta bidra till att bredda storstadfokus i EU till att bättre passa för regionens förutsättningar med ett attraktivt ekosystem för smarta regioner avseende såväl landsbygd som mindre och större städer. Covid-19 ser ut att ebba ut, men har en fortsatt påverkan på omvärlden liksom nu Rysslands aggressioner, med även regionala följd effekter, att för NSEO följa utifrån EU:s agerande, även om fokus i grunden är detsamma; att från North Sweden bidra till att för norra Sverige från EU få stöd för och till EU kunna bidra med långsiktigt hållbar utveckling.

VERKSAMHETSPLAN:

- **EU:s strategier ska omfatta norra Sveriges utvecklingspotentialer**
  - Målsättningar:
    - EU:s strategier, utifrån den överordnade gröna giv, med stöd från EU genomsyra det regionala arbetet med smart specialisering.
    - Agera för att i EU:s strategier vidmakthålla grunderna om smart, hållbar och inkluderande tillväxt utifrån olika regionala förutsättningar för att stärka det långsiktiga regionala arbetet.
    - Inför det svenska ordförandeskapet i EU våren 2023, med uppstart i Kiruna, upparbeta ett intresse för norra Sveriges förutsättningar i EU.
    - EU:s landsbygdsagenda också lyfta glesbygdsperspektiven och den demografiska utmaningen för regioner som norra Sverige.
    - De regionala perspektiven och olikheterna, som en del av EU:s styrka och utmaning att hantera, finnas med i EU:s framtidsdiskussion.

GENOMFÖRANDE:

- North Sweden har medverkat vid möten med den interparlamentariska gruppen för landsbygdsfrågor i Europaparlamentet, RUMRA/SMART Regions, för att lyfta NSPA-regionernas perspektiv och i deras nyhetsbrev få med olika aktiviteter (20/1, 17/11, 28/11).
- North Sweden arrangerade i samverkan med den svenska representationen till EU i Bryssel ett kvällsevent för EU-korrespondenter i Bryssel inför att de skulle bjudas in att delta vid det inledande mötet i Kiruna i januari, med medverkan av LKAB, LTU och Norra skog samt Region Norrbotten för att samlat och vid olika bord berätta om norra Sverige, den gröna omställningen och rymdsatsningarna samt skogens roll med möjligheter för journalisterna att föra dialog med representanterna från regionen, i syfte att locka till att resa till Kiruna och ta del av det som sker där (1/12).
- Kontoret anordnade också en frukost för svenska assistenter till Europaparlamentariker för att informera om norra Sveriges aktiviteter under ordförandeskapet och vad som är för frågor på bordet av intresse för norra Sverige i

- pågående förhandlingar i parlamentet utifrån att ordförandeskapet startar med det stora mötet mellan Regeringen och EU-kommissionen i Kiruna (2/12).
- North Sweden har initierat och medverkat i en rad möten för att lyfta möjliga aktiviteter och planera sådana med intressen för norra Sverige att lyfta under det svenska ordförandeskapshalvåret, såsom;
    - Samverkan med Ekonomisk och sociala Kommittén (EESC) i Bryssel att samarrangera möte i samband med Europaforum Norra Sverige under ordförandeflagg kring en rapport i EESC om regioner med särskilda förutsättningar såsom NSPA (9/11).
    - Förbereda möte med Europeiska Regionkommitténs byrå att ha sitt möte i Kiruna under ordförandeskapet med studiebesök och förhandlingar med olika möten med SKR och ReK samt Kiruna (31/8, 21/10, 1/12, 13/12).
    - NSEO har också medverkat i dialoger med de andra svenska regionkontoren i Bryssel kring aktiviteter under det svenska ordförandeskapet och initierat arbetsgrupper för planeringen av en konferens tillsammans med SKR i Stockholm om EU:s framtida regionalpolitik och en konferens i Bryssel på samma tema.
    - Deltagit i informationsmöte med SIEPS på EU-kommissionens representation i Stockholm om ordförandeskapet (17/11).
    - Medverkat vid Europaparlamentets forskningsenhet (EPRS) möte för regioner inför det svenska ordförandeskapet och där lyft fram norra Sveriges prioriteringar för EPRS att ha med i sina analyser och prioriteringar i parlamentet (14/12).
    - Därtill har NSEO medverkat vid en rad olika möten för planering av ett antal aktiviteter och studieresor i regionerna under det svenska ordförandeskapet, *som framgår under olika policyområden.*
  - OECD-studien har lyfts fram som en del i det samlade budskapet från North Sweden om norra Sveriges möjligheter och utmaningar med stöd från EU, att fortsatt ge en grund för intresse och dialog med EU:s aktörer och den nya OECD-studie som förbereds är även den en del av att stärka det strategiska arbetet och länka till EU:s övergripande strategier i och med att den fokuserar på att ge förutsättningar för regional kapacitet att genomföra EU:s agendor för grön omställning och digitalisering som är de två huvudfokusen i EU.
  - Genom arbetet inom EU:s arktiska politik har North Sweden också kunnat i dialog med DG Regio i EU-kommissionen nominera de arktiska dimensionerna som en del att omfattas specifikt av EU:s pågående arbete för en Landsbygdsvision och därmed EU:s strategi för en landsbygdsagenda.
  - North Sweden har samverkat med CPMR och andra nätverk för att påtala vikten av att ta hänsyn till olika territoriers förutsättningar för att genomföra EU:s strategier och vikten av att ha långsiktiga utvecklingsstrategier på EU-nivå att förhålla sig till för att stärka den lokala och regionala kopplingen till EU.
  - North Sweden tog under 2020 och 2021 initiativ till att ha en dialog med Regionkommittén och Europaparlamentets utredningsenhet EPRS om att redan i EU:s underlag och utredningar samt policyutveckling måste de regionala perspektiven med och det etablerade en återkommande dialog där NSEO medverkar.
  - Det av NSEO etablerade konceptet "Smart Regions" parallellt med OECD-studien över NSPA, fortsätter NSEO lyfta in för att stärka en diskussion i EU om bredare perspektiv på tillväxt med mer fokus på utveckling även i glesbygd och perifera områden och inte minst de förslag som lagts fram med begrepp som just "Smart Regions" och "Smart Villages" plus att det etablerats en process för en "Rural Vision" med bredare perspektiv på landsbygdsutveckling i EU.

- North Sweden har kunnat börja etablera ett intresse för EU:s olika territoriella instrument i regionen även om nationell nivå i slutändan valt bort de instrumenten för annat än stadsutveckling, men det ger en möjlighet att fortsätta dialogen med EU om hur stötta regionala processer i de mest glesbefolkade områdena och att stödja sådana initiativ och i det finns även sådana aspekter i den nya OECD-studien för NSPA som en del av upplägget för den.

Intensiv dialog om gruva och mineral runt ett av borden när North Sweden bjöd in presskåren till den svenska EU-representationen för information inför det svenska ordförandeskapets inledande möte i Kiruna (1/12).

Det är inte varje dag NSEO lockar journalister från Der Spiegel, EL Pais, Le Figaro, Financial Times med flera, men norra Sverige intresserar. Syftet var att få media som bevakar EU-politik att åka till Kirunamötet och att ha lite bredare kunskaper om regionen att förmedla. Efter inledande presentationer kunde de prata med LKAB, Norra Skog, LTU rymd och regionala företrädare. Det var uppskattat och flera valde att sedan åka.

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ Upptastmötet för det svenska ordförandeskapet i Kiruna under januari kunde av NSEO nyttjas för olika aktiviteter att skapa intresse för norra Sverige och regionens perspektiv i pågående diskussioner i för regionen relevanta frågor i EU såsom skogsfrågan, rymdsatsningar, EU:s råvarustrategier och arktiska dimension och förstås den gröna industriomställningen som är aktuella frågor, i dialog med journalister från olika medier som är en aktiv aktörsgrupp att föra fram och belysa frågor på EU-arenan och runt om i hela Europa samt assistenter till Europaparlamentariker men också andra mindre möten och sammanhang.
- ✓ Under året kunde också rader av olika möten ordnas för att förbereda aktiviteter under ordförandeskapet som ger utrymme att belysa norra Sveriges syn inom olika viktiga frågor, men också i sig var möten som gav utrymme för att lyfta in dessa perspektiv i diskussionerna och mobilisera aktörer som Ekonomiska och sociala Kommittén och Europeiska Regionkommittén att arrangera möten i norra Sverige, som också blir plattformar för det bredare påverkansarbetet inom inte minst framtidens regionalpolitik i EU där de är drivande institutioner och att i det kunna referera till norra Sveriges förutsättningar och behov utifrån dessa möten.
- ✓ Därtill har NSEO kunnat agera för att föra in regionalpolitikens betydelse också för svenska regioner att lyfta under det svenska ordförandeskapet för att ta positioner och vara med i uppstarten av diskussionerna kring framtidens regionalpolitik i EU, även om det inte är en fråga som prioriteras av svensk nationell nivå, men ger fokus på Sverige och de svenska regionerna och inte minst norra Sverige genom ordförandeskapet.
- ✓ Initiativet att anordna en kväll för journalisterna som bevakar EU i Bryssel, såsom tidningar som Der Spiegel, Le Figaro, Le Soir, Financial Times, El Pais med flera, var mycket lyckat och gav anledning för många ledande Europeiska nyhetsmedia att lära

mer om norra Sverige och intresset för att få veta mer visade sig vara stort hos de närvarande och gav att flera journalister sedermera valde att vilja resa till Kirunamötet och det i sin tur ger att de också uppmärksammar andra aspekter av det som sker i norra Sverige än att enkom bevaka toppmötet och även media som inte kunde komma på kvällen uttryckte sitt intresse och återkom i efterhand om det.

- ✓ North Sweden är också med i CPMR:s satsning på arbetet med det som kallas "Territories Matters" för att gentemot EU visa på att all politik och framförallt EU:s regionalfonder måste anpassas till behoven och förutsättningarna i olika regionala kontexter såsom NSPA, där ansvarig EU-kommissionär för regionalpolitiken också i sina tal lyft fram vikten av att för bättre anpassade stödsystem ta särskild hänsyn till olika regioners specifika karakteristika och särskilt också lyft fram NSPA i norra Sverige och Finland som exempel på sådana regioner.
- ✓ Det är också signifikant att begreppet "Smart Regions" som NSEO etablerade inom EFNS och NSPA att agera för på EU-arenan för att visa på det regionala innovationsekosystemet snarare än smarta städer och övrigt var för sig, allt mer används i EU av EU-kommissionen men också exempelvis arbetsgruppen i Europaparlamentet benämnd RUMRA/SMART Regions och det underlättar diskussionen kring innovationskapacitet i även glesbefolkade regioner.
- ✓ Dialogen med Europaparlamentets utredningsenhet har kunnat väcka intresse för frågor av vikt för norra Sverige där underlag med relevanta aspekter för regionen och hela NSPA lyfts in i rapporter som producerats för parlamentets och exempelvis att särskilda rapporter tagits fram i Europaparlamentet under 2022, som framgår under *Regional Utveckling*

Territoriell samverkan för utvecklingskraft utifrån det europeiska Arktis

VERKSAMHETSDIREKTIV:

Målsättningen är att Norra Sverige genom North Sweden på Brysselarenan ska vara en samarbetspartner som fortsatt för in de regionala perspektiven i EU:s arktiska policyarbete utifrån EU:s integrerade politik för Arktis och den tidigare genomförda samrådsprocessen om EU:s investeringsprioriteringar i de egna arktiska områdena, till vilka norra Sverige hör. EU ska fortsatt se norra Sverige som en relevant partner för arktiska aktiviteter och investeringar samt vara i EU:s fokus också i genomförandet av policyn. Överlag kan i det sammanhanget det regionala utbytet inom Barents men framförallt NSPA bidra till att i EU bibehålla ett långsiktigt engagemang för den Nordliga dimensionen med att från North Sweden upprätthålla det fokuset och ge stöd för hemmaaktörerna gentemot EU med tillgång till investeringsmedel i form av bland annat en av EU stödd Arktisk Investeringsplattform. North Sweden ska också kunna visa på Norra Sveriges strävan till regionalt inflytande och regional utveckling tillsammans med övriga nordliga regioner inom ramen för Östersjösamarbetet.

VERKSAMHETSPLAN:

- **EU engagerat i de regionala perspektiven för det europeiska Arktis**
  - Målsättningar:
    - EU:s uppdaterade arktiska policy fortsatt, som en huvudpelare, bygga på att bidra till regional utveckling i EU:s egna arktiska regioner.
    - EU:s arktiska intresse och aktiviteter också framåt utvecklas utifrån regionala perspektiv och stöd för investeringar i norra Sverige kopplat till fonder och program samt även en arktisk investeringsplattform.

- Vidareutveckla arbetet med att med EU:s intresse för Arktis och den norra hemisfären överlag etablera NSPA-regionernas betydelse för EU och att vara en för EU given samarbetspartner.

De arktiska perspektiven visar upp norra Sveriges unika förutsättningar i olika sammanhang med intresse för regionen i EU. Mikael Janson, NSEO, i panel om näringsliv och grön omställning samt säkerhetspolitiska utmaningar vid möte arrangerat av nordiskt näringsliv i Bryssel (25/10).

När NSEO började arbeta med Arktis utifrån EU:s andra arktiska policy 2012, var det inte en fråga som fanns på hemmaplan, men väl i EU. Insikten om att inte låta andra bestämma, tvärtom få EU att utgå från sina egna arktiska regioner, gör att norra Sverige hamnar i EU:s fokus med plattformar för dialog och också stöd för konkreta satsningar.

GENOMFÖRANDE:

- North Sweden har under året fört en löpande dialog med Sveriges arktiska ambassadör Louise Calais och de arktiskt ansvariga råden vid Sveriges ständiga representation i Bryssel även efter antagandet av EU:s nya arktiska policy om regionernas intressen och den nationella nivåns prioriteringar i arktiska frågor.
- North Sweden har under året bistått med kunskap och information om arbetet med arktiska frågor på Brysselarenan och gett exempel på hur norra Sverige bidrar till en hållbar utveckling ur ett europeiskt perspektiv, såsom att exempelvis hålla en nära informell kontakt och understödja de svenska Europaparlamentarikerna i diskussioner om utvecklingen av EU:s arktiska politik.
- North Sweden bidrog också till framtagandet av Europeiska Regionkommitténs yttrande kring EU:s arktiska politik vid olika möten, såsom direkt dialog med rapportören för yttrandet med fokus på EU:s finska och svenska arktiska regioner (9/2).
- Likaså har North Sweden vid olika tillfällen utvecklat dialogen med företrädare från EU-kommissionens olika direktorat, men särskilt DG Mare som ansvarar för samordningen av EU:s arktiska policy, respektive fördjupad dialog och kontinuerliga avstämningar med tjänstemän vid EU:s utrikestjänst (EEAS) som ansvarar för EU:s observatörsdelegation gentemot arktiska rådet, likväl säkerhetspolitiken i Arktis med dess alla diplomatiska högnivåkontakter, därtill också indirekt regionala utvecklingsfrågor och NSPA:s viktiga roll för EU:s legitimitet i Arktis.
- North Sweden har vid ett flertal tillfällen under året arrangerat möten med EU:s arktiska ambassadör Michael Mann, som under året slutade och då fortsatt dialogen med EU:s nya arktiska ambassadör Clara Ganslandt, samt DG Mares Generaldirektör Charlina Vitcheva, och ansvarig chef för EU:s arktiska policy, Raphaël Goulet, för att i olika sammanhang belysa och lyfta in norra Sveriges perspektiv på utmaningar och möjligheter med hållbar regional utveckling i det Europeiska Arktis.
- Det gränsöverskridande samarbetet i Arktis stod i fokus för NSPA forum som arrangerades av North Sweden tillsammans med Region Västerbotten i Skellefteå,

där Elisa Ferreira med ansvar för EU:s regionalpolitik deltog via länk samt även EU:s arktiska ambassadör Michael Mann och Mads Qvist Fredriksen från Arctic Economic Council (24–25/3).

- North Sweden har deltagit aktivt i diskussioner på ett flertal strategiskt viktiga plattformar, både digitalt och fysiskt, för EU:s arktiska intressen, såsom exempelvis:
  - Sedan EU:s arktiska ambassadör Clara Ganslandt tillträdde under hösten har North Sweden träffat henne ett flertal gånger för att berätta om norra Sveriges behov och möjligheter till utveckling i det europeiska Arktis, och hur EU spelar en viktig roll för arbetet.
  - North Sweden deltog på den årliga Kirkeneskonferensen i Finnmark tillsammans med bland annat EU:s arktiska ambassadör på temat Barentssamarbetet med stöd från EU och det gränsregionala utbytet med Ryssland, som fick en historisk vändning inför dag två, då Ryssland under natten påbörjat ett brutalt invasionskrig i Ukraina (23–24/2).
  - North Sweden deltog i ett rundabordssamtal arrangerat av den arktiska vänskapsgruppen i Europaparlamentet för att påpeka regionernas roll för utveckling och utbyten i den arktiska regionen och även där till stor del att diskutera Rysslands invasionskrig i Ukraina och hur det drastiskt förändrar förutsättningarna för arktiskt samarbete (29/12).
- Luleå och Umeå kommun ingår i Arctic Mayors Forum, ett arktiskt nätverk för städer, som kommit att få en allt viktigare roll att föra localsamhällellens röst gentemot både det Arktiska rådet och i EU:s utformande av politik för Arktis, där North Sweden har bistått kommunerna med stöd och sakkunskap samt att en samverkan mellan NSPA och Arctic Mayors Forum har upprättats och inletts under året med bland annat två möten (16/11, 30/11).
- North Sweden har under året ingått i styrkommittén för planering och genomförande av det årliga Arctic Futures Symposium i Bryssel med syfte att lyfta in norra Sveriges intressen i programmet som i år samlade 200 deltagare (29–30/12);
  - Vid årets upplaga deltog bland annat Frida Fosslund, projektledare för North Sweden Green Deal, Region Västerbotten, i ett panelsamtal om hur norra Sveriges del av Arktis kan bli till en attraktiv plats att leva och bo på.
  - Säker energiförsörjning och behovet av ökad självförsörjning av viktiga råvaror från norra Sverige lyftes av Martin Phillips, VD för Talga Europe, som ska tillverka batterianoder till litiumjonbatterier som används i elfordon, med fabrik i Luleå och grafit från Vittangi.
  - I en panel om arktisk forskning och samarbete deltog Peter Sköld, professor i historia, samisk kultur och samhällsutveckling vid Umeå universitet.
  - Företaget Containing Greens AB från Luleå vann det första Laurence Trân Arctic Futures Award och Moa Johansson, VD, tog emot priset som tilldelades för deras metod att ta vara på spillvärmerna från datacenter och andra industrier till resurseffektiva hydroponiska odlingsystem.
- North Sweden har under året bistått med kunskap om utvecklingen av arktisk politik och gett löpande uppdateringar till regionala aktörer på hemmaplan, bland annat genom att medarrangera och moderera två webinarium om det attraktiva arktiska Europa tillsammans med Norrbottens Handelskammare och Business Oulu, i vilka näringslivsföreträdare och beslutsfattare på lokal, regional och EU-nivå deltog (26/2, 13/6).
- North Sweden har under året bistått SKR och Regionkommittén med underlag och inspel till Regionkommitténs yttrande om Arktis, via bland annat en presentation för

- bland annat de svenska ledamöterna (18/5), samt ett antal digitala möten med den finska rapportören för EU:s arktiska politik, Mirja Vehkaperä.
- North Sweden har under året, kopplat till diskussionerna om kapacitetsbyggande för samverkan kring smart specialisering och gränsöverskridande investeringar i NSPA, följt utvecklingen av att bilda en gemensam investeringsplattform, Arctic Investment Platform (AIP) för NSPA-regionerna, utifrån rekommendationerna i OECD-studien för NSPA och den arktiska samrådsprocessen om behov av investeringskapital för regional utveckling i NSPA och det Europeiska Arktis och i samband med NSPA:s årliga forum i Skellefteå presenterade bland annat Minna Leisvuori från Europeiska Investeringsfonden (EIF) en studie om behovet av en gemensam strategi för att främja företagande och innovation (24-25/3).
  - De nordiska näringslivsorganisationerna i Bryssel bjöd in North Sweden till ett seminarium om implementeringen av EU:s arktiska policy och i panelen deltog bland annat Europaparlamentarikern Pernille Weiss, tillika vice-ordförande för Europaparlamentets Arctic Friendship Group, EU:s Arktiska ambassadör Clara Ganslandt samt Mikael Janson från North Sweden i diskussioner som centrerades kring de arktiska regionernas roll i den gröna omställningen och hur näringslivet kan bidra till att uppfylla de politiska målen som är satta i den arktiska policyn (25/10).
  - North Sweden deltog tillsammans med Region Norrbotten på ett rundabordsamtal om ekonomisk utveckling i Arktis och möjligheter till fler investeringar arrangerat av Arctic Economic Council tillsammans med Belgiens utrikesdepartement och forskningsinstitutet Egmont i Bryssel (1/12).
  - North Sweden deltog vid Umeå universitets årliga arktiska forum (13/12).
  - North Sweden deltog vid Sami EU Week i Bryssel, arrangerat av Samerådet och finansierat av Interreg-projektet Jurddabeassi (20-22/6).
  - Östersjökommissionen, CPMR BSC, har med hjälp av North Sweden och det stora engagemanget från norra Sveriges medlemsregioner också positionerat sig kring EU:s arktiska politik under året, särskilt vad gäller behovet av ökat flernivåstyre och regionalt samarbete, vilket bidragit till att vidga intresset och öka förståelsen för arktiska frågor på Brysselarenan ytterligare, samt bland fler regioner utanför det Europeiska Arktis, såsom nära samarbete med bland annat regionerna Murcia och Katalonien.
  - För att tillvarata och kanalisera det ökade engagemanget för arktiska frågor i Östersjökommissionen ytterligare och bygga bredare strategiska allianser, har North Sweden bistått Region Västerbottens företrädare, och Östersjökommissionens vice ordförande, Tomas Mörtsell, i att etablera och leda en särskild arbetsgrupp med ansvar för arktiska frågor, CPMR BSC Arctic Task Force, som tillsammans med North Sweden bland annat arrangerade följande möten under året;
    - En konferens med Europaparlamentets intergrupp Seas, Rivers, Islands & Coastal Areas (SEARICA) om hur ambitionerna med EU:s nya arktiska politik som antogs under hösten 2021 nu ska förverkligas, särskilt med förändrade förutsättningar i och med Rysslands invasionskrig i Ukraina (1/6):
      - + Europaparlamentariker Erik Bergkvist, vice ordförande i SEARICA, stod värd för mötet.
      - + Tomas Mörtsell, ordförande i Storumans kommun och vice ordförande i regionala utvecklingsnämnden i Västerbotten deltog från regional sida tillsammans med bland annat Jussi Ylitalo, regionråd norra Österbotten och Tanja Joonas, regionråd finska Lappland.

- + Därutöver deltog bland annat Montserrat Riba, Kataloniens ambassadör till de nordiska länderna, Olivier Poivre d'Arvor, Frankrikes arktiska ambassadör, Kestus Sadausaks vice generaldirektör för havsfrågor och fiske vid DG Mare, Daria Mahkotina, ordförande Barents regionala ungdomsråd, Jari Vilén, ambassadör för Barents och den Nordliga dimensionen, Michael Mann, EU:s arktiska ambassadör, samt Europarlamentarikerna Pierre Karlskind och Urmas Paët.
- I samband med CPMR:s generalförsamling anordnades ett särskilt möte om fördjupad dialog mellan EU-kommissionen och regionala organisationer, såsom NSPA, Arctic Mayors Forum och Östersjökommissionen, med DG Mares generaldirektör Charlina Vitcheva, huvudansvarig för EU:s arktiska politik, där Östersjökommissionens ordförande Tomas Mörtzell deltog tillsammans med regionråd Rickard Carstedt, Region Västerbotten, och enhetschef samt North Swedens ordförande, Thomas Hartman (27/10).

Avloppsdirektiv är inte en del av EU:s arktiska politik, men ett exempel på hur det arktiska kommer in i mycket för North Sweden att agera på. När EU ska se över reningskrav på avlopp, så är det olika för norra Sverige mot övriga Europa, vilket exempelvis VA-organisationen Svenskt Vatten kunde visa vid ett möte i Bryssel (21/11).

Maria Larsson, NSEO, medverkade vid mötet och en rad dialoger hemåt och i Europaforum Norra Sverige. Kraven på rening som inte fungerar i kallt klimat innebär enorma kostnader för små kommuner. Det är ett exempel på en detaljfråga med stora konsekvenser, att nu få till mer lokalt anpassade EU-regler.

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ Förskjutningen närmare norra Sveriges argumentationslinje om att från EU bidra till regional utveckling som en grundsten för EU:s arktiska legitimitet har genom arbetet från North Sweden och NSPA att få in det i EU:s arktiska politik också befästs i den nya policyn från 2021, vilket är ett resultat av målmedvetet och långsiktigt påverkansarbete med ett över tid ökat aktivt och löpande stöd från aktörer på hemmaplan i olika för regionerna relevanta sammanhang, som i sin tur givit stöd för olika satsningar i norra Sverige och ingångar till dialoger inom andra policyområden utifrån de unika arktiska perspektiven, såsom infrastruktursatsningar, forskningsfrågor, stöd för hållbara samhällen i glesbygd med mera som också från EU lyfts i dialogerna under 2022 i att genomföra den nya policyn.
- ✓ Även om förutsättningarna för arktiskt samarbete efter Rysslands invasionskrig i Ukraina förändrats drastiskt, kvarstår för norra Sverige relevanta delar i EU:s arktiska politik, rentav att de förstärks i EU:s intresse för EU:s egen förmåga och tillgång till resurser såsom inom forskning, transporter och råvaror att utvecklas i samspel mellan regionerna i Arktis och EU och därtill beskrivs strukturfonderna som särskilt viktiga för utvecklingen av EU:s arktiska områden och det ligger tydligt fast, som stöd för kommande förhandlingar inför nästa programperiod.

- ✓ North Swedens engagemang för arktiska frågor med samarbeten och aktiviteter via andra strategiska allianser såsom CPMR Östersjökommission, Arctic Mayors Forum och Arctic Friendship Group i Europaparlamentet har varit framgångsrika för att tillsammans forma politikutvecklingen i gynnsam riktning för norra Sverige och från ledande aktörer och talare vid exempelvis NSPA Forum i Skellefteå framhålls den betydelse Brysselkontoren i NSPA, inte minst North Sweden, har för att upprätthålla EU:s fokus på att bidra till regional utveckling i sina egna arktiska regioner.
- ✓ Även om det inte utlovats några nya resurser så har EU i och med den nya policyn slagit fast en tydligare koppling mellan investeringsbehoven i Arktis och de möjligheter som EU har att erbjuda för hållbar regional utveckling inom ramen för de befintliga stödstrukturerna, vilket delvis är strategiskt viktigt inför förhandlingarna om nästa budgetperiod, men som också blir viktigt för diskussionen om hur det går att få störst effekt med redan de EU-program som nu rullats ut.
- ✓ Intresset för de nordligaste delarna av Europa är fortsatt stort och EU-institutionernas fokus på hållbar utveckling av det Europeiska Arktis har strategisk betydelse på längre sikt för diskussioner om norra Sveriges särställning vad gäller både extra stöd och flexibilitet, för bland annat strukturfondsinsatser och undantag från EU:s statsstödsregler, men också för möjligheter till viktiga infrastruktursatsningar genom prioriteringar inom EU:s transportnät, såsom för Botniska korridoren som givits prioritet utifrån EU:s uttalade ambition om att koppla Europa mot Arktis och därmed satte press på Sverige att fullfölja den ambitionen, som annars inte varit.
- ✓ EU betonar behovet av en nära och kontinuerlig dialog med människor som bor lever och verkar i Arktis för att kunna förverkliga politiken och i den nya policyn nämner EU specifikt NSPA-nätverket som en utpekad samtalspart och en nära kontakt blir allt viktigare att bibehålla när åtagandena i policyn ska verkställas där EU:s arktiska aktörer också pekat på sin roll som dörröppnare för NSPA gentemot övriga delar av EU-kommissionens policyområden.
- ✓ Arbetet med den Arktiska investeringsplattformen inom NSPA har fortsatt väckt intresse och lyfts fram från många håll kopplat till hur EU ska utveckla sina arktiska områden och sprida investeringskapital till också mer perifera områden som North Sweden kunnat spela in i många olika sammanhang där Arktis och regional utveckling för nordliga glesbefolkade regioner diskuterats, även om arbetet i projektet för AIP inte nått i mål och behöver ett omtag för att tas vidare.
- ✓ Likaså har det etablerade samarbetet med Sveriges utrikesdepartement bidragit till en något bredare ansats för Sveriges inställning och ambition för hållbar utveckling i Arktis, framför allt gentemot EU-institutionerna, samt överlag för såväl UD som North Sweden vidgade perspektiv och ökad kunskap om utvecklingen i Arktis.
- ✓ North Swedens arktiska engagemang, från att ha initierat en arktisk dimension i det regionala utvecklingsarbetet i norra Sverige till att idag vara en integrerad del av processerna i EU, måste kontinuerligt övervägas för att hålla fokus på att syftet är att bidra till viktiga olika utvecklingsmål för regionen och därför är breddningen av EU:s arktiska perspektiv och möjligheten att komma i dialog med andra delar av EU:s policyutveckling inom ramen för den arktiska policyn en välkommen utveckling att dra fördel av, som ytterligare spåds på av det brutala kriget i Ukraina med sina många olika konsekvenser och intressen i också de arktiska sammanhangen.

VERKSAMHETSPLAN:

- **Norra Sverige och NSPA som väsentliga delar av EU:s Östersjöstrategi**
  - Målsättningar:
    - Norra Sverige och NSPA vara en tydlig central del av Östersjön och EU:s Östersjöstrategi till gagn för också dess nordliga, arktiska, del.
    - Stödja samverkan inom ramen för Östersjöstrategin som en del av tillväxtarbetet i det regionala och interregionala EU-arbetet i norra Sverige och för hela EU.

EU:s arktiska politik ger genom North Swedens och NSPA:s insatser stöd för många för norra Sverige viktiga satsningar, såsom infrastruktur och extra regionalstöd. Genom att agera för en Arctic Task Force i CPMR Östersjökommission, här i möte med EU-kommissionens Generaldirektör för DG Mare, stärks arbetet (27/10).

Ordföranden för Arctic Task Force, Tomas Mörtsell, med Regionrådet Rickard Carstedt och NSEO:s ordförande Thomas Hartman, Västerbotten, i dialog med Charlina Vitcheva, chef för DG Mare med ansvar för Arktis och tidigare chef i DG Regio, lyfter fram viken av att EU ger sitt stöd för de regionala perspektiven.

GENOMFÖRANDE:

- North Sweden har via CPMR Östersjösekretariatet, med placering i North Swedens lokaler, följt arbetet i Östersjöfrågorna på nära håll och kunnat såväl spela in norra Sveriges perspektiv som bidra med kunskap om EU:s policyarbete inom olika relevanta områden den vägen, inklusive etablerandet av en särskilt arktisk task force inom CPMR:s Östersjökommission och aktiv medverkan i transportarbetsgruppen.
- Genom CPMR Östersjösekretariat har North Sweden också deltagit, bevakat och stöttat CPMR:s arbete med översynen av makroregionala strategier, såsom EU:s Östersjöstrategi, med syfte att göra de mer relevanta för regionerna och därmed skapa bättre förutsättningar för regionalt samarbete för hållbar utveckling kring Östersjön och i andra områden runtom i Europa.
- Efter år av pandemi och digitala varianter, kunde till sist det årliga forumet för EU:s Östersjöstrategi genomföras fysiskt i Villmanstrand, Södra Karelen (27–29/9):
  - North Sweden var på plats tillsammans med stort antal aktörer från Östersjöområdet och EU:s institutioner för att diskutera hur förutsättningarna för samarbete, i likhet med det arktiska samarbetet, drastiskt förändrats i och med Rysslands invasionskrig i Ukraina.
  - North Sweden lyfte bland behovet av utökat samarbete kring industrins gröna omställning i ett enskilt möte med Mecklenburg Vorpommerns EU-minister Bettina Martin, som i sin tur bjöd in Östersjökommissionens ordförande Tomas Mörtsell, Region Västerbotten, till Berlin för fortsatt dialog.
- North Sweden är fortsatt engagerat i det informella Baltic Sea-nätverket, iBSG, mellan Brysselkontor runt Östersjön och innehar vice ordförandeskapet.

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ I och med att Region Västerbotten har stått som huvudman för sekretariatet för CPMR Östersjökommission med placering på North Sweden, sker en samverkan som gör att NSEO håller sig à-jour och kan spela in norra Sveriges perspektiv och kunskap inom inte minst sammanhållningspolitiken och infrastrukturområdet till gagn för båda parter och regionens intressen, för att också nyttja de samlade resurserna så effektivt som möjligt.
- ✓ Förutom arbetet med att synliggöra norra Sveriges viktiga roll för genomförandet av EU:s Östersjöstrategi, har fokus det senaste året varit att analysera konsekvenserna av Rysslands invasionskrig för det regionala samarbetet för att etablera en stärkt samverkan och med de nordliga och arktiska delarna av Östersjön också i fokus för en EU Östersjöstrategi som haft en slagsida söderut.
- ✓ Samtidigt pågår också arbetet med att, i dialog med regionalt utvecklingsansvariga, fortsätta synliggöra möjligheterna till utbyten i de gränsöverskridande programmen och det nya Östersjöprogrammet samt att se hur de östvästliga länkarna kan stärkas när det från finsk sida i ökande grad sker en orientering västerut när gränsen mot Rysslands stängts helt *se Regional Utveckling; Gränsöverskridande regionalt utvecklingsarbete.*

Fokusområden för påverkan

REGIONAL UTVECKLING

Sammanhållningspolitik för regional kapacitetsuppbyggnad

VERKSAMHETSDIREKTIV:

Målsättningen för North Sweden är att medverka till att regionens aktörer ska kunna dra nytta av EU:s struktur- och investeringsfonder. Därtill ska North Sweden, utifrån beslut som går i regionens riktning med en fortsatt särskild extra gleshetsallokering att fortsatt kunna användas utifrån regionens specifika behov och förutsättningar inom inte minst informationsteknologi och transportinfrastruktur samt kompetensutveckling, fortsatt synliggöra norra Sveriges förutsättningar att skapa europeiska mervärden. North Sweden ska i det kunna stödja regionens aktörer att dra nytta av dessa regionala utvecklingsmedel utifrån EU:s intresse för att stödja utvecklingspotentialer i norra Sverige.

VERKSAMHETSPLAN:

- **Sammanhållningsfonderna stötta regionens utveckling**
  - Målsättningar:
    - De regionala fonderna inom EU:s sammanhållningspolitik kunna stödja de regionala prioriteringarna och implementeringen av dessa.
    - Förbättrad dialog mellan regional och nationell nivå i samspel med EU för att tillförsäkra att regionalstödet verkligen kan nyttjas i linje med regionens behov.
    - Extra strukturfondsmedel till EU:s nordliga glesbefolkade områden vara ett tydligt riktat tillskott för att hantera regionens specifika utmaningar, inklusive infrastruktur och IKT.

EU-kommissionär Elisa Ferreira med ansvar för EU:s regionalpolitik tillsammans med Regionråd Karin Thomasson och företrädare från Tåssåsens Sameby i samband med signering av Sveriges regionalfonder 2021—2027 i Östersund (16-17/6).

North Sweden tillsammans med Region Jämtland Härjedalen kunde spela in norra Sveriges perspektiv i samband med att EU-kommissionen och Regeringen skrev under partnerskapsavtalet för den nya regionalfondsperioden. Bland önskemålen fanns besök i en Sameby, men också utrymme att visa upp och berätta om fondernas betydelse för innovation och bredband med mera.

GENOMFÖRANDE:

- Sedan EU-kommissionens förslag till sammanhållningspolitik för programperioden 2021–2027 lanserades i maj 2018, har North Sweden analyserat och mobiliserat aktörer både i Bryssel och på hemmaplan för att på olika sätt positionera och

kommunicera till huvudsakligen EU-institutioner och Sveriges regering om att framför allt;

- tillförsäkra de nordliga glesbefolkade områdena en extra tilldelning av strukturfondsmedel,
  - att fonderna ska kunna samspela med varandra för ett mer samlat stöd och anpassas regionalt efter platsens särskilda förutsättningar, samt
  - att prioriteringar på EU-nivå och regional nivå ska vara i linje med nuvarande undantagen vad gäller möjligheter att kunna göra investeringar i infrastruktur och IKT, men även flygplatsinfrastruktur.
- Sedan EU-kommissionens förslag om ett omfattande återhämtningspaket lanserades under sommaren 2019 för att hantera de ekonomiska konsekvenserna av Covid-19-pandemin och för att främja grön och digital omställning, vid sidan om ordinarie långtidsbudget, har North Sweden analyserat och mobiliserat aktörer både i Bryssel och på hemmaplan för att på olika sätt positionera och kommunicera till huvudsakligen EU-institutioner och Sveriges regering om att framför allt;
- tillförsäkra att de nordliga glesbefolkade områdena tilldelas adekvat med resurser för strategiska strukturella insatser,
  - att de nya fonderna och programmen förankras regionalt och anpassas efter territoriets särskilda förutsättningar,
  - att de nya fonderna och programmen samspelar med varandra och med de insatser som planeras att genomföras inom ramen för EU:s sammanhållningspolitik.
- Efter att EU:s återhämtningspaket och långtidsbudget slutförhandlats, med en överenskommelse mellan Ministerrådet och Europaparlamentet och så kallade triloger med EU-kommissionen, så kom arbetet med EU:s sammanhållningspolitik och förberedelserna inför nästa programperiod att under 2021 och 2022 att övergå till en programmeringsfas där mycket av arbetet med sammanhållningspolitiken bedrivits på hemmaplan och olika dialoger;
- med att från NSEO bistå med kunskap och information löpande samt medverka vid ett flertal möten med olika relevanta aktörer för att tillförsäkra norra Sveriges intressen i utformningen och samarbetet mellan regional, nationell och EU-nivå,
  - därutöver bland annat löpande avstämningar med de regionalt utvecklingsansvariga och en nära kontakt med Helena Sundblad Schäfer, programansvarig vid Sverigedesken på DG Regio, EU-kommissionen,
  - fortsatt diskussion med Dg Regio och tjänstepersoner på hemmaplan och möten mellan EU-kommissionen och regionala företrädare om mer flernivåsamverkan, större regional förankring och att utveckla koncept rörande Integrerade Territoriella Investeringar (ITI) och lokalt ledd utveckling (LLU), samt bättre fondsamordning på regional och subregional nivå för att stärka möjligheterna att ta del av EU:s stöd på ett mer samlat sätt.
- NSEO har under det senaste året inom ramen för EFNS tagit fram underlag och bidragit med erfarenheter till en utvärdering av programmeringsarbetet som i huvudsak riktar konstruktiv kritik till nationella nivåns bristande samordning av framtagandet av EU:s fonder och program och framför allt är det avsaknad av det territoriella perspektivet och det regionala inflytande som varit mest problematiskt där EFNS föreslår ett antal rekommendationer för att förbättra det övergripande arbetet med sammanhållningspolitiken framöver.
- EU:s nya fond för rättvis omställning har fortsatt vara av särskilt fokus för North Sweden under året och krävt ett flertal informella kontakter med EU-institutionerna,

regionerna, Näringsdepartementet och Tillväxtverket för att öka förståelsen för instrumentets tilltänkta omfattning och inriktning, vilka egentligen varit i gynnsam linje för norra Sverige från EU:s sida från första början, men samtidigt funnits olika perspektiv att jämka samman i kombination med ett stort intresse kopplat till industrins omfattande gröna omställning i norr, och North Sweden har därför intervjuats av både journalister och forskare under året.

- NSEO har fortsatt vara aktivt i det regionala nätverket Conference for Peripheral and Maritime Regions (CPMR) som Region Norrbotten, Region Västerbotten och Region Jämtland Härjedalen är medlemmar i, för att tillförsäkra norra Sveriges intressen i dels fokus för nätverkets aktiviteter på EU-arenan, dels kunna delge regionens syn vid olika möten och aktiviteter kopplat till EU:s sammanhållningspolitik, såsom bland annat under möten med CPMR Cohesion Policy Core group där North Sweden också varit utsett att lyfta framtidsperspektiv på regionalpolitiken för EU-kommissionen och expertpaneler (8-9/6, 11/10), CPMR Political Bureau (16-17/6) och CPMR General Assembly (14/10).
- North Sweden har under året bistått regionerna med löpande uppdateringar och kunskap om EU:s sammanhållningspolitik och för norra Sverige avgörande frågor och därför medverkat vid olika möten för att informera, men också för att på olika sätt vara behjälplig och rådgivande för själva framskrivandet av de operativa strukturfondsprogrammen i Övre och Mellersta Norrland, samt för de gränsöverskridande Interreg-programmen.
- Parallellt med hemmaplansförberedelserna och framtagandet av nya program inom ramen för EU:s sammanhållningspolitik, så har även arbetet med EU:s återhämtningspaket och alla dess nya fonder och program pågått, ofta i separata processer, där North Sweden har löpande tillsammans med de regionalt utvecklingsansvariga lyft fram problematiken med ett allt mer fragmenterat finansieringssystem till både nationell nivå och EU-nivå, exempelvis tillsammans med Sveriges Kommuner och Regioner, SKR (20/1, 18/10).
- Sedan Europaparlamentariker Erik Bergkvist, från norra Sverige blev invald och fick mandat i parlamentets regionala utskott respektive budgetutskott, så har NSEO hållit kontakt med löpande möten och dialog för att tillförsäkra gemensamt utbyte av information, kunskap och kontakter i de för norra Sverige viktiga delar inom EU:s sammanhållningspolitik, inte minst under utformningen av de olika strukturfonds- och återhämtningspaketen har informationsutbytet varit värdefullt.
- EU:s programperiod hann knappt starta under året innan diskussionerna påbörjades igen på Brysselarenan om hur framtidens sammanhållningspolitik ska se ut och NSEO deltog på det åttonde sammanhållningsforumet i Bryssel som invigdes av EU-kommissionär Elisa Ferreira och innebar det formella startskottet för kommande års analyser, utvärderingar, samråd, debatter och framsynsarbete för programperioden 2027–2034 (17–18/3).
- EU-kommissionär Ferreira ansvarar för EU:s regionalpolitik och är därför en av de absolut viktigaste och mest inflytelserika personerna för norra Sveriges utveckling med stöd av EU och North Sweden har träffat Ferreira vid fyra tillfällen under året:
  - Efter sammanhållningsforumet medverkade Ferreira digitalt vid NSPA-forum som arrangerades i Skellefteå av NSEO och Region Västerbotten och i sitt anförande berömde Ferreira de arktiska regionernas långsiktiga arbete med att hantera svåra utmaningar, såsom stora avstånd och liten kritisk massa, och samtidigt skapa möjligheter för tillväxt, utveckling och grön omställning, *se under Arktis* (24-25/3).

- I samband med att Partnerskapsöverenskommelsen tecknades mellan EU och Sverige i Östersund, Jämtland Härjedalen, gjorde Ferreira och hennes kabinett tillsammans med representanter från nationell nivå ett antal studiebesök ordnade av Region Jämtland Härjedalen, kommunerna i Jämtlands län och North Sweden där Ferreira fick bland annat ta del av regionala satsningar på innovation vid Mittuniversitetet, ett antal projektexempel med stöd från regionalfond och socialfond, samt ett väldigt uppskattat besök till Bydalsfjällen och en träff med representanter från Tåssåsens Sameby (16–17/6).
- Drygt en vecka efter besöket i Jämtland Härjedalen bjöd Ferreira in till en dialogträff med de regionala representationskontoren i Bryssel och EU-kommissionären lyfte där ännu en gång fram utvecklingen i norra Sverige som ett exempel på hur viktiga EU:s regionala investeringsinstrument är för innovation, jobb och tillväxt runtom i Europas alla delar (27/6).
- Vid sidan av uppstarten av den nya OECD-studien, *se under OECD*, har två viktiga kunskapsunderlag framställts i Europaparlamentet som båda belyser sammanhållningspolitikens betydelse i de nordliga glesbefolkade områdena (NSPA) och tagits fram i nära samspel med NSEO som aktivt agerat för att föra dialog med berörda aktörer för rapporternas tillblivelse.
  - Den ena rapporten sammanställdes av parlamentets utredningstjänst och beskriver förutsättningarna för utveckling i Arktis genom EU:s fonder och program där NSPA-nätverkets roll nämns som särskilt viktigt för genomförandet av EU:s arktiska politik.
  - Den andra rapporten skrevs fram av Erik Gløersen vid Spatial Foresight, som medverkat vid många tidigare regionala studier kring NSPA, på uppdrag av det regionala utskottet i Europaparlamentet och handlar också om sammanhållningspolitikens betydelse för de glesbefolkade regionernas utveckling och North Sweden intervjuades för rapporten och medverkade vid presentationen i parlamentet (25/10).
- Nätverket Eurocities anordnade tillsammans med intergrupperna i Europaparlamentet RUMRA & Smart Villages och URBAN ett event för att diskutera hur EU kan främja starkare partnerskap mellan landsbygd och städer för den gröna omställningen, samtidigt som EU-kommissionen lägger större fokus på att främja en territoriellt balanserad utveckling i Europa där NSEO såg till att Isak Utsi, kommunalråd i Arjeplog, kunde delta via länk kring utmaningar med att vara en gles, minskande och åldrande befolkning, samt möjligheterna med att säkra en kritisk massa för utveckling genom partnerskap med andra, tillsammans med bland annat Normunds Popens, biträdande generaldirektör på DG Regio, generaldirektoratet som ansvarar för EU:s strategier för regional- och stadspolitik (23/6).
- För att kompensera för ökade kostnader i och med införandet av EU:s nya utsläppshandelssystem (ETS2), har en särskilt social klimatfond upprättats där NSEO via framförallt CPMR och Europaparlamentets intergrupp Seas, Rivers, Islands and Coastal Areas (SEARICA) deltagit i diskussionen om hur den nya sociala klimatfonden kan tänkas att kompensera de mest utsatta vid prishöjningar och ekonomiska konsekvenser av den gröna omställningen och som från norra Sveriges sida måste utformas efter olika territoriella förutsättningar (28/2, 17/12).
- North Sweden har i Brysselnätverket för de svenska stads- och regionkontoren och Sveriges Kommuner och Regioner (SveReg) lyft frågan om att under det svenska ordförandeskapet anordna aktiviteter kopplat till regionalpolitiken och EU:s sammanhållningspolitik, för att visa på svenska intressen i utformningen.

North Sweden engagerar sig i olika grupper av intresse för regionen. En sådan är RUMRA/SMART regions som samlar EU-parlamentariker kring landsbygdsutveckling att exempelvis få lyssna till Isak Utsi, Kommunalråd i Arjeplog, som på distans berättade om sina glesbygdsutmaningar (23/6).

NSEO medverkade i att etablera RUMRA/SMART-gruppen vid uppstarten av Europaparlamentet för mandatperioden, där SMART står för "sparsely populated, mountainous and rural territories". Det får bara finnas ett visst antal sådana grupper som samlar ledamöter över olika partier och utskott och är viktiga för påverkan och politiska initiativ.

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ Budgetöverenskommelsen och den generella utformningen av EU:s sammanhållningspolitik ligger väl i linje med norra Sveriges perspektiv och ambitioner för hållbar regional utveckling och behovet av att fortsätta tackla strukturella utmaningar på längre sikt med möjligheter att också använda det för infrastruktur och bredband som tidigare varit emot EU-kommissionens linje och där har OECD-studien spelat en väsentlig roll för argumenten för sådana satsningar i glesbygdsregioner
- ✓ Norra Sveriges förutsättningar genom EU:s sammanhållningspolitik är ett tydligt resultat av det långsiktiga påverkansarbetet som NSEO bedrivit genom framför allt NSPA och EFNS, vilket också poängterats av EU:s företrädare i dialogen vid ett flertal tillfällen och det är ett tydligt kvitto på det arbete NSEO och NSPA gör att EU-kommissionen återkommande påpekar och lyfter fram det i olika sammanhang.
- ✓ För norra Sveriges del innebär samtidigt de nya återhämtningspaketen och långtidsbudgeten ett mycket större EU-stöd än tidigare på totalen och North Sweden har i flera delar lyckats synliggöra och säkra norra Sveriges särställning och stöd, vilket inte minst visade sig när det bestämdes att stödintensiteten för de glesbefolkade regioners särskilda extra allokering ökade, dock att det genom nationell förhandling inte får fullt genomslag ut i regionen, men den extra gleshetsallokering till norra Sverige är ett viktigt politiskt erkännande av de strukturella utmaningar som gleshet medför och stärker den särställning som EU:s arktiska regioner har.
- ✓ För att kunna tackla svåra utmaningar med att bygga kapacitet och säkra kompetensförsörjning i glesbefolkade områden innehöll för första gången den extra gleshetsallokeringen en öronmärkning för insatser inom socialfonden, vilket efter ett påverkansarbete med stöd från EU-institutionerna gentemot det svenska ESF-rådet och arbetsmarknadsdepartementet, som NSEO medverkat till, nu innebär att norra Sverige också får ett eget insatsområde inom ramen för det nationella programmet, som från början inte låg i planerna, men där EU-kommissionen varit tydligt med fokus för de medlen i linje med det som NSEO fört fram.
- ✓ Det underlag som togs fram kring programmeringsprocessen vänder sig till Regeringskansliet och förvaltande myndigheter, men har också kommit att göra stor

- nytta som bakgrundsmaterial i diskussioner av mer informell karriär på Brysselarenan kring utrullningen av programmen och framtida utformning.
- ✓ Trots att det på totalen finns mer EU-resurser än tidigare tillgängliga för regionalt utvecklingsarbete i norra Sverige, till stor del för att hantera de utmaningar och tillvarata de möjligheter som NSEO lyckats synliggöra på EU-arenan, så har systemet samtidigt blivit mer fragmenterat och komplext och ofta tycks problem kopplat till implementeringen av EU:s sammanhållningspolitik uppstå inom en nationell kontext, snarare än på EU-nivå och där finns behov av att utveckla samspelet mellan påverkan i EU och nationellt som ligger utanför North Swedens uppdrag, även om North Sweden medverkar i och till nationella aktiviteter med koppling till EU.
  - ✓ EU:s program för 2021—2027 har knappt hunnit rullas ut under 2022, men redan har diskussionerna om nästa programperiod påbörjats på Brysselarenan och NSEO kan konstatera att flera av de frågor som säkrades genom ett långsiktigt påverkansarbete inför den nuvarande programperioden med största sannolikhet även kommer att fortsätta diskuteras inför nästa, bland annat;
    - mer rådighet för riktade socialfondsmedel för kompetenssatsningar,
    - möjlighet att använda medlen för infrastruktur och bredband,
    - satsningar på bättre metoder för lokalt ledd utveckling i olika delar av norra Sveriges stora geografi,
    - även de nya centralstyrda finansieringsinstrumenten, som tillkom via EU:s stora krispaketet i spåren av Covid-19, avsätts och anpassas för att stötta norra Sveriges behov av samhällsomställning.
  - ✓ Mot den bakgrunden är det ett kvitto på North Swedens och NSPA:s arbete när ansvarig EU-kommissionär och ledande medarbetare i EU-kommissionen i sina dialoger och medverkan på inbjudan av NSEO i sina anföranden lyfter alla de utmaningar och möjligheter som norra Sverige står med och samtidigt visas upp som ett gott exempel för övriga EU i hur EU:s olika stödmekanismer används och det strategiska satsningar som görs genom bland annat OECD, vilket innebär en styrkeposition för norra Sverige och NSPA-regionerna i uppspelet av diskussionerna för nästa programperiod och att ansvariga aktörer är väl insatta i regionens förhållanden för fortsatt dialog om det.

Regionala programsynergier över gränserna

VERKSAMHETSDIREKTIV

Målsättningen för North Sweden är att bidra till att regionerna kan maximera nyttan med EU:s olika fonder och program genom att skapa synergier som växlar upp de samlade insatserna. Detta särskilt som en större andel regionala utvecklingsstöd genom EU:s olika krisstöd för att återstarta ekonomin efter Covid-19 och även andra satsningar och medel administreras via nationella aktörer och även direkt från EU genom olika myndigheter. Särskilt bör uppmärksammas EU:s intresse för integrerade strategier och lokalt ledd utveckling inom ramen för regional och sub-regional smart specialisering och de möjligheter som det kan ge för stöd till långsiktigt anpassad regional utveckling i olika delar av norra Sverige. Därtill att länka ihop det med samverkan över gränserna på lokal, regional, nationell och europeisk nivå genom EU:s Interreg-program för att stärka de synergier och utvecklingsförmågan i samspel med andra. Därtill att visa på behovet av en överlag bättre samordning mellan EU:s olika investeringsverktyg för det regionala arbetet med hållbar regional utveckling.

VERKSAMHETSPLAN:

- **Regionala programsynergier för maximal utväxling av EU:s fonder**
  - Målsättningar:
    - NSEO förmedla kunskap och skapa förståelse hos de regionala aktörerna för EU:s programerbjudande och hur det hänger ihop.
    - Ökat intresse för och möjligheter för regionens aktörer att ta ökad del av EU:s olika andra program än ERUF utifrån regionens och EU:s överordnade mål och strategier för hållbar utveckling.
    - Möjligheter för mer samhandling mellan ERUF och ESF+ i norra Sverige, att också med Landsbygdsutvecklingsfond med flera stöd kunna bidra till sub-regionalt utvecklingsarbete.
    - Regionens aktörer kunna ta full del av EU:s Covid-19 krisstöd och återhämtningspaket, att samspela med insatser för långsiktig regional utveckling kopplat till ordinarie regionalfonder.

GENOMFÖRANDE:

- NSEO har fört en fortsatt dialog med EU-kommissionen, Europaparlamentet och hemåt via EFNS, om att långsiktigt stärka EU:s verktyg lokalt ledd utveckling (LLU) och Integrerade Territoriella Investeringar (ITI), som syftar till att skapa samhandling mellan lokala aktörer och olika finansiering från EU för att stötta utvecklingen i en definierad geografi, ett slags "LEADER 2.0", med framförallt regionalfonden för att bygga kapacitet och socialfonden för att fylla med nödvändig kopplad kompetens men också landsbygdsutvecklingsfonden och andra fonder, *se Sammanhållningspolitiken*.
- I samband med olika diskussioner i olika nätverk samt med EU-kommissionen, har NSEO pekat på svårigheter som finns i särskilt regioner med liten egen administrativ kapacitet och många mikroföretag att hantera krångliga regelverk samt få till samverkan mellan aktörer med stöd av olika finansieringsinstrument från EU och därtill överlag lyft fram de möjligheter men också utmaningar som finns med olika förslag på förenklingar som diskuterats i EU.
- Kommunalråd och tjänstepersoner från kommunerna i Jämtlands län besökte NSEO och Bryssel med syfte att få en uppdatering om EU:s regionalstöd och framförallt möjligheterna att med stöd av EU utveckla också glesbygd och inland där förmågan att driva utvecklingsprojekt är särskilt utmanande och gruppen träffade bland annat EU-kommissionens vice generaldirektör för regionalpolitiken, Normunds Popens, för att tillsammans diskutera möjligheter och metoder att bygga starkare lokal utvecklingsförmåga (6-7/10).
- NSEO har fortsatt att i samverkan med EFNS särskilt lyft fram avsaknaden av samspel mellan regionalfond och socialfond för att bygga kapacitet respektive anpassad kompetens för regional utveckling och att Sverige som helhet inte agerat för att använda de instrument som finns för samhandling mellan olika fonder utöver LEADER inom landsbygdsutveckling, bland annat genom ett antal ställningstaganden, *se Sammanhållningspolitiken*.
- NSEO lyfter i alla sammanhang där verksamheten presenteras och diskussioner om struktur- och investeringsfonderna, vikten av att se hur regionalfonden kan leda över i andra EU-stöd, att regionen behöver "ta nästa steg" för att få fortsatt stöd från EU med särskilt fokus på att kunna bygga ett unikt innovationssystem i norra Sverige, en "testbädd för Europa", genom bättre sådan samhandling och fokus i EU-stödet.

- För att öka förståelsen på EU-arenan om platsens betydelse för utveckling, och hur EU:s investeringsinstrument behöver vara mer anpassade efter lokala och regionala behov, snarare än att styras av nationell sektorspolitik, så har CPMR med stöd av NSEO tagit initiativ till seminarieserien, *Territories Matter* och vid ett av seminarierna diskuterades bland annat hur det territoriella perspektivet saknas i de två nya EU-initiativen REPowerEU och Faciliteten för återhämtning och resiliens (FRO), där Mikael Janson från North Sweden deltog som inledande kommentator gentemot en panel av experter med representanter från andra europeiska regioner och ett flertal Brysselbaserade tankesmedjor (8/6).

Besök från regionen ger mervärden, dels för besökarna att förstå vad som rör sig i EU, dels att ge viktiga budskap till EU från den lokala nivån där EU-politiken i slutändan möter verkligheten. Normunds Popens, vice Generaldirektör på EU-kommissionen, skakar hand med Kommunrådet Mikael Westin, Ragunda (6-7/10).

Kommunerna i Jämtland Härjedalen besökte Bryssel för utbyte om bland annat EU-stöd för lokalt ledd utveckling. Att norra Sverige och den lokala politiken är viktig för EU visas av att Normunds Popens, vice Generaldirektör på DG Regio och väl förtrogen med NSPA, hoppade in för en sjuk kollega.

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ EU-kommissionen förslag att en del av den extra gleshetsallokeringen till norra Sverige ska vara socialfond och inte bara regionalfond, i enlighet med de budskap NSEO skickat om vikten av att för norra Sverige ha tillgång till båda de fonderna mer samlat, har landat och ett särskilt insatsområde inom ESF+ har utformats i samarbete mellan regionerna och förvaltande myndighet, där North Swedens dialog med EU-kommissionen har spelat roll för utvecklingen i Sverige.
- ✓ Det stora intresset från EU-kommissionen, med stöd från Europaparlamentet, om att få till bättre nyttjande av samhandling av EU:s olika instrument genom så kallade ITI och lokalt ledd utveckling kvarstår och lyfts ofta i löpande dialog;
  - med ambitionen att kunna skapa kapacitet för strategisk utveckling i glesbefolkade regioner med särskilda utmaningar som norra Sveriges inland, utöver urbana områden,
  - där North Sweden tog initiativ under 2020 till en rapport om sådan lokalt ledd utveckling och som därefter använts flitigt för att diskutera möjligheterna regional och gentemot nationell nivå men där svensk nationell nivå inte visat samma intresse och därmed gjort det svårt för regionerna att aktivera möjligheterna,
  - en möjlig plattform för fortsatt diskussion om verktygen för att bygga kapacitet i de mest glesa miljöerna är den nya OECD-studie som startats under 2022, se *OECD*.
- ✓ Regionens universitet ligger fortsatt bra till jämfört med övriga svenska universitet och högskolor vad gäller finansiering från H2020, borträknat de traditionella lärosätena i södra Sverige, vilket tyder på en mognad att växla upp tidigare

investerade regionalfondsmedel med annat stöd för forskning och innovation och det gäller även andra aktörers ökande intresse för andra stöd inom ramen för exempelvis Umeås Smart Cities-engagemang, där North Sweden kunnat bidra till att bereda mark och gå in i mer strategiska framtidsdiskussioner med aktörerna, *se Fol.*

- ✓ I övrigt är stödsystemen mer omfattande än någonsin men också mer splittrade än någonsin och inte minst ett resultat av hur nationell nivå valt att administrera dessa i sina respektive stuprör och som nationell finansiering snarare än lokala och regionala utvecklingsmedel, så där krävs en fortsatt dialog och även där är den nya OECD-studien ett redskap för det samt att arbetet med en utvärdering av programmeringsarbetet från EFNS sida som NSEO tagit initiativ till, *se OECD och Sammanhållningsfonderna.*

VERKSAMHETSPLAN:

- **Gränsöverskridande regionalt utvecklingsarbete i samspel med andra**
  - Målsättningar:
    - Regionens aktörer över gränserna inom NSPA och med övriga Europa delta i av EU stödda projekt och plattformar med anpassade verktyg för det inom exempelvis samverkan kring smart specialisering.
    - EU uppmärksammas på regionens aktiva samverkan med andra parter för gemensam utveckling i närområdet och all-europeiskt utbyte och behovet av anpassade Interregprogram för det.
    - Regionen kunna dra nytta av många olika möjligheter att samverka över gränserna inklusive ordinarie sammanhållningsfonder för att stärka regionen i EU och globalt.

GENOMFÖRANDE:

- Inom ramen för territoriell samverkan och EU:s sammanhållningspolitik för nästa programperiod 2021-2027, som lanserades i maj 2018, har North Sweden analyserat och mobiliserat aktörer både i Bryssel och på hemmaplan för att på olika sätt positionera och kommunicera kärnfulla budskap till huvudsakligen EU-institutioner och Sveriges regering för att först förflytta förhandlingarna i så gynnsam riktning som möjligt för norra Sverige, kunna förklara och förstå bakgrund och anledning till förslagen från EU-institutionerna, och sedan under 2021 och 2022 kunna argumentera tillsammans med regionerna gentemot nationell och EU-nivå under programskrivningsarbetet.
- Fokus har legat på att tillförsäkra att gränsöverskridande samarbete över havsområden ska vara möjligt även fortsättningsvis och att nuvarande funktionella programgeografi för norra Sveriges olika Interregprogram med dess styrkeområden, erfarenheter och framgångsfaktorer ska tas i beaktning när programmen formas inför perioden 2021–2027 och framför allt skett via medverkan i olika andra nätverk med likalydande intressen såsom CPMR.
- NSEO deltog vid Barents Roads årskongress i Boden för att presentera påverkansarbetet och utformningen av EU:s sammanhållningspolitik, inklusive de gränsöverskridande programmen till nytta för Barentsområdet utifrån Barents Road som är en internationell förening för samarbeten och utbyten mellan kommuner i Norge, Sverige och Finland, tidigare även Ryssland (12/11).
- Rysslands angreppskrig i Ukraina har förändrat förutsättningarna för gränsöverskridande samverkan med Ryssland och påverkar de finska NSPA-regionerna mer och det gavs också möjlighet att lyftas gentemot ansvarig EU-kommissionär vid NSPA Forum i Skellefteå, men inom NSPA innebär det också

möjligheter till ett utökat utbyte för att stärka samverkan i öst-västled inom Norden och är diskussioner som lyfts av NSEO.

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ Samverkan inom NSPA och den OECD-studie som North Sweden initierade med lansering i Bryssel under 2017 har fortsatt varit ett viktigt underlag för EU:s aktörer om den unika samverkan som sker och i norra Europa och att det ger underlag för en fördjupad dialog och initiativ för att skapa utveckling som är av intresse för EU att stödja och det är tydligt i de aktiviteter som arrangeras tillsammans med NSPA-nätverket, som nu också lagt grunden för ett förnyat samarbete med OECD och EU-kommissionens enhet för reformstöd, se OECD.
- ✓ NSEO kan konstatera att de nya gränsöverskridande och transnationella samarbetsprogrammen som slutligen rullats ut under året för den nya programperioden 2021–2027 ligger väl i linje med regionernas mål och ambitioner i en tid då just tätare internationellt samarbete på alla fronter i närområdet behövs mer än på länge efter pandemi och under pågående krig.
- ✓ NSEO har under programmets utformning de senaste åren lyckats stoppa ett antal förslag från EU-kommissionens som inte varit gynnsamma för norra Sverige genom ett framgångsrikt påverkansarbete i strategiska allianser tillsammans med andra regioner, såsom EU-kommissionens förslag att ta bort gränsöverskridande program över havsgräns och exkludera Västernorrland ur Sverige-Norge programmet samt införa ett enda samlat program för hela Östersjöregionen.
- ✓ Samtidigt blev det en större programgeografi än tidigare för att hantera sammantaget mindre pengar och en önskad samhandling över större gränsområden, såsom inom det nya Interreg Aurora, men kan också ge utrymme för bredare samverkan inom NSPA och över såväl Kvarken som mot Trøndelag, även om programgeografins utformning lär fortsätta vara en återkommande diskussionspunkt även inför nästa programperiod 2027–2034.

FORSKNING & INNOVATION

Innovativa regioner, smart specialisering och starka kluster

VERKSAMHETSDIREKTIV:

Målsättningen är att North Sweden genom att lyfta norra Sveriges ledande innovationskluster och styrkeområden ska verka för en förståelse i EU om att regionens innovationsförmåga och specifika innovationssystem, genom smart specialisering och klusterpolitik, är av betydelse för europeisk innovations- och konkurrenskraft. Inom ramen för EU:s initiativ för tillväxt och innovation är målsättningen att etablera norra Sveriges kapacitet för lösningar inom bland annat testbäddar, Smart Cities, digitalisering, hälsa, och överlag behov av energi- och klimatsmarta lösningar på många olika områden, inklusive innovationsförmåga i glesbefolkade miljöer.

VERKSAMHETSPLAN:

- **Smart Specialisering och stärkt regionalt innovationssystem**
  - Målsättningar:
    - Främja möjligheter för regionen att baserat på sitt arbete med smart specialisering (S3) delta i EU-finansierade initiativ för innovation och

internationalisering med S3 som bas för att nyttja konkurrensutsatta medel för regional utveckling.

- Främja regionens aktörers förutsättningar att delta i EU:s initiativ för kluster, FoI och utveckling så som KIC, Europeiska Partnerskap, Missions, och strategiska värdekedjor så som FoUI projekt under IPCEI
- Utökad innovationsutbyte över gränserna och utifrån OECD-studien i dialog med EU etablera smart specialisering i samspel med hela NSPA.
- Stärka innovationssystemet genom att lyfta de särskilda förutsättningar som stora ytor, kallt klimat, tillgång till grön energi och naturresurser som tillgångar genom testbäddar, projekt och specifika verksamhetsetableringar.
- EU:s ambitioner att främja synergier mellan olika finansieringsinstrument så som Horisont Europa, Digital Europa och ERUF ska utformas för att gynna norra Sveriges regioner.

North Sweden har arbetat med en "Rymdpilot" som syftar till att få ihop lokala, regionala och nationella rymdaktörer att ta positioner i EU. Det har givit eko i EU och Niklas Johansson, NSEO, med Region Norrbotten, bjöds in att prata vid en svensk rymdsatsning i Berlin med bland annat flera ministrar (18/3).

Genom att inom styrkeområden för norra Sverige föra samman regionerna i EU-plattformar för smart specialisering, näringslivet i EU-industriallianser, universiteten i EU-forskningspartnerskap och NSEO via nätverken i Bryssel på dessa områden, så kan aktörerna få mer påverkan på och stöd från EU.

GENOMFÖRANDE:

- EU:s budgetcykel befinner sig nu två år in i programperioden 2021—2027 som till stor del utgör en fortsättning på föregående period men som också introducerar nya program och initiativ och under året har NSEO därför bevakat implementeringen av fonder och plattformar samt uppmärksammat regionens aktörer om de nya projektmöjligheterna och även tagit en aktiv roll i ansökningsarbetet för de utlysningar som har en strategisk vikt för regionens samlade påverkansarbete.
- Samtidigt som nuvarande program implementeras pågår även formeringen inför nästa programperiod 2028—2034 med utspel och pilotprojekt som underlag för utformningen av kommande initiativ, där NSEO under året varit aktiv i denna process för att bevaka och påverka debatten i en riktning som ligger i norra Sveriges intressen och i EU lyft den regionala dimensionen med tyngdpunkt på Norra Sveriges särskilda förutsättningar att delta i FoI-projekt.
- Under verksamhetsåret har North Sweden fortsatt samverka med nätverk och kluster i regionen för uppdateringar om EU:s politik möjligheter till finansiering och samverka i EU:s partnerskap, missions och IPCEI för regionens FoI-aktörer till exempel via Regionala innovationspartnerskapen (RIP) som samlar FoI-aktörer i alla

de nordligaste länen samt Forum Regional Utvecklingsfinansiering för FoI-aktörer i Jämtland Härjedalen.

- North Sweden tillvaratar EU:s ökade intresse för Smart Specialisering och kluster som medel för att lyfta upp regionernas bidrag till EU:s FoI agenda genom att lyfta norra Sveriges särskilda utmaningar men även genom att lyfta regionernas förmågor att ge kluster och nätverk utrymme på EU-arenan, bland annat inom Vätgas, Rymden, Gruva/Mineral:
  - Bland olika aktiviteter anordnade North Sweden ett event i Bryssel för gruvregioner i plattformen S3P mining där Nils-Olof Lindfors, Regionråd Region Norrbotten, deltog som inledningstalare och panellist (16/6).
  - Regionens vätgasaktörer har tagit en stark roll i EU:s nätverk efter möten med beslutsfattare, vätgasregioner samt offentliga events om den vätgasdrivna gröna omställningen i industrin.
  - Kontoret har löpande lyft regionernas roll i EU:s innovationsekosystem på egna events och genom brysselbaserade nätverk och under året har EU stärkt sitt engagemang ytterligare för regionerna och S3 som en del av den övergripande innovationspolitiken genom insatserna i "Innovation Valleys" och "Partnership for Regional Innovation" (PRI) där Region Västerbotten ingår som pilot med North Sweden som stöd.
- Kontoret har fortsatt samverka med regionernas rymd-aktörer som en "pilot" för fördjupat samverka mellan Regionala kluster och North Sweden på Brysselarenan där Norrbotten är fortsatt ledare för S3P Space som under året fått stor uppmärksamhet på EU-arenan tillsammans med regionens forskning och rymdinfrastruktur, bland annat;
  - bjöds North Sweden och Region Norrbotten in som talare på ett event på Svenska Ambassaden i Berlin med syfte att främja samverka mellan rymdindustrin i de båda länderna (18/3).
  - bjuda in LTU att delta som talare inför EU:s presskår inför ordförandeskapsresan till Kiruna med en samlad presentation från norra Sveriges rymdaktörer (1/12).
- Baserat på erfarenheterna av samverka mellan regionens rymdaktörer för ökat EU-engagemang har North Sweden under året deltagit i att etablera samverka mellan regionernas vätgasaktörer och arrangerat möten med ledande vätgasregioner och event för kunskapsspridning om norra Sveriges gröna omställning, inklusive;
  - Att Norrbotten tagit Lead för att etablera en så kallade Hydrogen Valley i samverka med regionens aktörer som ställde ut på den stora Vätgasveckan i Bryssel (24-28/10).
  - Under den veckan att North Sweden anordnade ett nätverksevenet med korta anföranden på kontoret med vätgasaktörer i norra Sverige att presentera sig för andra nätverk och EU-kommissionen, med företrädare från SSAB, H2 Green Steel, Grupo Fertiberia, LKAB, Nordion Energi, Ionatics, Luleå Energi, Fortum och Luleå tekniska universitet via CH2ESS, RISE och Swerim samt Bodens och Gällivares kommuner (24/10).
- North Sweden har under året deltagit i EU:s arbete för ökade synergier mellan EU:s finansieringsinstrument med tyngdpunkt på ERUF och Horisont Europa som har stigit på EU:s agenda och som nu är inne i en formerande fas inför kommande programperiod, genom att lyfta upp EU:s ambitioner och möjliga initiativ mot regionens aktörer samt spela in norra Sveriges intressen och värna det regionala inflytandet i regionalpolitiken.

- North Swedens arbete för att påverka EU:s fonsdsynergier har under året resulterat i att kontoret tog initiativ till en "Spaningsgrupp" med regionkontor samt företrädare från Vinnova och Tillväxtverket som på regelbunden basis diskuterar EU:s ambitioner för Smart Specialisering och FoI-politik.

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ Regionens kluster har fått god synlighet i Bryssel och möjlighet att visa upp sina projekt och utmaningar för att hitta samverkan med europeiska partners vid olika events i regi av North Sweden.
- ✓ "Rymdpiloten" som NSEO initierat för att få ihop region, forskning, Rymdstyrelsen och verksamheten på Esrange att gå in i olika EU-plattformar ger att Norrbotten som tagit Lead är synligt i i EU:s rymdfrågor och att Esrange får stöd från EU för sin utveckling samt att regionen bjuds in att medverka i olika sammanhang kring rymdfrågor i EU, som tidigare annars varit helt dominerat av Frankrike.
- ✓ Region Norrbotten är nu medlem i EU:s Hydrogen Valleys och med och konkurrerar om storskalig finansiering via Horisont Europa för Hydrogen Valleys.
- ✓ North Sweden har tagit ledningen på Brysselarenan för att stärka Sveriges koll på och kommande möjligheter att ta del av EU:s forskningsutlysningar som i sin tur ökar möjligheterna för norra Sveriges aktörer genom att engagera de nationella myndigheterna i EU:s arbete för synergier och bidra med perspektiv från den svenska förvaltningen som kan underlätta för de regionala aktörerna.
- ✓ Strävan mot ökande grad av synergier och samverkan mellan olika sektorer och finansieringskällor i EU har fått ett tydligt genomslag i EU:s olika initiativ inom forsknings och innovation, inte minst att i högre grad kopplas till regional smart specialisering som North Sweden under förhandlingarna i EU lyft fram och även på nationell nivå börjat ge öka samverkan kring innovation och regionala utvecklingsperspektiv där North Sweden också kunnat medverka till och bli inbjuden i sådana sammanhang, såsom gemensam bevakning och påverkan på EU:s regionala innovationsplattformar av vikt för Sverige nationellt att vara delaktigt i.

North Sweden har initierat att Norrbotten etablerat sig som en så kallad Hydrogen Valley för att dra fördel av EU:s satsningar inom vätgas. Under EU Hydrogen Week kunde NSEO arrangera en nätverksträff i sina lokaler med inbjudna aktörer att träffa regionens vätgasföreträdare som deltog på vätgasmässan (24/10).

Det var en uppskattad möjlighet att med korta pitchar för inbjudna EU-aktörer berätta om olika perspektiv på vätgas som ett regionalt styrkeområde med medverkan av; SSAB, H2GS, Grupo Fertiberia, LKAB, Nordion Energi, Ionatics, Luleå Energi, Fortum, LTU, RISE, Swerim samt Boden och Gällivare.

Konkurrenskraftig forskning, innovation och digitalisering i norra Sverige

VERKSAMHETSDIREKTIV:

Målsättningen är att från North Sweden bidra till att stärka de excellenta forskningsmiljöerna och företag i tillgången till konkurrensutsatta medel för forskning och innovation som i sin tur stärker Norra Sveriges närvaro i internationella nätverk. Detta genom att bevaka EU:s stödinsatser till FoI-aktörer inom de tematiska områden som är viktiga för regionens lärosäten, företag och offentliga aktörer samt verka för att påverka EU:s forsknings- och innovationspolitik i en för regionen gynnsam riktning. Det ska underlätta regionala FoI-aktörers möjligheter till att tillgodogöra sig konkurrensutsatta medel och att delta i Horisont Europa, EU:s ramprogram för forskning och innovation, till strategisk nytta för forskningsaktörernas och hela norra Sveriges innovationskapacitet med stora potentialer inom ramen för EU:s digitala agenda.

VERKSAMHETSPLAN:

- **Konkurrenskraftig forskning och innovation**
  - Målsättningar:
    - Prioriterade forsknings- och innovationsområden vid regionens universitet, forskningsinstitut, företag och offentliga aktörer, ska vara väl synliggjorda inom EU:s investeringar och forskningsutlysningar och insatser för högre utbildning.
    - Norra Sveriges kapacitet för Forskning och Innovation, FoI, ska vara synliggjorda relaterat till EU:s prioriteringar inom uttryckta i till exempel den gröna given, digitaliseringsstrategin, cirkulär ekonomi och industristrategin.
    - Prioriteringarna för Norra Sveriges forskningsaktörer ska vara synliga i EU:s övergripande strategier som styr allokeringar i finansieringsprogram och utlysningar.
    - SME-prioriteringarna inom EU:s forsknings- och innovationsprogram göras tillgängligt för alla SME:s inklusive regionens mikroföretag och mindre samhällen ska ha möjlighet att delta i insatser för Smart Cities.

GENOMFÖRANDE:

- Merparten av EU:s fonder i programperioden har nu kommit igång och Horisont Europa släppte i december 2022 sitt andra arbetsprogram för perioden 2022—2023 och North Sweden följer aktivt implementeringen av fonderna och arbetar fortsatt för att påverka utformningen av kommande utlysningar och den strategiska orienteringen.
- North Sweden har bjudits in som representant i regeringens referensgrupp för ERA Widening som ger möjligheten att göra direkta inspel på den svenska ståndpunkten inför förhandlingar om implementeringen av Horisont Europa.
- Kontoret har även bistått regionens aktörer att finna relevanta utlysningar och fånga de möjligheter som programmen ger med bland annat informationsinsatser om specifika delar av programmet.
- NSEO har under året haft löpande dialog med universitet och övriga regionala aktörer kring prioriterade forsknings- och innovationsområden och med uppdateringar om utvecklingen av EU:s agenda samt initierat gemensamma påverkansinsatser där samverkan sker även inom EFNS för att formera politiskt stöd för frågor av vikt för regionens innovationsekosystem, inbegripet regionens växande spelsektor och gentemot EU-kommissionen lyft potentialerna i olika dialoger.

- North Sweden har medverkat i och arrangerat olika besök och dialoger med universiteten såsom program för forskningsledare vid Umeå Universitet att på North Swedens kontor i Bryssel träffa NSEO, EU-företrädare samt exempelvis Dan Andrée, tidigare chef på Vinnova i Bryssel och numera en samverkanspart som chef för Stockholmslärosätens Brysselkontor (23-24/3).
- Kontoret har bistått regionens universitet och andra FoI-aktörer att utveckla egna planer och strategier för ökat deltagande i EU:s FoI-program såsom LTU System- och Rymdteknik samt Umeå Universitet SOLH inom Life Science och Hälsa.
- Kontoret har initierat och stöttat regionens aktörer i ansökningar till Horisont Europa samt bidragit med EU-perspektivet i ansökningsarbetet, bland annat för ansökningar om;
  - New European Bauhaus med Skellefteå Kommun och Region Västerbotten;
  - Landsbygdsdata med samtliga regioner som deltagare;
  - Digitala tjänster i glesbefolkade miljöer med Jämtland Härjedalen.
- EU har de senaste åren lagt ett högre fokus på insatser för högre utbildning, bland annat European University Initiative där norra Sveriges lärosäten redan tagit en stark roll eller ansökt om deltagande genom att North Sweden har bevakat dessa initiativ, stöttat lärosätena i dessa projekt och samt bevakat EU:s kommande ambitioner för yrkesutbildningar och kompetensförsörjning.
- North Sweden har under året bevakat planeringen av det svenska EU-ordförandeskapet och konstaterat att aktiviteterna med fokus på Forskning och Innovation är placerade i södra Sverige, varvid kontoret har initierat en samverkan med svenska myndigheter i Bryssel i syfte att upprätta en sammanhållen event-serie som ger norra Sveriges lärosäten möjlighet att nyttja momentum även från FoI-möten i Sveriges södra regioner under en gemensam "Sverige AB flagg" i Bryssel.
- North Sweden har under året fortsatt att lyfta mindre städers möjligheter att delta i EU:s satsningar för smarta städer, framför allt med utgångspunkt i det stora intresset som visas för Norra Sveriges gröna omställning genom bland annat ett möte mellan representanter från EU-kommissionens New European Bauhaus sekretariat och tjänstemän från norra Sveriges industrikommuner från Boden, Kiruna, Luleå, Skellefteå, Umeå samt Gällivare, om de utmaningar som den snabba tillväxten medför (18-19/5).
- North Sweden har överlag fört en löpande dialog med alla tre universiteten avseende deras stöd till EU-finansierad forskning och att belysa styrkeområden på EU-arenan i deras strategiska utvecklingsarbete och särskilt i det bistå Mittuniversitetets satsning på att ta en tydligare roll inom EU:s forskningsstöd och haft universiteten på besök i Bryssel under året.
- North Sweden har tillsammans med övriga NSPA också fortsatt bistå samverkan inom Arctic Five med bland annat UmU och LTU att synliggöras i EU och arbeta vidare med samverkan kring bland annat utbildningsfrågor och att i EU bredda definitionen på vad som räknas som arktiskt forskning för att få tillgång till sådana satsningar bland annat genom ett besök i Bryssel för universitetsföreträdare med möten hos NSEO med bland annat EU:s nya Arktiska Ambassadör, Clara Ganslandt, ordföranden för Europapalamentets arktiska grupp, Urmas Paët, med flera (26-27/9).

North Sweden kunde undanröja begränsningar för storlek på städer att få delta i EU:s satsningar på smarta städer och idag är Umeå en så kallad Lighthouse City inom Smart Cities. Under året besökte företrädare från Boden, Kiruna, Luleå, Skellefteå, Umeå samt Gällivare Bryssel för att utvärdera sina möjligheter (18-19/5).

EU har i linje med NSEO:s argument öppnat för mindre städer som lämpliga testbäddar för nya lösningar och gruppen träffade olika enheter inom EU-kommissionen. Industrisatsningarna och den gröna omställningen gör att EU är intresserat av att få med fler städer från norra Sverige i stadsutvecklingsprojekt.

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ Norra Sveriges prioriteringar finns i stor utsträckning med i de konkreta arbetsprogrammen i Horisont Europa där exempelvis EU:s insatser för smarta städer i stor utsträckning har gjorts tillgängligt även för norra Sveriges mindre städer, som från början inte var givet, vilket möjliggjorde att Region Västerbotten och Skellefteå kommun kunde delta i en ansökan om Lighthouse i EU:s initiativ New European Bauhaus med fokus på hållbart byggande i trä.
- ✓ Även spelutveckling finns för första gången med i en tydlig och riktad utlysning i Horisont Europa, som tidigare funnits ett motstånd emot från EU-kommissionens sida, vilket skapar nya möjligheter för regionens aktörer att engagera sig på EU-nivå.
- ✓ Norra Sveriges är genom inbjudan från statliga aktörer en av få svenska regioner som genom North Sweden har en offentlig roll i den svenska implementeringen av Horisont Europa och därmed direkt möjlighet att påverka utformningen av arbetsprogram och kommande forskningspolitik i EU.
- ✓ Den ansökan till Horisont Europa och statistiska mätmetoder för utveckling på landsbygd som North Sweden initierade under 2021 gav ett positivt utslag under 2022 och har nu startat upp med deltagande från samtliga nordliga regioner under namnet Granular och leds av Region Västerbotten med medverkan av samtliga fyra regioner medan North Sweden deltar som stöd i processen.
- ✓ Norra Sveriges lärosäten har blivit beviljad att arrangera totalt tre events med EU-ordförandeskapets logotyp under 2023 efter North Swedens ansökningar om detta och eventen arrangeras i Bryssel på teman som ligger i lärosätenas intressen samt i linje med det svenska ordförandeskapets prioriteringar under det gemensamma svenska initiativet "Swedish R&I Roundtables" som North Sweden initierat med andra svenska kontor i Bryssel.
- ✓ Utifrån att EU:s uppdaterade arktiska policy från 2021 lyfter fram olika forskningsområden vid sidan om det tidigare fokuset på klimat- och polarforskning i Arktis, har NSEO genom NSPA kunnat medverka till att EU i högre grad ser regionens övriga styrkeområden på forskningssidan som delar av en arktisk prioritering för EU att stödja, i linje med det NSEO arbetat för.

VERKSAMHETSPLAN:

- **Digitalisering i europeisk framkant**
  - Målsättningar:
    - EU:s insatser för digitalisering ska vara anpassade för norra Sveriges särskilda behov och ta vara på den ledande expertisen vid lärosäten, offentliga aktörer och inom industrin.
    - Regionens aktörer kunna delta i EU:s digitaliseringsagenda med satsningar på forskning och utveckling av IKT, 5G, AI, e-lösningar och virtuella verktyg.

GENOMFÖRANDE:

- North Sweden har bevakat EU:s prioriterade och accelererande arbete med utveckling av en digital agenda med potential att påverka regionens styrkeområden inom artificiell intelligens, spel, datahallar, 5G och distansöverbyggande kommunikationer, inklusive potentialen att genom digitalisering ta en starkare roll inom industriella värdekedjor, hållbarhet och rymden utifrån att regionens FoI-aktörer har bred exponering mot olika delar av digitaliseringsstrategin och utgör därmed en viktig partner för EU.
- Förutom insatserna för ökad digitalisering inom innovation har EU under året även drivit stora frågor inom lagstiftningen som ska möjliggöra en digital inre marknad, bland annat regelbok för molntjänster, European Health Data Space, dataportabilitet och interoperabilitet och North Sweden har bevakat denna utveckling med fokus i de offentliga aktörernas möjligheter till att fortsätta utveckla innovativa lösningar och norra Sveriges förutsättningar att bidra inom dessa områden.
- Region Jämtland Härjedalen deltog i en HE-ansökan om digitala tjänster i glesbygd som North Sweden initierat.
- North Sweden arrangerade tillsammans med NSPA och de skotska högländerna och öarna ett event under European Week of Regions and Cities, som handlade om digitalisering och grön omställning under de villkor som rådet i arktiska områden och under eventet, som kvalat in i veckans officiella program, lyftes bland annat Region Västerbottens arbete med läkare anställda i andra länder med digitala lösningar som ett bra exempel för Europa (11/10).
- Överlag har NSEO i det löpande arbetet med bevakning och informationsutbyte kring programutvecklingen, verkat för att sammanlänka EU:s bakomliggande ambitioner om att skapa synergier och nyttja de olika stödinstrumenten på ett mer samlat sätt, att också kunna föras till nationell nivå som ytterst sätter förutsättningarna för det regionala innovationsarbetet.

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ Digitalisering är fortsatt en hög prioritet på EU:s agenda tillsammans med den gröna omställningen och det är synligt i många områden inklusive industrialiseringsstrategin och fångar till stor del norra Sveriges styrkeområden att kunna ta positioner i EU.
- ✓ Därtill har regionerna en tydlig roll i genomförandet inom specifika satsningar i högre grad än tidigare, vilket North Sweden argumenterat för och kunnat påverka, även om det behöver breddas än mer, men exempelvis framkommer numera även landsbygdens utmaningar i utlysningar vilket underlättar för bredare delar av regionerna i norra Sverige att delta och ansöka om dessa konkurrensutsatta medel.
- ✓ Överlag har NSEO under 2022 kunnat med ytterligare spets samla ihop regionens olika styrkeområden och potentialer vad gäller digitalisering för att mer strategiskt

kunna spelas in i pågående förhandlingar, men framförallt i utlysningar och genomförande sätta norra Sveriges kompetens och fördelar för att ta del av EU:s satsningar på den digitala omställningen.

TRANSPORT & NÄRINGS LIV

Transport och infrastruktur för ett regionalt sammanlänkat Europa

VERKSAMHETSDIREKTIV:

Målsättningen är att NSEO aktivt ska arbeta för att norra Sverige får största möjliga utbyte och genomslag i fora kopplade till stamnätsskorridorerna ScanMed och NSB där Botniska korridoren nu är en fullvärdig del. Utöver detta ska North Sweden lyfta vikten av de delar i transportsystemet som idag inte har samma möjligheter till EU-finansiering utifrån kriterierna i TEN-T. NSEO ska gentemot EU kunna visa på vikten av att knyta ihop Europas nordliga delar, exempelvis genom att inom ramen för pågående översyner av EU:s TEN-T och arktiska politik samt Östersjöstrategins målsättningar, visa på vikten av tvärförbindelser och övrig anslutande infrastruktur och att alla regionerna inom North Swedens geografi har viktiga knutpunkter och (urbana) noder för transportsystemet i det nordliga Europa. NSEO ska arbeta för att regionen tar del av och ansöker om finansiering från EU samt i EU synliggöra dessa ansökningar och etablerandet av sammanlänkade hållbara transporter i gröna korridorer.

Framgången med att få EU att se en förlängning av sitt stamnät genom norra Sverige som en huvudprioritet kan inte underskattas. North Swedens insats var avgörande och arbetet fortsätter med medverkan i rader av sammanhang såsom Logistikdag Norr i Luleå där Lotta Rönström från North Sweden inledde (9/11).

Norra Sverige är i fokus med inte minst EU-kommissionens ordförande Ursula von der Leyen i spetsen att peka på klimatsatsningarna. Det öppnar för mer satsningar från EU, men utan ett idogt långsiktigt arbete hade regionen inte varit på banan med stöd från EU för Botniska Korridoren och mycket annat.

VERKSAMHETSPLAN:

- **Botniska korridoren i TEN-T**
  - Målsättningar:
    - Norra Sveriges intressen ska säkerställas inom stamnätet för TEN-T med full tillgång till investeringsstöd från Connecting Europe Facility (CEF), EU:s finansieringsmekanism för infrastruktur.
    - Botniska korridoren (BK) med ingående delar; Nya Ostkustbanan, Botniabanan, Norrbotniabanan, Malmbanan samt Haparandabanan och Luleå hamn prioriteras och finansieras, på såväl EU-nivå och nationell nivå, för att färdigställas till 2030.

GENOMFÖRANDE

- North Sweden har fortsatt att agera för att uppmärksamma norra Sveriges behov av tillförlitlig transportinfrastruktur samt vikten av att knyta samman Europas nordliga områden mot världen där NSEO under året haft ett aktivt utbyte med EU-institutionerna och svenska representationen i EU kring den pågående revideringen av förordningen för det transeuropeiska transportnätverket, TEN-T.
- North Sweden medarrangerade och modererade Järnvägsforum Norr i Gävle som samlade engagerade politiker, entreprenörer, landshövdingar, strateger, tågoperatörer och näringslivsaktörer kring diskussioner om den snabba gröna omställningen i norr och behovet av utbyggd grön infrastruktur (24-25/3).
- NSEO arrangerade och medverkade vid en konferens om arktisk infrastruktur i Kiruna med syftet att fokusera på behov och utveckling av en mer hållbar infrastruktur och logistisk i det arktiska området samt att främja ökat samarbete mellan regionerna i norra Sverige, Norge och Finland med North Sweden och Botniska korridoren att moderera delar av konferensen (31/5-1/6).
- NSEO medverkade tillsammans med kollegor inom Botniska korridoren med en monter vid EU-kommissionens stora transportkonferens Connecting Europe Days i Lyon som ledde till många konstruktiva samtal med viktiga aktörer inom europeisk transportpolitik såsom till exempel Pat Cox (samordnaren för ScanMed-korridoren), Europaparlamentarikerna Jakob Dalunde (MP) och generaldirektören för EU-kommissionens DG MOVE, Henric Hololei (28-30/6).
- NSEO arrangerade inom ramen för Botniska korridoren ett seminarium om transportpolitik i Almedalen där bland andra Christian Danielsson, chef för EU-kommissionens representation i Sverige, Roberto Maiorana, GD Trafikverket, och Monica Lingegård, VD SJ, medverkade med fokus på den nationella transportplanen och hur den matchar utvecklingen i norr utifrån EU:s ambitioner och det skakiga säkerhetspolitiska läget (5/7).
- NSEO medverkade vid möte med Roberto Maiorana, GD Trafikverket, för att diskutera CEF, finansieringsinstrumentet för infrastruktur i EU, och ökade möjligheter till medfinansiering från EU samt deltog vid första räsläggingen av Norrbotniabanan där infrastrukturminister Tomas Eneroth var en av hedersgästerna (26/8).
- NSEO planerade, arrangerade och modererade ett fullsatt rundabordssamtal inom ramen för Botniska korridoren i anslutning till korridorsforum för ScanMed-korridoren i Bryssel och Nordsjön-Östersjön där båda samordnarna för korridorerna, Pat Cox och Catherine Trautmann, medverkade tillsammans med Europaparlamentarikerna Erik Bergkvist och Jakob Dalunde med fokus på den pågående revideringen av TEN-T (28/9).
- North Sweden inledningstalade vid 10-årsjubiléet av Logistikdag Norr i Luleå på temat "Europeisk transportpolitik i förändring" med fokus på TEN-T-revideringen och det nya säkerhetspolitiska läget (9/11).
- NSEO ingår i olika samverkanskonstellationer för löpande dialog och strategiska diskussioner med olika parter för att tillse att kunskap finns om EU:s inriktning och processer samtidigt som norra Sveriges perspektiv kommer in i dessa och att regionens intressen synliggörs i diskussionerna om EU:s politik för transportinfrastruktur såväl i Bryssel som på hemmaplan:
  - NSEO har samspelat med EFNS infrastrukturgrupp, NBB, NOKB, BK och med regionala näringslivsintressen såsom gruv- och skogsindustrin samt besöksnäringen med flera.

- NSEO ingår i Norrbottenregionens, NBB, styrgrupp samt arbetsutskott där NSEO deltog på möten och strategiska diskussioner, avstämning och planering av aktiviteter, samt medverkade med flera presentationer om status i Bryssel.
- NSEO har under året haft en aktiv och tydlig roll inom BK-samarbetet som medfört att BK samlas än tydligare gentemot EU-nivån och ett fortsatt arbete för att säkerställa norra Sveriges position inom ramen för EU:s transportpolitik.
- NSEO har skrivit eller bidragit till positionspapper för relevanta samråd och presenterat dessa inför antagande vid BK styrgruppsmöten samt regelbundet uppdaterat styrgruppen kring TEN-T-revideringen.
- NSEO har samspelat med North Swedens transportpolitiska dialoggrupp samt bistått med strategisk rådgivning och argumentation i transportpolitiska frågor.
- NSEO har inom ramen för EFNS infrastrukturgrupp skrivit eller bidragit till positionspapper kring revideringen av TEN-T.
- NSEO har haft täta kontakter med Trafikverket och infrastrukturdepartementet för att optimera möjligheterna till CEF-finansiering i North Swedens geografi.
- NSEO har utarbetat texter till BK:s engelska hemsida för att i än högre grad synliggöra arbetet inom BK för en bredare publik på EU-arenan.

Även om huvudstråket Botniska Korridoren sedan 2021 är en del av EU:s huvudstråk, gäller det att få stöd för olika delstråk och övriga delar av infrastrukturen i norra Sverige. Connecting Europe Days är EU:s stora transportmässa och att få tummen upp av ansvarig Generaldirektör för DG Move, är då positivt (28-30/6).

Det svenska ordförandeskapet för EU 2023 börjar med toppmötet i Kiruna. Det sätter ljus på norra Sverige och den gröna omställningen, att dra nytta av för hela norra Sverige. Inte minst att koppla EU till regionen genom utbyggd infrastruktur, där även mindre städer är viktiga noder för EU att knyta samman.

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ Under sommaren 2021 blev det slutligen klart att stomnätskorridorerna ScanMed och North Sea-Baltic (NSB) förlängs norrut i linje med det förslag som EU-kommissionen presenterade redan 2018 inom ramen för revideringen av CEF-förordningen och det efter ett långt arbete där NSEO spelat en nyckelroll:
  - Beslutet var naturligtvis en mycket stor framgång efter ett långsiktigt arbete inom transportområdet från NSEO, som varit helt avgörande för EU:s engagemang att sätta tryck i frågan, i partnerskap med regionens aktörer och det genererar ytterligare möjligheter att sätta EU:s fokus på viktiga infrastrukturstråk i norr och samtidigt öka möjligheterna till medfinansiering från EU.
  - NSEO har i detta kunnat spela en strategiskt central roll i samverkan med olika aktörer för att gentemot EU få gehör för vikten av att knyta sig mot den arktiska regionen via en förlängning av stomnätskorridorsystemet att inbegripa även BK utifrån tidigare arbete för att få EU-kommissionen att ändra kriterier och

- möjligheter att överhuvudtaget få med BK i EU:s stomnät och även sätta press på nationell nivå i Sverige att följa upp EU:s ambitioner.
- I och med det är samtliga målsättningar uppnådda i det som har varit en prioriterad fråga under hela programperioden som NSEO arbetat med och lyfts fram av EU-kommissionen som ett gott exempel på regional samverkan och effektivt påverkansarbete och det intresse det ger har NSEO kunnat fortsätta förvalta under 2022 med att få med viktiga aktörer i rader av olika aktiviteter och dialoger.
  - ✓ I förslaget till en reviderad TEN-T-förordning som presenterades i december 2021 flyttas definitionen av stomnätskorridorerna från CEF-förordningen till TEN-T och korridorerna synkroniseras samtidigt med de europeiska godskorridorerna, något NSEO drivit genom positionspapper och i kontakter med EU-kommissionen en längre tid och får ses som ännu en stor framgång för NSEO:s arbete inom transportpolitik och utgjort en grund för arbetet under 2022.
  - ✓ Att NSEO under året har agerat aktivt i BK:s arbetsgrupp och vid styrgruppsmöten har gett ytterligare styrfart i EU-arbetet inom BK och har samlat aktörer i hela geografien för gemensamma inspel i såväl samråd som vid seminarier för att påminna om vikten av förlängningarna och ytterligare kartjusteringar i norr för fler delar att ingå i EU:s TEN-T samt det EU-mervärde infrastrukturinvesteringar i norra Sverige ger.
  - ✓ NSEO har kunnat samspela nära EFNS, BK, NOKB, NBB och regionala företrädare, samt bistått med strategisk rådgivning och argumentation i EU-transportpolitiska frågor vilket gör att EU-perspektivet understryks i regionernas dialog med svensk nationell nivå, där även NSEO bidragit i olika möten.
  - ✓ Att NSEO kontaktas för medverkan vid möten och i studier samt ges framträdande roller i olika transportevents visar på den etablering och erkännande NSEO har på EU-nivå inom transportpolitik, med goda kontakter vid EU-institutionerna som också bidrar till deras medverkan i olika sammanhang.
  - ✓ Att NSEO ges framträdande roll i olika regionala sammanhang i transportfrågorna visar också att kontoret levererar mervärden för norra Sveriges arbete med transportfrågor och därtill kan få viktiga aktörer från EU att medverka vid olika möten och events med regionens aktörer, som i sin tur stärker EU:s kunskap och intresse för att fortsatt bidra till och sätta press på att nå i mål med åtaganden i TEN-T om att bygga ut och utveckla stomnätet i norra Sverige.

VERKSAMHETSPLAN:

- **EU:s övergripande infrastrukturnät och övriga delar inom TEN-T**
  - Målsättningar:
    - Öst-västliga stråk och andra regionalt utpekade objekt prioriteras inom ramen för det övergripande nätet för att kunna dra nytta av EU:s infrastrukturfinansiering och byggas ut för att knyta ihop regionen.
    - Viktiga noder (urbana noder, hamnar, terminaler) i norra Sverige kvalar in i TEN-T-nätet för att kunna få stöd från EU i satsningar på stärkta multimodala transportlösningar.
    - EU:s TEN-T godskorridor inlemmas i ScanMed genom norra Sverige.

GENOMFÖRANDE:

- North Sweden har i strategiska diskussioner och dialog med EU-kommissionen kunnat bredda fokus från stomnätskorridoren till att även inkludera anslutande

stråk och delar utanför stomnätskorridoren i norra Sverige, som i sin tur föder in gods och persontrafik i stomnätet, där vikten av anslutande stråk och delar i det övergripande nätet också har förmedlats vid samrådet för översynen av TEN-T som genomfördes 2021 och bearbetades under 2022 för slutgiltiga förslag och beslut.

- NSEO har under året särskilt drivit frågan att inkludera EU:s nya fokus på så kallade urbana noder och terminaler i norra Sverige på TEN-T-kartorna, både i delar som ligger i det övergripande nätet och i delar i stomnätet.
- Vikten av att inkludera ytterligare stråk i det övergripande nätet, såsom Inlandsbanan och de olika tvärstråken i norra Sverige, har också understrukits.
- NSEO har samspelat med olika samarbetspartners för de aktörer som aktivt företräder regionens intressen inom EU:s transportpolitik på EU-arenan och med andra plattformar och nätverk såsom CPMR Östersjökommissionens transportarbetsgrupp och hela CPMR:s transportarbetsgrupp, för att påtala regionens intressen vad gäller hela transportsystemet även på det övergripande nätet och vikten av stöd för fler tvärstråk.
- NSEO arrangerade ett hybridevent i NSEO:s lokaler tillsammans med CPMR Östersjökommission (BSC) och Nordsjökommission (NSC) med rubriken "How TEN-T can contribute to sustainable and economic growth in Northern Europe" (1/2):
  - Medverkan var på hög nivå med Herald Ruijters, direktör på EU-kommissionens DG MOVE, Kurt Bodewig, samordnare för MoS, Europaparlamentarikerna Erik Bergkvist, Jakob Dalunde och Henna Virkkunen samt ambassadör Torbjörn Haak från Sveriges representation i Bryssel.
  - North Sweden presenterade CPMR BSC positionspapper kring TEN-T med fokus på vikten att inkludera ytterligare urbana noder i en gles geografi.
- North Sweden arrangerade ett möte mellan Europaparlamentariker Erik Bergkvist och de politiska rapportörerna för infrastrukturfrågor inom nätverket för de fyra nordligaste regionerna Europaforum Norra Sverige (EFNS) för att diskutera revideringen av TEN-T och EU-kommissionens förslag kring hållbar luftfart (2/3).
- NSEO arrangerade och modererade ett välbesökt riksdagsseminarium om militär mobilitet, som är en förnyad aktuell prioritering i EU och som ger en hög medfinansiering från EU för förstärkning av militärt användbar infrastruktur, där EU-kommissionens DG MOVE, Försvarsmakten och Trafikverket medverkade med ett stort fokus på de öst-västliga stråken inom militär mobilitet vilket öppnar upp för ytterligare finansiering av projekt i det övergripande TEN-T-nätet (7/12).
- NSEO informerade, via hemsidan och nyhetsbrev, om utlysningar i CEF och om finansiering för transportsektorn övergripande och har kunnat ge rådgivning och uppmärksamma aktörer på sådana utlysningar
- NSEO har kontinuerligt bidragit med information och rådgivning gentemot hemmaplan kring det övergripande nätet i TEN-T och regionens öst-västliga stråk.
- NSEO har under året haft en tät dialog med de svenska ledamöterna i Europaparlamentets transportutskott kring revideringen av TEN-T och vikten av att undvika vita fläckar på TEN-T-kartorna i norra Sveriges inland.

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ Förlängningen av ScanMed och NSB medför en högre prioritet av transportsystemet i regionen och därmed ett ökat stöd från EU och nationell nivå till regionen för att utveckla detta, vilket gynnar regionens intressen även på det övergripande nätet där anslutande stråk innefattas såsom E12, E14, E45 och Mittbanan.

- ✓ I EU-kommissionens förslag till ny TEN-T har flera av EFNS och BK:s inspel införlivats, såsom till exempel högre krav på övergripande nätet men med bibehållen tidsram för genomförande, synergi mellan stomnäts- och godskorridorer för att även få in godskorridoren för Botniska Korridoren fullt ut, tydligare återrapportering och uppföljning av TEN-T-förordningen samt stärkt roll för koordinatörerna av stomnätskorridorerna att därmed sätta press på genomförandet mot nationell nivå, vilket är tydliga tecken på det genomslag NSEO:s arbete och kontakter inom EU-kommissionen har.
- ✓ I förslaget till en reviderad TEN-T-förordning har Sundsvall och Umeå lyfts in som nya urbana noder på TEN-T-kartorna, såväl som terminalerna i Luleå, Umeå och Sundsvall och det stärker den Botniska korridoren, men i förlängningen även de öst-västliga stråken, och är något som NSEO verkat för genom positionspapper och i samtal med EU-kommissionen inom ramen för revideringen.
- ✓ I Europaparlamentets process har NSEO genom kontakter med de svenska Europaparlamentarikerna i transportutskottet fått ytterligare stöd för Luleå som urban nod, men även för Östersund vilket skulle ge större tyngd till det öst-västliga stråket mot Trondheim.
- ✓ De svenska Europaparlamentarikerna i transportutskottet understryker återkommande vikten av utvecklad infrastruktur i norra Sverige och behovet av att införliva ytterligare noder, hamnar och terminaler i NSEO:s geografi i TEN-T-kartorna, vilket får ses som ett resultat av NSEO täta och strategiska kontakter.
- ✓ NSEO har överlag kunnat bidra till att stärka de strategiska perspektiven på hemmaplan i att när nu den Botniska Korridoren i sin helhet är en del av EU:s stomnätskorridorer, också tydligare se hur övriga delar av infrastrukturnätet i norra Sverige kan utvecklas och byggas vidare på och tas in i processerna utifrån regionala prioriteringar, där EU:s mått och steg för att utveckla TEN-T i mycket följer det North Sweden arbetar för och därtill tillkommer förnyat intresse för initiativ som militär mobilitet som ger nya möjligheter i norra Sverige utifrån pågående NATO-processer.

Viktiga aktörer för norra Sveriges transportstråk i EU är samordnarna för de EU-korridorer som går till Sverige, Pat Cox och Catherine Trautmann. Här i dialog med Europaparlamentariker Erik Bergkvist från Västerbotten vid rundabordssamtal anordnat av North Sweden i Bryssel (28/9).

Särskilt Pat Cox har varit avgörande och medverkat i många dialoger och möten i regi av NSEO, som givit insikt om behovet av att knyta EU till sina egna arktiska regioner och det som kom att bli nyckeln för Botniska Korridoren att tas in i EU:s stomnät, att nu se till att byggas och i sin tur knyts ihop med övrig infrastruktur.

VERKSAMHETSPLAN:

- **Blue Growth i norra Östersjön genom Motorways of the Seas**
  - Målsättning:
    - Mer av Sjömotorvägar/Motorways of the Sea (MoS) för tillväxt i Östersjöregionen med en samlande öst-västlig länk Midway-Alignment över Kvarken.
    - Utveckling av TEN-T core network i norra Östersjön med fortsatt stöd från EU till Luleå hamn.
    - Bättre förutsättningar för regionens övriga hamnar att ta del av EU:s stöd genom att fler hamnar kvalar in till det övergripande TEN-T samt genom att hamnar i det övergripande nätet får möjlighet att medverka i projekt utan krav på medverkan av en stomnätshamn.

GENOMFÖRANDE:

- NSEO har fört dialog med EU:s institutioner, bevakat och deltagit i diskussioner i Bryssel för att lyfta norra Sveriges position inom ramen för revideringen av TEN-T med målet att fler hamnar och terminaler inkluderas på TEN-T-kartorna samt att två hamnar i det övergripande nätet ska kunna erhålla finansiering utan medverkan av en stomnätshamn.
- NSEO har samspelat med aktörer i norra Sverige och medverkat i relaterade aktiviteter för att bidra med Brysselperspektiv hemåt kring MoS och hållbar sjöfart.
- NSEO informerade, via hemsidan och nyhetsbrev, om utlysningar i CEF och andra finansieringsmöjligheter som finns för 2021—2027.
- På initiativ av NSEO medverkade samordnaren för Motorways of the Sea, MoS, Kurt Bodewig, vid ett gemensamt event mellan NSEO och CPMR om TEN-T för att berätta om de framtida planerna för MoS och hållbar sjöfart (9/2).
- På NSEO:s inrådan lyftes EU-perspektivet in vid konferensen "Framtidens sjöfart", som arrangeras årligen av Norrbottens Handelskammare för att lyfta sjöfartens roll för framtida godstransporter i norra Sverige, genom medverkan av ansvarig handläggare på infrastrukturdepartementet (4/5).

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ Förlängningarna av ScanMed och NSB innebär en högre prioriteringsordning för stomnätet i alla transportslag i regionen och ökade möjligheter att ta del av EU:s stöd och det ger även större möjlighet för hamnar som idag ligger utanför TEN-T att kvala in i det övergripande nätet inom ramen för den nya förordningen.
- ✓ I förslaget till en reviderad TEN-T-förordning har terminalerna i Luleå, Umeå och Sundsvall lyfts in på TEN-T-kartorna, vilket drivits både från EFNS och BK och visar att North Swedens strategiska kontakter med EU-kommissionen och nationell nivå ger resultat.
- ✓ North Swedens kontakter med svensk nationell nivå har dessutom medfört ett inspel från Sverige till EU-kommissionen och ministerrådet med förslag på justeringar av TEN-T-kartorna för att inkludera hamnarna i Piteå och Skellefteå.
- ✓ I förslaget till ny TEN-T föreslås att två ytterligare regionala hamnar i det övergripande nätet ska kunna erhålla medfinansiering utan att en stomnätshamn är involverad, vilket är ett tecken på genomslag för NSEO:s aktiva arbete med frågan.
- ✓ NSEO har haft dialog med flera hamnar i regionen och bidragit med rådgivning och information kring möjligheter för uppgradering inom TEN-T och EU-investeringar.

- ✓ NSEO har kunnat leverera insatser för EU-stöd till rader av infrastrukturprojekt under den tidigare programperioden och under 2022, som var uppstarten för den nya programperioden 2021—2027, kunde ytterligare ett projekt inom NSEO:s geografi beviljas CEF-finansiering genom NSEO:s arbete och goda kontakter och det var Umeå Port of the Future – for sustainable transports and modal shift in the Scan-Med Core Network Corridor om 1 990 000 EUR.

Militär mobilitet är på arenan i EU till följd av Rysslands krigsföring och en utvidgning av NATO. Det gäller att få med nationell nivå för att få stöd från EU att knyta ihop tvärstråken Norge-Sverige-Finland. North Sweden medarrangerade för det ett seminarium i Riksdagen (7/12).

Intresset var stort till de 25 platserna i Riksdagen. Bland talarna fanns EU-kommissionen DG Move, svensk militär och politik för att belysa den nya verkligheten, som redan tidigare varit en del av EU:s arktiska intresse. Det öppnar nu för nya satsningar att stärka infrastruktur i hela norra Sverige, även över Östersjön för militärt och civilt bruk.

Marknads- och näringslivsutveckling för konkurrenskraftiga småföretag

VERKSAMHETSDIREKTIV:

Målsättningen är att North Sweden ska kunna bidra till bättre ny- och småföretagandetillväxt i norra Sverige genom att kunna informera om de möjliga stöd och upphandlingsregler som finns i EU samt bevaka EU:s statsstödsregler inklusive riktat mot flygplatser till gagn för regionens näringsliv och vid behov uppmärksamma EU på de gränshinder och ojämlika konkurrensvillkor som finns i strid mot intentionerna med EU:s inre marknad. Det inkluderar också behovet av stöd till fortsatt bredbandsutbyggnad och global uppkoppling i de nordligaste glesbefolkade områdena för fullt marknadstillträde och potentialer för IKT-lösningar i global framkant. Därtill att uppmärksamma EU på anpassade instrument för näringslivsutveckling i regioner med många väldigt små företag.

VERKSAMHETSPLAN:

- **Småföretagandetillväxt och fungerande inre marknad över gränserna**
  - Målsättningar:
    - Fler företag inom fler näringar kunna växa kopplat till EU:s mål och strategier.
    - Särskilt de små företagen i regionen i högre grad kunna ta del av EU:s instrument för att växa och komma ut på internationella marknader.
    - EU:s översyn av statsstödsreglerna tillvarata norra Sveriges intressen för näringslivsutveckling med bibehållna undantag för statsstöd.
    - Regionens företag kunna arbeta gränsöverskridande för fler affärer och med tillgång till EU:s möjliga investeringskapital.

- Regionens aktörer ha konkurrensneutrala förutsättningar mot övriga EU inklusive möjligheter att dra nytta av EU:s upphandlingsregler.

GENOMFÖRANDE:

- NSEO agerade för mötet om statsstöd som blev att det arrangeras under det svenska ordförandeskapet i Åre ska få in norra Sveriges perspektiv med den nytta de generella statsstödsundantagen för glesbefolkade områden gör.
- NSEO agerade också för att ta fram en position om statsstödet och möjligheterna att ge offentligt stöd till innovationskluster i glesbygd inom ramen för de generella statsstödsundantagen för norra Sverige som blivit skärpta regler för i Sverige, även om det i andra länder inte blivit det och förvärrar möjligheten att ge utvecklingsstöd till småföretag utan egna resurser att driva projekt.
- NSEO har deltagit i olika sammankomster som anordnats av Europeiska kommissionen för att bevaka diskussioner om utveckling av en EU-politik för industrin och det stora fokus som är på industriell omvandling samt kommunicerat information på hemsidan och sociala medier plus för fram norra Sveriges unika struktur av några stora företag men framför allt många mikroföretag som behöver mer anpassade system för att verkligen orka komma åt EU:s innovationssatsningar.
- North Sweden har medverkat i styrgruppsarbetet för en Arktisk Investeringsplattform (AIP) och processen att med Europeiska Investeringsfonden (EIF) ta fram en marknadsanalys med kapitalbehov i näringslivet i regionerna i NSPA och bjöd in AIP-projektet och Europeiska Investeringsfonden att vid NSPA Forum, som arrangerades av NSEO i Skellefteå, berätta om arbetet och ta del av den analys EIF gjort kring investeringspotentialer i det europeiska Arktis samt att NSEO även medverkat i näringslivsorganiserade events kring potentialer i Arktis, *se Arktis*.
- NSEO har via hemsida och direkt information uppdaterat om EU:s olika fonder och program med bäring på också näringsliv och de stora återstartspaket som etablerats för att ge en injektion för tillväxtskapande arbete runt om i EU samt uppdaterat om även bredare handelsrelaterade frågor som också har betydelse för norra Sverige i EU:s handelsavtal och handelsbegränsningar som länder infört av olika slag.
- Mycket fokus har legat på den industriella omvandlingen, att bereda väg för en OECD-studie som omfattar näringsstrukturer och behov för att utveckla dessa, att utveckla transportinfrastrukturen och överlag lyfta fram gleshetsperspektiven med sina många mikroföretag för att ge förutsättningar för det regionala näringslivet att utvecklas, *som framgår under andra policyområden*.

MÅLUPPFYLLELSE

- ✓ Arbetet med en Arktisk Investeringsplattform som ett flertal regioner i NSPA tagit vidare kom under 2022 inte hela vägen fram, men har varit och är en bra plattform för att lyfta in de specifika utmaningar och behov som finns i det europeiska Arktis när det gäller företagsstrukturer och kapitalförsörjning med NSEO att ha lyft fram det.
- ✓ Den stora revideringen av statsstödsreglerna gjordes under 2021 och landade i undantag motsvarande de som varit och NSEO arbetat för genom bland annat NSPA med den definition av geografien som NSEO velat se att motsvara samma geografi som får gleshetsstödet inom regionalfonderna, vilket inte var givet i de förslag som diskuterades, och arbetet har sedan fortsatt;
  - i hur reglerna skall implementeras nationellt, där NSEO kunnat vara ett stöd i att ge EU:s tolkningar och att fortsätta driva på för att få svenska myndigheter att göra samma tolkningar där det skiljer,

- plus att tillförsäkra möjligheten att använda regionalfonderna till även infrastruktur och bredband så som EU:s regelverk landade i, vilket inte var utgångspunkten men där OECD-studien gav stöd för det.
- ✓ NSEO har i mötena med EU kontinuerligt återfört kunskap om behovet av bättre anpassade regelverk till kommande programperiod för möjligheter till mer av strategiskt samordnat stöd och byggande av plattformar för SME-insatser, särskilt i regioner med stor andel mikroföretag som norra Sverige, där det nu är möjligt att stödja SME också via stöd till större företag som ofta är motorn för de små företagens uppväxling i glesbefolkade regioner, men av vikt att se till att det också verkligen blir möjligt genom exempelvis så kallade innovationshubbar för riktigt små företag i glesbygd.
- ✓ Generellt sker dock bevakning och påverkan i näringslivsfrågor inom andra policyområden som är de som möjliggör för regionens företag och andra att utvecklas och växa, utifrån North Swedens breda uppdrag att bidra till regional utveckling och regionens aktörer att dra nytta av olika stöd och marknadstillträde genom påverkansarbetet inom dessa områden och i direkt dialog med olika aktörer, såväl näringslivets organisationer som enskilda företag, *som framgår under övriga policyområden.*

North Sweden jobbar med påverkan i EU, men frågorna behöver också förankras nationellt i samverkan med hemmaplan. Almedalen är en bra arena för diskussioner mellan alla nivåer och olika aktörer, såsom att ställa EU-kommissionen, Trafikverket och SJ på samma scen (5/7).

Christian Danielsson, chef vid EU-kommissionen i Sverige i samtal med Roberto Maiorana, Generaldirektör Trafikverket, Birgitta Sacredús för Botniska Korridoren samt Monica Lingegård, Vd SJ, i seminarium ordnat av NSEO. Frågan för dagen var hur Sverige ska leva upp till EU:s krav att bygga ut Botniska Korridoren till 2030?

VERKSAMHETSPLAN:

- **Bredbandsinfrastruktur för digitala tjänster och nya affärsmöjligheter**
  - Målsättning:
    - Få stöd från EU för bredbandssatsningar inklusive höghastighets mobilnät och IT inom CEF och andra verktyg för norra Sverige.
    - Norra Sverige etableras som en global IKT-hubb i det nordligaste Europa med höghastighetsuppkoppling direkt mot Europa, Asien och Amerika.
    - Norra Sverige omfattas av EU:s stöd för 5G och 5G-korridorer i EU.

GENOMFÖRANDE:

- NSEO har sedan 2021 haft en dialog med Post och Telestyrelsen (PTS) som handhar EU:s stöd för digitalisering och utbyggnad av 5G inom fonden Connecting Europe Facility Digital (CED Digital) och lyft fram behovet av att EU:s arbete med 5G-

korridorer också omfattar norra Sverige, där EFNS tog fram en position med det resonemanget, och aktörer från regionen har också varit med vid PTS möten för att informera om och även kunna berätta om norra Sveriges projekt och önskade projekt för utbyggd digital infrastruktur med 5G.

- NSEO har genomgående gentemot EU påtalat norra Sveriges behov av fungerande infrastruktur såsom väl utbyggda digitala nätverk i form av bredband för tillväxt gentemot beslutsfattarna i EU, i skrivningar och aktiviteter för möjligheter att fortsatt kunna använda regionalstöd för bredband men också andra instrument som de stora krispaketen att stödja den gröna och digitala omställningen i EU, *som framgår under övriga policyområden.*
- NSEO kommunicerar till aktörerna om i EU aktuella initiativ och frågor kopplat till bredbandsutbyggnaden i regionerna och för att bereda mark för fortsatt möjlighet att använda EU:s regionalstöd för det.

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ I EU:s förslag och programmering för regionalstöden har bredbandsutbyggnad och digitalisering lyfts in som möjligt att satsa på som en del av att bygga kapacitet för innovation, vilket NSEO kunde medverka till under förhandlingarna inför förra programperioden och utifrån OECD-studien få in i EU-kommissionens skrivningar att under 2022 tillförsäkra också i de konkreta programmen i dialogen med nationell nivå.
- ✓ EU lyfte också dessa delar som centrala för att utveckla EU:s arktiska regioner i sin arktiska policy och dialoger där den policyn lyfts fram av ledande aktörer.
- ✓ Dialogen med Post och Telestyrelsen (PTS) gav att det sker ett arbete för att få med även glesbygdsperspektiv i utlysningarna för CEF Digital och dialoger med regionala aktörer runtom i norra Sverige som blev kontaktade av PTS för att sondera behoven och möjliga projekt.

KLIMAT, ENERGI & RÅVAROR

Den europeiska gröna given

VERKSAMHETSDIREKTIV:

Målsättningen är att North Sweden i samspel med aktörerna i norra Sverige ska värna och lyfta norra Sveriges potential och intressen inom ramen för EU:s klimatpolitik med fokus på EU:s gröna giv och tillhörande instrument gentemot aktörer på EU-nivå. Genom att etablera närmare dialog med berörda aktörer på hemmaplan och i EU kan och ska North Sweden bidra till att det finns kunskap och insikt om pågående processer och vilken påverkan det kan få för regelverk och plattformar i norra Sverige. I etablerandet av en grön omställningsagenda i EU ska North Sweden understryka den potential som finns i regionen att bidra inom olika områden avseende miljöteknik och clean-tech och överlag agera för att EU:s lagstiftning tar hänsyn till norra Sveriges förutsättningar och behov för att kunna bidra till klimatsmarta lösningar och minskad miljöpåverkan. I samverkan med regionens aktörer ska North Sweden verka för ett aktivt deltagande kopplat till EU:s olika initiativ inom ramen för den gröna given och EU:s arbete med COP27 i Sharm el-Sheikh och hållbarhetsmålen inom Agenda 2030.

VERKSAMHETSPLAN:

- **Miljöriktig och grön klimatsmart regional tillväxt**
  - Målsättningar:
    - Regionens aktörer är informerade om EU-initiativ kring miljöskydd såsom EU:s plan för nollutsläpp till vatten, jord och luft och strategin för cirkulär ekonomi och kopplad EU-finansiering för åtgärder.
    - Regionens aktörer är införstådda med pågående arbete i EU för att uppnå hållbarhetsmålen till 2030 och hur regionala satsningar på miljöteknik och clean-tech kan bidra till och få stöd från EU.
    - Norra Sveriges förutsättningar och satsningar inom förnybar energi uppmärksammas i EU:s omställning på energiområdet.
    - Lokala förutsättningar, såsom till exempel kallt klimat och gleshet, beaktas inom ramen för EU:s lagstiftning för vatten och avlopp.
    - Jordbrukets och livsmedelsproduktionens möjligheter utifrån de unika nordliga förhållandena uppmärksammas gentemot EU.

När resandet blev möjligt igen efter pandemin stod besöken nästan som spön i backen och North Sweden var som en resevärdare hemåt. Det var till norra Sverige EU-kommissionen ville komma, såsom Kadri Simson, EU-kommissionär för energi, på besök i Luleå och Skellefteå (17/3).

Den gröna omställningen och tillgången till resurser och grön energi lockade med de stora industrisatsningarna, men i många fall kunde NSEO bidra till att också bredda besöksprogrammen. På bilden kommunala och regionala företrädare samt regionens EU-parlamentariker tillsammans med EU-kommissionen för samtal i Luleå

GENOMFÖRANDE:

- NSEO har löpande medverkat på konferenser, möten och seminarier på temat gröna given, energi och klimat både i Bryssel och i regionen i syfte att knyta kontakter och nätverk samt stöttat regionala aktörer vid deltagande i event.
- NSEO har deltagit i de svenska regionkontorens (SveReg) klimatgrupp för samverkan kring aktuella frågor inom ramen för miljö, energi och klimat.
- Den gröna given och utmaningarna för norra Sverige inom klimatpaketet Fit for 55 har haft en stående punkt på agendan för miljö, klimat och energigruppen i Europaforum norra Sverige där NSEO gett en återkoppling från EU.
- NSEO har via hemsidan informerat om relevanta utlysningar och förändringar inom klimat- och miljöområdet samt aktuella konferenser.
- NSEO har deltagit i en workshop med Svenskt Vatten, europeiska vattenbolaget EurEau, SKR och reningsverk från olika delar i Sverige för att diskutera möjligheter och utmaningar med revideringen av avloppsdirektivet (21/11).
- NSEO har agerat stöd åt regionens ledamöter i Regionkommittén och hjälpt till med inspel kring ändringsförslag för nya initiativ inom klimatområdet vad gäller framför

allt avloppsdirektivet där Åsa Ågren Wikström, Region Västerbotten, blev utsedd rapport för förslaget.

- Genom medverkan vid ett stort antal möten och seminarier har NSEO bistått med information och rådgivning kring den gröna giv och alla initiativ inom ramen för denna som kopplar till klimat och miljö.
- NSEO har genom hemsida och nyhetsbrev informerat om nya initiativ, samråd och event inom klimat och miljö.
- Energikommissionären Kadri Simson besökte norra Sverige för att se de stora satsningarna Hybrit och Northvolt, och Simson träffade även i samspel med NSEO regionala och lokala politiker och diskuterade utmaningar och möjligheter kring energi, skogens roll i omställningen samt behovet av finansiering för att hantera samhällsförändringar kring de stora industrisatsningarna i kommunerna (17/3).
- NSEO medverkade också i dialogen, såväl hemåt som EU-kommissionens kontor i Stockholm, runt besök av EU-kommissionens förste vice ordförande med ansvar för Green Deal, Frans Timmermans, i Luleå (31/3).
- NSEO har haft träffar med miljö- och energiråd på svenska representationen till EU för att få information om och ge inspel inför miljö- och energiattachéernas resa till Luleå under det svenska ordförandeskapshalvåret.
- NSEO har fört dialog med EU:s institutioner och relevanta ansvariga handläggare vid den svenska representationen till EU som förhandlar Sveriges ståndpunkter i EU, för att värna norra Sveriges intressen inom miljö- och klimatfrågorna, *där fokus för året legat på EU:s skogspolitik och bioekonomidelarna enligt avsnitt nedan.*
- NSEO har tillsammans inom NSPA-nätverket ordnat med informations- och kunskapsutbytesträffar för intressenter på hemmaplan kring vätgas för att uppdatera vad som är på gång och få inspel från områdets aktörer, *där övriga aktiviteter kring vätgas skett huvudsakligen inom Innovationsområdet.*

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ NSEO har genomfört aktiviteter och möten med medverkan av regionens aktörer i EU som ger eko i EU-kommissionen och andra delar av EU kring norra Sveriges potentialer för att vara ledande inom EU:s gröna omställning, såsom att:
  - EU-kommissionens ordförande, Ursula von der Leyen, återkommande lyfter fram norra Sverige rent konkret som exempel för den gröna omställningen vad gäller arbetet med fossilfritt stål och träbyggnad med mera.
  - När det väl gick att börja resa igen efter pandemin valde ett antal EU-kommissionärer och ledande företrädare att vilja åka till norra Sverige för att ta del av utvecklingen, besök som i stora delar förmedlades via NSEO med möjligheter att också i programmen lägga in pass om regionalt viktiga frågor utöver investeringarna i den gröna omställningen, såsom skogsfrågan och rymdsatsningar, med utrymme för regionens perspektiv att den vägen nå viktiga beslutsfattare i EU.
  - Det givetvis är de stora satsningar som görs i regionen i linje med EU:s gröna giv och en omställning som drar blickar till sig och sker i utbyte med EU, men den samlade bilden och det "erbjudande för EU:s gröna omställning" som norra Sverige har och NSEO uppmärksammar, inklusive i direkt kontakt med EU:s ledande ansvariga, spelar roll.
- ✓ NSEO har under året aktivt breddat nätverket inom såväl EU-institutionerna som svenska representationen, med svenska deltagande aktörer i ENVI-utskottet och

bland regionala aktörer inom området klimat och miljö för ett bereda väg för påverkan inom dessa områden.

- ✓ NSEO har mobiliserat de plattformar och nätverk som finns på området regionalt och i samverkan med andra regioner i EU för en ökad medvetenhet kring det långsiktiga starka fokus som är i EU på grön omställning.
- ✓ NSEO har kunnat vara en aktiv partner för att förbereda och ta fram underlag och talepunkter till medverkande regionala företrädare och i dialog med EU-kommissionen förberett för många av de besök som gjordes av ansvariga EU-kommissionärer med flera med tunga roller för den gröna omställningen att besöka regionen och ta del av de satsningar som görs och chans att genom det få med sig de regionala perspektiven i arbetet framåt och är ett kvitto i sig att det är NSEO som blir kontaktat för dessa besök från nationell nivå och från EU.
- ✓ NSEO har också hemåt kunnat vara en kunskapsbank för hemmaplan och medverka i olika sammanhang för att berätta och förklara EU:s politik inom klimatområdet och dess påverkan inom exempelvis skogsfrågorna.

Energi, bioekonomi och skog

VERKSAMHETSDIREKTIV:

Målsättningen är att North Sweden ska befästa budskapet att norra Sverige kan och bör spela en nyckelroll i den gröna samhällsomställning som krävs för att nå EU:s klimat- och energimål. North Sweden ska informera om det aktiva skogsbrukets klimatnytta, med fokus på norra Sveriges ledande position inom skoglig bioenergi och biomassa. Därtill understryka den potential som finns i regionen att bidra inom områden som ren energi och högteknologisk trä- och processindustri för en övergång till en biobaserad cirkulär ekonomi. North Sweden ska även synliggöra behovet av biobränslen för flyget. North Sweden ska därutöver upplysa om de möjligheter som EU erbjuder för utveckling, samarbeten och stöd och verka för regelverk och stöd som passar norra Sveriges energimix och hållbara skogsbruk med fokus på att för EU bidra till minskad klimatpåverkan.

I EU:s stora klimatpaket från 2021 begränsas möjligheten att bruka skog och använda biomassa och det fanns ett stort behov av att förstå förslagets innebörd. North Sweden medverkade till många möten om det, såsom ett webinarium med Europa Direkt och Region Västerbotten (3/3).

I dialog med Biofuel Region, SLU, Norra Skog, Näringsdepartementet och Skogsstyrelsen samt regional politik med flera mejslades positioner fram att driva i EU. NSEO har tidigare mobiliserat och justerat skogspolitiken i EU, där det finns en annan syn på skogsbruk, men denna gång är det så omfattande förslag att alla krafter måste samlas i arbetet.

VERKSAMHETSPLAN:

- **En europeisk bioekonomi på norra Sveriges villkor**
  - Målsättningar:
    - Aktivt skogsbruk, skoglig bioenergi och biomassa ska spela en nyckelroll i EU:s gröna omställning.
    - Regionens aktörer vara informerade om EU-initiativ som kan komma att påverka det svenska skogsbruket och om de utmaningar som finns kopplat till synen på EU-nivå på ett aktivt skogsbruk, biobaserade produkter och bioenergi och dess bidrag i klimatarbetet.
    - Regionens möjlighet till ökad produktion av biobaserade produkter och energi från skoglig biomassa underlättas med hjälp av stöd från EU, genom stimulans av såväl FoI som industriell kapacitet.
    - Regionens intressen kopplade till skoglig biomassa synliggörs i pågående översyn av klimat- och energilagstiftningen.

GENOMFÖRANDE:

- Genom särskilda beslut utifrån diskussioner vid rapportörsmötet i Bryssel för Europaforum Norra Sverige under 2021 skapades utrymme för en särskild resurs på NSEO att arbeta med skogsfrågan och bioekonomins förutsättningar som var utmanade av EU:s förslag in klimatpaketet Fit for 55 och annan lagstiftning och inledningsvis anlätade NSEO externt stöd för att bistå Åsa Ågren Vikström, Region Västerbotten, som var utsedd rapportör i Europeiska Regionkommittén för bland annat markanvändningsdirektivet (LULUCF) att ta fram en rapport med syfte att bidra till att mildra EU-kommissionens förslag avseende möjligheterna att bruka skogen och inte enkom fungera som en statisk kolsänka.
- NSEO har överlag agerat stöd åt regionens ledamöter i Regionkommittén och hjälpt till med inspel kring ändringsförslag för nya initiativ inom klimatområdet vad gäller framför allt skog och skoglig biomassa.
- I ett andra steg anlätades en projektledare med expertis på området att inom ramen för NSEO:s processer driva skogsfrågan och bioekonomins förutsättningar i norra Sverige i de pågående förhandlingarna i Europaparlamentet och Ministerrådet.
- Företrädare för NSEO träffade chefen för EU-kommissionen i Stockholm för en diskussion om bland annat EU:s skogspolitik och kommande aktiviteter med medverkan av EU-kommissionen som under året varit en medverkande aktör i många aktiviteter som NSEO medverkat till (17/1).
- I och med fokuset på skogsfrågorna medverkade North Sweden också i ett antal mindre och större möten på hemmaplan för att uppdatera om förslagen och processerna i EU och arbetet för att hantera frågan från norra Sveriges sida, såsom medverkan vid bland annat;
  - Norbottens Regionala Utvecklingsnämnd (1/3).
  - Länspartnerskapet Norrbotten (2/3).
- NSEO arrangerade och modererade ett webinarium tillsammans med Europa Direkt Västerbotten och Region Västerbotten i syfte att diskutera skogspolitik med fokus på EU:s skogsstrategi (3/3).
- NSEO medverkade vid ett välbesökt riksdagsseminarium om EU:s nya klimatlagstiftning som Region Norrbotten arrangerade tillsammans med riksdagsledamot Isak From där North Sweden presenterade utmaningarna inom EU:s klimatpaket kopplat till skog (30/3).
- I samverkan med SKR, som var i behov av hjälp, arbetade NSEO intensivt med ett 70-tal ändringsförslag i olika omgångar inför slutversionen av EU:s skogsstrategi.

- North Sweden medverkade till att miljökommissionären med ansvar för skogsfrågor, Virginijus Sinkevičius deltog på Skogens Dag i Stockholm arrangerad av Länsstyrelsen Västerbotten med flera (12/5)
- NSEO har arrangerat och medverkat i flera seminarier kring bioekonomi, bland annat ett digitalt seminarium mitt i slutförhandlingarna av LULUCF och förnybarhetsdirektivet där det gavs direktrapporter från regeringens förhandlare, EU-kommissionen, parlamentsledamöter och regionala politiker, såsom ett webinarium i samarbete med andra regionkontor för skogslän; Småland Blekinge Halland och Gävleborg, Dalarna och Örebro (2/6).
- NSEO deltog på aktiviteter samt anordnade ett eget seminarium under Almedalen, med deltagande från EU-kommissionen, svenska regeringen samt aktörer från regionerna om möjligheterna att göra hållbart flygbränsle av skogsbrukets sidoströmmar (5/7).
- NSEO deltog i Regionpodden i Almedalen där skogsbruk diskuterades med EU-kommissionens svenska chef Christian Danielsson och skogsindustriernas VD Viveka Beckeman.
- NSEO har under året etablerat goda kontaktvägar till tydliga svenska aktörer när det gäller skog; bland annat Skogsindustrierna och LRF Skogsägarna.
- NSEO samlade hela skogssverige runt ett brainstormingmöte om lagförslaget Nature restoration och mötet mynnade ut i ett gemensamt och tydligt svar gentemot EU.
- NSEO har anordnat ett möte mellan Nils-Olov Lindfors och Stephanie Schmidt på EU-kommissionen och bland annat diskuterat hur man optimerar skogstillväxt i norra Sverige (15/6).
- NSEO har kroat arm med skogsregioner i södra Europa gällande EU:s förslag om bindande mål för återställande av natur samt flera andra aktuella regionala skogsfrågor.
- I början av december besökte regionala representanter från Italien, Spanien, Finland och Sverige, fyra regioner från fyra länder, rådgivaren Sonia Sanchez Gomez som är ansvarig för Europaparlamentets handläggning av förslaget som assistent till den spanska parlamentsledamoten Cesar Luena som sitter i utskottet för miljö, folkhälsa och livsmedelssäkerhet (ENVI) och är utsedd rapportör för förslaget om återställande av natur.
- NSEO har löpande medverkat på konferenser, möten och seminarier på temat skog och skogens klimatnytta både i Bryssel och i regionen i syfte att odla kontakter och nätverk samt stöttat regionala aktörer vid deltagande i event.
- NSEO har bevakat och informerat om EU-kommissionens initiativ inom ramen för den gröna given och klimatpaketet "Fit for 55", vilka riskerar att begränsa möjligheterna till användning av skoglig biomassa i den gröna omställningen och vad som anses vara hållbara investeringar, intensifierat det arbetet med fokus på de delar av förslagen som inte går i norra Sveriges riktning avseende skogsfrågorna.
- NSEO har löpande bidragit i arbetet med den gröna given genom ett flertal positionspapper om de olika lagförslagen som presenterats under "Fit for 55 genom engagemang i flera olika nätverk, bland annat EFNS, CPMR, NSPA och ERIAFF.
- NSEO har bidragit till och hållit ihop arbetet med EFNS positioner om:
  - Strategin för biologisk mångfald med bindande mål för återställande av natur.
  - Direktivet om förnybar energi (RED II/III).
  - Förordningen om markanvändning, förändrad markanvändning och skogsbruk (LULUCF).
  - Direktivet om systemet med handel för utsläppsrätter för växthusgaser (EU-ETS).

- NSEO har fortsatt följa utvecklingen kring EU:s taxonomi (regelverk kring vad som ska betraktas som hållbara investeringar) bland annat inom ramen för de svenska regionkontoren i Bryssel (SveReg).
- NSEO har tillsammans inom NSPA-nätverket ordnat med informations- och kunskapsutbytesträffar för intressenter på hemmaplan kring bioekonomi-för att uppdatera vad som är på gång och få inspel från områdets aktörer.
- NSEO har inlett ett samarbete med skogsregioner inom nätverket ERIAFF över hela EU och genomförde flera gemensamma aktiviteter, som gemensamma positioner, möten med kommissionen och initierat en under undersökning om skog i EU:s regioner med bland annat en signeringsceremoni hos Thüringens EU-kontor i Bryssel med delstatsminister och Nils-Olov Lindfors, Region Norrbotten och NSPA, på plats för en gemensam position om EU:s lagförslag kring bindande mål för återställande av natur som regioner runtom i Europa ser stora problem med avseende jordbruk och för svensk del skogsbruk (28/9).
- NSEO har tillsammans med Sveriges Lantbruksuniversitet (SLU), forskningsinstitutet Skogforsk och Naturresursinstitutet i Finland (LUKE) bjudit in till ett välbesökt skogsforskningsevent på Brysselkontoret (29/11).
- NSEO har producerat en text som undertecknats av fyra EFNS-politiker och som dels publicerats i tidningen Politico, som är Brysselarenans husorgan för vad som händer i EU:s maktcenter, samt även mejlats till ett stort antal parlamentsledamöter för att påverka inför en omröstning gällande bioenergi.

Omfattningen av liggande och nya klimatförslag i EU innebar intresse för samverkan från fler med en lokal bioekonomi att hotas. North Sweden tog plats i ERIAFF, som samlar skogsregioner i EU, och skrev under ett gemensamt upprop på tyska Thüringens EU-kontor (28/9).

Signeringsceremonin med Thüringens delstatsminister och Nils-Olov Lindfors för norra Sverige samt de finska NSPA-regionerna och andra runtom i Europa visade att EU:s förslag gått för långt och NSEO har också spelat in en artikel i EU-tidningen Politico om det. Besluten har blivit mer i norra Sveriges riktning, men det krävs ett fortsatt idogt arbete.

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ NSEO har genomfört aktiviteter och möten med medverkan av regionens aktörer i EU som ger eko i EU-kommissionen och andra delar av EU kring norra Sveriges potentialer för att vara ledande inom EU:s gröna omställning som också visar sig i att regionen lyfts fram av EU:s företrädare.
- ✓ Under året kan nog sägas att skogsfrågan och bioekonomins förutsättningar att fortsätta förvaltas och drivas som regionerna i norra Sverige ser det, har rört sig i rätt riktning i de förhandlingar som varit och även besluten som fattats, även om det inte i alla delar lättats på fullt ut som hade varit önskvärt, men det har varit lite att arbeta motströms i den närmast syndaflod som EU-kommissionen levererade med

sitt stora lagstiftningspaket Fit for 55 och det kan i sin tur förklaras med, för att sätta utvecklingen och utmaningen på området att hantera i lite perspektiv:

- I tidigare klimat- och energipaket kunde NSEO agera för att inte minst mobilisera och samla industri, skogsaktörer och politik med flera att vända liknande förslag till att vara i linje med norra Sveriges och hela Sveriges syn, även om regering och riksdag inte agerade direkt för det där Sverige nationell men också många berörda näringslivsaktörer och andra höll fast i linjen om att EU inte ska röra skogen att formuleras i EU:s skogsstrategi, men missade att skogen fortsatt kom in i de konkreta lagstiftningspaketen i andra delar, vilket North Sweden också påtalade både hemåt och i EU de gånger frågan var uppe.
- Från nationell nivå, men även andra skogsaktörer, uppfattades därför inte kopplingen EU alltmer lade till frågor som biodiversitet i skog och mark samt nödvändigheten av att utifrån tämligen teoretiska modeller avsätta stora kolsänkor för att klara nettoutsläppsmålen och i debatten om kalhyggen, våtmarker och aktivt skogsbruk var ökad avsättning av skog Sveriges bidrag in i kolsänkor för att hantera utsläpp på andra håll.
- Till det kommer Pandemin som drastiskt minskade utbytet på Brysselarenan mellan EU-kommissionen och olika intressen, särskilt med en ny EU-kommission och Europaparlament som inte kommit in i den breda dialogen, samtidigt som den Gröna Givens presenterades med buller och bång att också med väldig fart leverera det mest omfattande lagstiftningspaketet någonsin, som i sig för att hanteras innebar att EU-kommissionen tog genvägar och interna "snabbspår".
- Givet det har NSEO genom ordinarie arbete och den extra resursen med nödvändig expertis på området i alla detaljregleringar kunnat etablera nya och gamla kontakter, dialog och underlag som spelat roll, även om det är motströms förslagen som många driver på för.
- ✓ Ett flertal av de initiativ som NSEO tagit, såsom att för SKR ta fram ändringsförslag i Regionkommittén kring skogsstrategin och artikeln i Politico med tillhörande brev inför omröstningen av bioekonomi, hade påverkan i att relevanta delar av lagförslagen justerades i norra Sveriges riktning i det allra sista och därmed något mildrades mot de skarpa formuleringar som annars helt satt stopp för exempelvis biomassa i fjärrvärmesystemen, även om det fortfarande finns utmaningar kvar att påverka inför slutgiltiga beslut under det kommande året.
- ✓ Webbinariet om bioekonomi bidrog till att minska avståndet mellan makthavare i Bryssel och de aktörer som berörs av aktuella förslag i våra regioner genom engagerade åhörare och föreläsare och är ett bra exempel på hur distansöverbryggande möten ger nya förutsättningar för att direkt länka relevanta aktörer på olika håll i geografien.
- ✓ NSEO har genom sitt arbete under året fortsatt medverka till att aktörerna mobiliserats kring energi- och klimatfrågorna och de utmaningar som finns kopplade till skogsbruk och skoglig biomassa, som nu har ett starkt fokus och engagerat arbete med spridningseffekter till andra aktörer och sektorer som också berörs av bioekonomins kretslopp och inte följt med i EU:s allt mer långtgående detaljregleringar som begränsar möjligheterna.
- ✓ NSEO har samverkat inom skogs- och energinätverk utifrån svenska och nordsvenska intressen och också tillsammans med Finland, som från början också varit mindre engagerat utifrån att ha haft mindre krav på sig i de inledande förslagen, och andra skogsaktörer i Europa för en starkare enad röst kring de

skogliga frågorna inom ramen för den gröna given i EU och det uppmärksammas i EU, såsom i ansvariga utskott i Europaparlamentet.

- ✓ Överlag har North Sweden åter kunnat mobilisera olika aktörer och etablera såväl nya breda samverkanskonstellationer som besitter expertis som ger eko tillsammans med utbyten med mer direkt skogsintressen i industrin för att stärka de regionala perspektiven och sektorn som en viktig del av samhällena i norra Sverige som också är en del av lösningen för den gröna omställningen om det görs på rätt sätt.
- **EU:s olika direktiv för övergång till mindre miljöbelastande bränslen**
  - Målsättningar:
    - Behov av förnybara bränslen för flyget synliggöras i EU till stöd för pågående utveckling av skogsbaserat flygbränsle i regionen.
    - Kännedom om finansieringsmöjligheter från EU för utbyggnad av infrastruktur för alternativa drivmedel i norra Sverige.

GENOMFÖRANDE:

- NSEO har bevakat och informerat om EU-kommissionens initiativ inom ramen för den gröna given kopplat till klimat och miljö vilka riskerar att begränsa möjligheterna till användning av skoglig biomassa till bränsle i den gröna omställningen.
- NSEO har löpande satt fokus på vikten av utveckling av hållbara flygbränslen och möjligheter till storskalig produktion av dessa i norra Sverige vid olika möten och skrivningar och dialog med Erik Bergkvist som i Europaparlamentet varit rapportör för de lagstiftningsförslagen som öppnar för biobränslelösningar.

North Sweden och den extra resursen för skogsfrågorna som de fyra regionerna lagt på North Sweden, Carina Christiansen, arbetade på många arenor under 2022 för att komma i kapp EU:s skogsprocesser. En viktig faktor är att Sverige som helhet driver bollen och det lyftes under ett Almedalsseminarium (5/7).

Pandemin försvårade dialogen i EU och medan EU räknade på skogen som en kolsänka för att klara klimatmålen i klimatpaketen stirrade sig Sverige blint på den icke bindande skogsstrategin i EU. Förutom regionala företrädare deltog Landsbyggsministrarnas statssekreterare och EU-kommissionen i Sverige.

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ Genom NSEO:s arbete har kunskapen om EU:s politik och möjlig finansiering från EU för utbyggnad av tillgång till alternativa bränslen över tid stärkts på hemmaplan.
- ✓ NSEO har i positionsapper för EFNS kunnat bidra med att lyfta in norra Sveriges syn på biobränslen och deras positiva roll för EU:s gröna omställning.
- ✓ I huvudsak har dock frågan om biobränslen som en del av övergången till klimatsmartare lösningar skett inom ramen för arbetet med EU:s skogspolitik som ett samlat erbjudande från norra Sverige om skogens roll för en grön omställning genom hållbart skogsbruk som också levererar klimatsmart biomassa, bioenergi och

biobränsle i och med att de olika lagstiftningspaketen på detta område hänger ihop inom ramen för det stora gröna klimatpaketet "Fit for 55", se *övriga delar Energi, Bioekonomi och Skog*.

Råvarutillgångar och regional industriell omvandling

VERKSAMHETSDIREKTIV:

Målsättningen är att North Sweden i samverkan med regionens aktörer ska stärka kännedomen om den regionala industrins betydelse för hela Europas konkurrenskraft och gröna och digitala omställning. North Sweden ska bidra till aktivt deltagande i EU:s olika initiativ för att stärka innovationsförmågan i industrin och en hållbar tillgång på råvaror för EU utifrån också klimatsmarta framtidslösningar inom denna sektor. North Sweden ska därtill kunna bistå avseende EU:s plattformar för utformning och implementering av industripolitik och samtidigt agera för att behovet av och möjligheterna till hållbar regional utveckling förs in som en integrerad del av EU:s arbete med råvaru- och energifrågorna i EU:s nordliga, arktiska, områden. I det samspelar EU:s intresse för en uppdaterad industripolitik med fokus på hållbarhetsperspektiv och industriell omvandling, där North Sweden ska medverka till att norra Sverige kan ta del av och ha en given plats i EU:s stöd, plattformar och utveckling mot en långsiktigt mer hållbar industristruktur för regioner med mer traditionell basindustri.

VERKSAMHETSPLAN:

▪ Råvarutillgångar bidra till regional utveckling

○ Målsättningar:

- Regionens viktiga roll för EU:s interna råvarutillgång och tillväxt göras känt inklusive den regionala kompetens som finns, manifesterat i pågående EIT KIC RawMaterials och ERMA European Raw material alliance.
- Skapa kunskap om best practice på EU-nivå avseende hållbar råvaruproduktion och förädling från regionens råvarutillgångar.
- Öka EU:s engagemang för tillgång till kritiska mineraler och metaller inom EU:s egna nordliga områden, givet stöd för en miljömässigt och samhällligt hållbar utveckling.

GENOMFÖRANDE:

- NSEO har deltagit vid olika informationstillfällen för EU-kommissionens aviserade lagstiftningspaket om en rättsakt om kritiska råvaror där NSEO har lyssnat in och haft möten med regionens aktörer vad de har för inspel till rättsakten.
- NSEO har genom hemsida och nyhetsbrev, samt via EFNS, informerat om kommissionens öppna samråd för EU-rättsakt om kritiska råvaror.
- NSEO har deltagit på raw materials week i Bryssel för att få information, knyta kontakter och synliggöra norra Sveriges potentialer, med gruvregioner, i den gröna omställningen och anordnade därtill ett eget möte med gruvregioner inom EU-plattformen S3P mining (16/6).
- Sedan den Europeiska Råvarualliansen lanserade har de gruvbrytande regionerna och aktörerna mobiliserats av North Sweden för att säkerställa inflytande i utformningen av EU:s arbete med att säkerställa klimatneutrala värdekedjor för råvaror, gruv- och mineral i Europa.
- North Sweden träffar löpande olika aktörer inom regionens gruv- och mineralnäringar med möjlighet att gentemot EU föra fram de regionala perspektiven

kopplat till viktiga näringar för Europa likaväl som för norra Sveriges utveckling, såväl som löpande möten med regionerna och handelskamrarna för uppdateringar om utvecklingen på EU-arenan.

- North Sweden har haft särskilda sittningar med ett antal av regionens gamla och nya råvaruaktörer som vill ta positioner i EU och för det föra dialog med NSEO, i flera fall flera möten under året med olika företrädare från bolagen, såsom Talga, LKAB, H2GS, SSAB, Norra Skog med flera.
- Inom ramen för EU:s arbete med Fonden för Rättvis omställning och andra stöd för den gröna omställningen har NSEO i direkt dialog med EU-kommissionen lyft fram att dessa verktyg måste också öppna för att ge stöd för en bredare samhällsomställning med attraktiva samhällen och kapacitet att bygga långsiktig hållbar utveckling för att de gröna satsningarna i norra Sverige ska kunna lyckas, så som EU avsett i den initiala dialog NSEO hade med EU-kommissionen när förslagen till de nya mekanismerna togs fram.
- NSEO har följt utvecklingen och formeringen av ERRIN:s Raw Material Task Force och Council of Mining and Metallurgy European Regions, COMMER, samt tidigare års initiering av olika EU-relaterade processer, som hemmaaktörerna idag är aktiva i, se under *Arktis, OECD och transportinfrastruktur samt Innovation*.

För att lyfta råvarufrågorna som blir allt hetare i EU och föra in norra Sveriges perspektiv, anordnade North Sweden ett event i Bryssel för gruvregioner i plattformen för Smart Specialisering Mining med bland annat Regionrådet Nils-Olov Lindfors som inledningstalare (16/6).

Deltog gjorde gruvregioner från runtom i Europa samt företrädare från EU-kommissionens DG Grow, DG Regio och DG Envi. Bredden på närvarande Generaldirektorat vid EU-kommissionen visar på de olika aspekter som var teman för mötet, för att i EU etablera stöd för en hållbar gruvdrift såväl klimatmässigt och samhällligt som för lokal ekonomi.

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ Regionens betydelse för EU:s interna råvarutillgång och tillväxt är välkänt, inte minst efter tidigare års aktiva arbete från NSEO inom ramen för EU:s etablerade råvaruinitiativ och strategi och konsolideras genom medverkan i mineralplattformen MIREU som startade 2017 och även tidiga råvaru-KIC med flera, till ERRIN:s COMMER-samverkan för gruvregioner och de tematiska S3-plattformarna, som alla syftar till att synliggöra möjligheter och utmaningar, samt utbyta erfarenheter mellan Europas gruvregioner om hållbar mineralutvinning i samspel med omgivande samhället.
- ✓ Att regionen är fortsatt engagerat i en rad olika plattformar och samarbeten är givetvis för att regionen har mycket att erbjuda på området men i flertalet fall också genom att NSEO arbetat upp och initierat möjligheterna för regionen att delta och bidra och också i ett tidigt skede när EU tog fram sina första råvarustrategier såg till att från norra Sverige lyfta råvarufrågorna och även den arktiska dimensionen i

- vilken EU hade fokus på råvaror, som då inte låg som regionala prioriteringar att arbeta med, även om det var viktiga näringar med ökad vikt i EU och möjligheter för norra Sverige att ta plats och lyfta in de bredare samhällsperspektiven utifrån.
- ✓ Att Fonden för rättvis omställning till stor del riktas till norra Sverige är dels ett resultat av att stålindustrin har stora utsläpp, dels ett resultat av att norra Sverige synliggjorts för EU-kommissionen som ett relevant och konstruktivt område med investeringsbehov att satsa på för att skapa förändring till gagn för hela EU.
  - ✓ EU:s arktiska policy har till stor del tagit fasta på NSEOs budskap om att värna och tillvarata de världsunika förutsättningarna för hållbar utvinning, förädling, produktion och återvinning av mineral- och metallrelaterade produkter som finns i det Europeiska Arktis, vilket ger starkt stöd för fortsatt utveckling av EU:s investeringsverktyg och viktiga samarbetsplattformar på europeisk nivå till gagn för norra Sveriges näringsliv och akademi, *se under Arktis*.
  - ✓ EU-kommissionen har vid seminarier återkommande använt och refererat till projekt där regionens aktörer är drivande, bland annat kring återvinning av mineral.
  - ✓ Att regionens tunga industrier, nya och gamla, vänder sig till North Sweden för dialog om deras engagemang och intressen i EU är ett tecken på att North Sweden uppfattas som en relevant aktör, även om näringslivet givetvis är bredare än dessa företag och kontoret inte arbetar med specifika företag, men väl att det är frågor av relevans för inte minst råvaruindustrin som är en viktig bas i många delar av norra Sverige och oavsett kommer att påverka regionen utifrån omvärldens ökande intresse.
  - ✓ Att förslagen i EU genomgående adresserar vikten av att stödja en bredare samhällsomställning för grön omställning i regioner med råvarutillgångar och särskilt i det som riktas till norra Sverige, visar att budskapen nått fram och varit en grund för EU-kommissionens dialog med nationell nivå i utformningen och utrullningen av dessa mekanismer under 2022, men där svensk nationell nivå valt att göra fokus snävare och i grunden rikta medlen till industrisatsningarna som sådana och utan den regionala dialog som var ett grundkrav i EU:s regleringar, vilket NSEO påtalat och kunnat bidra till att regionerna i högre grad fått ett inflytande i genomförandet.
  - ✓ EU är också medvetet om utmaningarna kring tillståndprocesser för gruvdrift i Sverige som lyfts fram från North Sweden och att detta behöver ses över i kommande strategier, men också är en fråga kring markanvändning och många olika intressen att ta hänsyn till, som inte minst tydliggjorts i regionens medverkan i OECD-studier med gruvregioner och en särskild urfolksstudie som följde på NSPA-studien och kommer in i EU:s arktiska engagemang, *som framgår under OECD och Arktis*.

VERKSAMHETSPLAN:

▪ **Konkurrenskraftig klimatsmart industriomställning**

○ Målsättningar:

- EU:s förnyade industripolitik ska stötta norra Sveriges företag och deras möjligheter att bidra till den gröna och digitala omställningen med tillhörande stödåtgärder.
- EU:s industripolitik ska utvecklas i samspel med insatser för regional utveckling och regionernas arbete med smart specialisering för hänsyn till norra Sveriges unika resurser och förutsättningar.
- EU:s industri- och råvarupolitik ska överlag inbegripa satsningar för hållbar lokal och regional utveckling inklusive kompetensförsörjning.

- Norra Sveriges företag och industriföreträdare ska ha goda förutsättningar att påverka och delta i EU:s insatser för konkurrenskraftig industri och dess gröna och digitala omställning baserat på regionernas unika tillgångar och starka näringsliv.

GENOMFÖRANDE:

- EU har under året haft ett fortsatt högt tryck på insatser för att möjliggöra en storskalig industriell omvandling med implementering av de åtgärder som annonserats i EU:s industristrategi från 2021 med tyngdpunkt på återhämtning, digital och grön återställning och industriallianser och i denna process har North Sweden lyft norra Sveriges perspektiv på industriell omvandling, bland annat genom att initiera en EFNS position om EU:s industristrategi antagen som ligger till grund för North Sweden:s påverkansarbete.
- Kontakter har tagits med EU-tjänstemän från flera policyområden för att lyfta norra Sveriges industriella omställning som en angelägenhet för EU och som måste hanteras av samtliga policyområden så som Forskning och Innovation, Smart Cities, kompetensförsörjning, industripolitik och småföretagande.
- North Sweden har under året lyft upp regionernas och kommunernas utmaningar kopplat till den gröna industriella omställningen för intressenter och beslutsfattare på EU-arenan, bland annat genom ett antal möten i Bryssel där företrädare för sex industrikommuner i de fyra regionerna presenterade sina utmaningar, behov och pågående projekt för att hantera omställningen med företrädare från EU-kommissionens DG Grow med ansvar för industriallianser, råvarupolitik respektive klusterpolitik (18/5).
- Norra Sveriges industriprojekt har lyfts gentemot EU-arenan som ett skyltfönster för Sveriges bidrag till den gröna omställningen och en föregångare för EU:s medlemsländer med avseende på samverkan och inkludering av lokalsamhället med en särskild tyngdpunkt på lärosätens nära samverkan med industrin.
- Kontoret har arbetat nära regionernas företag, lärosäten och kommuner för att skapa en regional samling och underlätta för regionerna att genomföra gemensamma aktiviteter mot EU-arenan med syftet att även låta omgivande aktörer, så som underleverantörer, småföretag och kommuner att dra fördel av det intresse som riktas mot de storskaliga industriella satsningarna.
- Ett led i att få möjlighet att gentemot EU lyfta olika aspekter av den gröna omställningen och industriella omvandlingen från ett norra Sverigeperspektiv var att från North Sweden inleda ett arbete för att flytta ett planerat möte under det svenska ordförandeskapet för EU med konkurrenskraftsrådet, som består av de nationella förhandlarna i EU för bland annat industripolitiken, från Arlandastad till Västernorrland för att dels visa konkreta exempel i norra Sverige, dels tillse att därmed samtliga regioner i Norra Sverige har minst ett möte inplanerat under det svenska EU-ordförandeskapet.

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ Med bakgrund i det stora intresset som väckts för Norra Sveriges gröna omställning även i Bryssel har North Sweden, på förfrågan från EU-kommissionen, arrangerat ett besöksprogram i Kiruna för EU-kommissionens Kerstin Jorna, Generaldirektör för Näringslivspolitik, DG Grow med ett heldagsprogram omfattade förutom besök i gruvan även kommunens utmaningar och övriga näringsgrenar så som besöksnäringen och skogen med stort engagemang och synlighet från norra Sveriges aktörer under besöket av ansvarig för EU:s industri- och tillväxtpolitik (24/3).

- ✓ Norra Sverige har befäst sin roll som skyltfönster för Sveriges bidrag till den gröna omställningen då Regeringskansliet i slutet av året offentliggjorde beslutet att förlägga ett möte för EU:s konkurrenskraftsråd i Sundsvall med fokus på industrins gröna omställning under det svenska ordförandeskapet i enlighet med det NSEO arbetat för.
- ✓ North Sweden har löpande under året lyft regionernas utmaningar att hantera den gröna industriella omvandlingen, bland annat inom kompetensförsörjning som har fått stort utrymme på EU-arenan, då EU-kommissionen annonserat att de har för avsikt att 2023 blir EU:s temaår för skills.
- ✓ Överlag har NSEO gentemot EU och även i formeringen av EU:s stödstrukturer på nationella nivå lyft fram behovet av att bidra till den bredare samhällsomställningen över hela norra Sverige och runt industrisatsningarna, inte bara ha fokus på dessa satsningar i sig och där har EU i sina regelverk och bidragsstrukturer i hög grad öppnat för det, men däremot trots det begränsats av departement och myndigheter på svensk sida, vilket behöver påtalas i ett fortsatt arbete, inte minst avseende kompetensbehoven.

North Sweden ska se till helheten i norra Sverige, men också fånga alla olika delar att företräda i EU. Resor i alla fyra regioner visade framväxt av nya gröna industrier över hela norra Sverige, såsom besök vid Renewcell inom textilåtervinning på SCA:s gamla industriområde i Sundsvall (19-23/9).

NSEO har därför aktivt arbetat för att få förlagt konkurrenskraftsrådets möte under det svenska EU-ordförandeskapet till Västernorrland med fokus på den gröna industriomställningen. Därmed skulle också alla regioner i norra Sverige få EU-möten under ordförandehalvåret. Före årsskiftet gavs besked om att mötet blir flyttat från Stockholm till Sundsvall.

Bevakningsområden

MEDBORGARNAS EU

En för EU attraktiv och socialt och hälsosamt hållbar region

VERKSAMHETSDIREKTIV:

***Målsättningen** är att från North Swedens sida bevaka frågor inom folkhälsa, social utveckling, utbildning för kompetensförsörjning, medborgar- och civilfrågor samt jämställdhet. Kopplat till det att även att i EU uppmärksamma om Norra Sveriges utvecklingskraft på dessa områden och upplysa i regionen om de möjligheter som EU erbjuder för att hantera inte minst regionens demografiska utmaning och glesbygdsproblematik. Till det kommer att lyfta fram EU:s ökande engagemang i de folkhälsorelaterade och medborgar- samt civilrättsliga frågorna inom EU:s europeiska hälsounion och den Europeiska pelaren för sociala rättigheter där norra Sverige kan visa upp goda exempel och vara en partner för EU. Covid-19-pandemin börjar mattas av, men har förstärkt behovet av att följa folkhälsofrågorna och hur de påverkar norra Sverige då EU stärker sitt samarbete inom hälsofrågor och koordinering av hälsokriser. Likaledes innebär Rysslands krigsföring nya samlade åtgärder på EU-nivå med möjlig betydelse för också norra Sverige att följa.*

VERKSAMHETSPLAN:

- **Hälsobefrämjande och social regional tillväxt genom ökat EU-engagemang**
  - Målsättningar:
    - Informera regionala aktörer om relevant information inom hälsoområdet, socialpolitiken och EU:s insatser för ökad jämställdhet.
    - Vara ett stöd till regionens aktörer att samverka med varandra i hälsofrågor i syfte att utvecklas på EU-nivå inom folkhälsa och smarta lösningar för en integrerad och trygg tillgång till vård i regionen.
    - Följa och kunna informera om för region relevanta initiativ inom ramen för EU:s hälsoprogram EU4Health.
    - Vara till stöd till regionens aktörer att samverka i EU-sammanhang inom medborgarrätts- och demokratifrågor.
    - Följa och kunna informera om EU:s arbete och initiativ under och i spåren av kriser och krishantering med samhällspåverkan på många olika plan.

GENOMFÖRANDE:

- NSEO har bevakat EU:s fortsatta åtgärder kring Covid-19 pandemin och publicerat nyheter kring dess effekter på EU:s politik för folkhälsa.
- NSEO har engagerat sig i de svenska regionkontorens hälsonätverk för att därefter kunna föra vidare relevant information till regionala aktörer inom hälsoområdet och stötta samverkan mellan regioner i hälsofrågor, bland annat gällande EU:s läkemedelsstrategi.
- NSEO har också haft kontakt med Region Västerbottens sjukvårdsdelar kring pågående revidering av medicindirektivet med påverkan på läkemedelsförsörjningen för att få kunskap om det och lyft frågan inom SveReg på Brysselarenan och genom det etablerat en samverkan med regionkontor samt SKR som bevakar frågan och tagit fram skrivelser riktade till EU, att följa upp.

- NSEO arrangerade genom nätverket Northern Sparsely Populated Areas (NSPA) samt Scotland Highlands and Islands en workshop i Bryssel om digitalisering i glesbygd och där lyftes bland annat Västerbotten Utan Gränser fram, en tjänstedesignbaserad modell som syftar till att skapa digital och nära vård och hållbar kompetensförsörjning.
- NSEO har via nyhetsbrev och sociala medier uppdaterat om EU:s nya initiativ om jämställdhet, bland annat EU:s förslag på direktiv för att bekämpa mäns våld mot kvinnor.
- NSEO har bevakat och publicerat nyheter kring Rysslands krig mot Ukraina, den efterföljande energikrisen samt EU:s krishantering och i nyhetsbrevet haft en länk till EU:s information om åtgärder med anledning av kriget.
- North Sweden anordnade ett webinarium för de svenska regionkontoren i Bryssel och öppet för intresserade på hemmaplan att koppla upp sig med medverkan av Åsa Webber, kabinettschef hos Sveriges EU-kommissionär Ylva Johansson med ansvar för EU:s migrationspolitik, för att berätta om flyktingsituationen till följd av kriget i Ukraina och EU:s insatser samt flyktindirektiv med även påverkan på svenska kommuner och regioner att hantera situationen (6/5).
- NSEO tog genom nätverket Northern Sparsely Populated Areas fram en position om EU:s kompetensförsörjningsinitiativ "Braindrain-mitigating challenges associated with population decline" som skickades in till EU-kommissionen.

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ NSEO har upplyst aktörer i regionen om de möjligheter som EU erbjuder inom jämställdhet, hälsoområdet och socialpolitiken och varit ett stöd för regionala aktörer avseende samverkan inom hälsofrågor och översyn av läkemedelsdirektiv.
- ✓ NSEO har under året kunnat informera hemåt om EU:s insatser inom olika områden som är av allmänt intresse och även kan bedömas ha en påverkan på hemmaplan, även om det inte är i fokus för North Swedens kärnuppdrag.
- ✓ Folkhälsoområdet och de sociala frågorna handlar sammantaget inte så mycket om skarpt påverkansarbete för North Sweden, men det är en möjlighet att visa upp norra Sverige med såväl utmaningar som potentialer och där norra Sverige i EU har utmärkt sig som en högpresterande region inom social innovation i de jämförelser som tas fram i EU och påtala regionens kunskap inom områden som e-hälsa.
- ✓ NSEO gör även andra insatser för att belysa EU i olika sammanhang och att lyfta aktuella och relevanta frågor med intresse från aktörer på hemmaplan, såsom att anordna mötet kring EU:s hantering av Ukrainas flyktingar när den frågan var aktuell med nya EU-direktiv att följa i EU.

Synligt norra Sverige med lockande upplevelser

VERKSAMHETSDIREKTIV:

Målsättningen är att från North Swedens sida kunna bidra till att bredda bilden av regionen och vad norra Sverige kan erbjuda gentemot Brysselarenan. Det kopplar till kultur, turism och de arktiska perspektiven som en spännande region i EU. Detta genom att kunna visa upp regionens attraktiva miljöer, kultur och kreativa näringar och informera om de initiativ EU tar på dessa områden såsom det nya Europeiska Bauhaus EU-kommissionen lanserat. Den samiska kulturen är ett specifikt perspektiv att för North Sweden föra fram inom ramen för EU:s arktiska dialog och norra Sveriges samlade regionala perspektiv.

VERKSAMHETSPLAN:

- **Norra Sverige ses som en i EU intressant partner för kulturutbyten**
  - Målsättningar:
    - På Brysselarenan kunna dra fortsatt nytta av Umeå2014 och aktuella kulturaktiviteter som en symbol för en region med kreativa näringar och kulturdriven tillväxt.
    - Inom EU etablera insikt om den innovationsförmåga och kreativa potential som med rätt stöd finns i de nordliga delarna av EU.
    - Ökad kunskap och intresse för samverkan från EU och aktörer i Europa med norra Sverige inom kreativa näringar.
    - Ökat nyttjande hos regionens aktörer av EU:s stöd för kulturell erksamhet och internationellt utbyte.

North Sweden arrangerade en arktisk filmkväll tillsammans med Region Västerbotten och Film i Västerbotten med fokus på samiskt filmskapande. Eventet hölls på Sveriges ständiga representation i Bryssel med en panel från EU-kommissionen och EU-parlamentet (11/10).

North Sweden har över åren medverkat i olika aktiviteter i EU med samiska företrädare och att bredda bilden av EU:s egna arktiska regioner att såväl vara det befolkade och utvecklade Arktis, som att visa på också traditionella samiska urfolksperspektiv. Kulturkvällen har blivit en årlig aktivitet under European Week of Regions and Cities.

GENOMFÖRANDE:

- NSEO medarrangerade tillsammans med andra regionkontor från den arktiska regionen inklusive Kanadas ambassad den tredje och den fjärde upplagan av Arctic Shorts under 2022, en kortfilmkväll där de utmaningar som Arktis står inför och det riktiga livet i de arktiska regionerna att stå i centrum och som anordnas på Bryssels stora kultucenter Bozar i samband med den årliga konferensen Arctic Futures Symposium i Bryssel och från svensk sida visades en Kirunabaserad film (8/11).
- NSEO har informerat kring utlysningar och utvärderingar inom kulturområdet, turism och kreativa näringar under året.
- NSEO medarrangerade tillsammans med Region Västerbotten och Film i Västerbotten ett arktiskt kulturevent på Sveriges ständiga representation vid EU i Bryssel med fokus på samisk film och filmskapande under European Week of Regions and Cities i Bryssel med bland annat stabschefen hos ansvarig EU-kommissionär för kultur (11/10).
- NSEO har medverkat vid aktiviteter kopplat till kultur och kreativa näringar i Bryssel och för gärna dialog med aktörer på hemmaplan i syfte att hitta former för arbetet för att hitta samarbetspotentialer, lyfta fram regionens kultur och kreativa näringar och ledande verksamheter.

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ North Sweden har genom att medarrangera kulturevent i Bryssel med inslag från norra Sverige bidragit till att föra ut olika perspektiv på livet i norra Sverige som bidrar till mer kunskap och intresse för regionen i bredare mening hos aktörer i EU.
- ✓ Genom att visa upp kultur och kreativa näringar visas också den innovationsförmåga och kreativa potential som med rätt stöd finns i de nordliga delarna av EU och även intresse för att etablera ett utbyte med regionen och North Sweden, där North Sweden är ensamt om att sedan ett antal år under veckan för städer och regioner på den svenska representationen i Bryssel kunna arrangera en kulturkväll utifrån Region Västerbottens intresse för det
- ✓ Genom att sprida information om utlysningar och initiativ inom kulturområdet finns möjlighet för ett ökat nyttjande hos regionens aktörer av EU:s olika stöd för kulturell verksamhet och internationellt utbyte.

VERKSAMHETSPLAN:

- **Bredda bilden av EU:s unika nordliga arktiska region**
  - Målsättningar:
    - Etablera kontakter och nätverk kring besöksnäring och turism att kunna visa upp i EU och få stöd att utveckla från EU.
    - Etablera kontakter med samiska företrädare att inom EU:s arktiska politik kunna medverka i utbyten på EU-nivå.
    - Göra regionens aktörer införstådda med möjligheter inom EU:s fonder och program för utbildningsutbyten och upplevelsenärningar.

GENOMFÖRANDE:

- NSEO har fortsatt att etablera flera nya kontakter framförallt mot relevanta personer i EU:s organisationer och aktörer i EU inom framförallt turism och kompetensutveckling.
- NSEO har informerat via nyhetsbrev och direkt informationsförmedling om Europaåret för kompetens, EU:s socialfond och Erasmus+ som verktyg för utbyten och utveckling kring inte minst kompetensförsörjning.
- NSEO har medverkat vid aktiviteter kopplat till turism i Bryssel för att ha med turismfrågorna som en väsentlig tillväxtindustri och för det haft kontakter med turismaktörer på hemmaplan.
- NSEO för en dialog med samiska företrädare kopplat till de arktiska processerna och i planeringsgrupper av arktiska event medverkar NSEO till att samerna representeras i syfte att inkludera breda regionala perspektiv, såsom vid exempelvis Arctic Futures Symposium i Bryssel där NSEO är medarrangör.
- NSEO deltar i intressentmöten för turismaktörer i EU för att bevaka möjligheter att visa upp norra Sveriges potentialer i EU och för att samla information om vilket stöd som finns att få från EU

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ NSEO har etablerat kontakter med samiska företrädare inom EU:s arktiska politik och stöttat medverkan från samiska företrädare under arktiska event utifrån att företrädarna regionens samlade intressen och i EU visa den mångfald och också olika intressen att ta hänsyn till som finns i norra Sverige för EU att vara medveten om.
- ✓ NSEO har etablerat kontakter med turismaktörer på hemmaplan för att öka deras möjligheter inom EU:s fonder och program för besöksnäringar men också kunna visa

upp norra Sveriges besöksnäring i EU med sikte på att i North Swedens eget arbete knyta perspektiven närmare till näringslivsområdet framöver.

- ✓ Det huvudsakliga mer skarpa påverkansinsatserna kopplat till utvecklingsstrategier och EU-stöd för olika näringar och en diversifierad och bredare bas för regional utveckling och attraktiva samhällen sker dock för NSEO inom andra områden, se *Forskning och Innovation, Klimat och Miljö och Regional Utveckling samt OECD.*

Besöken från EU var många 2022 och nämnas kan Frans Timmermans, förste vice ordförande och EU:s klimatkommissionär, men också Kerstin Jorna, Generaldirektör för DG Grow, EU-kommissionens enhet för tillväxtfrågor inklusive råvaror, som besökte Kiruna (24/3).

North Sweden kunde lägga upp och vara med vid besöket som hade fokus på LKAB och andra mineralaktörer, men även fick med skog och besöksnäring som viktiga näringar och tillväxtmotorer i norra Sverige. Därtill lyftes rymdfrågorna. Det är en del i att fördjupa och bredda perspektiven för viktiga aktörer i EU, som får påverkan på processerna i EU.

Kommunikation

Syftet med North Swedens utåtriktade kommunikation är att lyfta fram kontorets aktiviteter på Brysselarenan samt relevant information från EU-arenan till hemmaaktörer, men även att informera utomstående om North Swedens aktiviteter kopplat till regionens samverkan med EU och de potentialer som norra Sverige har att erbjuda EU. Framförallt sker den mer allmänna kommunikationen, men också det av mer specifik karaktär, genom hemsidan. Genom hemsidan effektiviseras verksamhetens informationsförmedling via nyhetsbrevet som skickas ut två gånger per månad. Avsikten med kommunikationen är inte att nå den breda allmänheten, utan att i första hand nå regionala aktörer som i sin tur kan förmedla kunskap om EU-processer för sitt arbete och även till andra aktörer. Därigenom kan ökad kunskap om regionens perspektiv bidra till norra Sveriges intressen i EU.

Hemsidan uppdateras löpande och under 2022 har arbetet fortsatt med att lägga samman till en samlad kanal för hela norra Sverige efter sammanläggningen mellan North Sweden och tidigare Mid Sweden European Office. Arbetet görs i stor utsträckning av praktikanterna som halvårsvis är på kontoret under ledning av ansvarig medarbetare för kommunikation och kontorskoordinering. De engelskspråkiga kommunikationskanalerna är fortsatt under uppbyggnad och fokus ligger på att erbjuda externa engelskspråkiga aktörer att läsa om norra Sveriges regionala politik, aktiviteter och EU-samverkan. Bland de svenska Brysselkontoren sticker North Sweden ut med en aktiv och generös nyhetsbevakning som är tillgängligt för alla för att kunna nå ut brett på hemmaplan men också att externt sprida kunskap om norra Sveriges perspektiv.

North Sweden finns på sociala medier i form av Twitter, Facebook och LinkedIn. Syftet med LinkedIn är att kunna kommunicera med engelskspråkiga professionella aktörer på Brysselarenan, men blandas också med svenska uppdateringar för att nå svenska yrkesaktörer i Bryssel och på hemmaplan. Facebook är en mer familjär kanal som främst riktar sig till regionens aktörer och en bredare publik. Där publicerar North Sweden kontinuerligt också nyheter som publicerats på hemsidan för att rikta uppmärksamhet dit. Twitter riktar sig därutöver till en engelskspråkig läsarkrets på EU-arenan.

Tillsammans med kommunikationskanalerna hemsida och nyhetsbrev utgör LinkedIn, Twitter och Facebook verktyg för att förmedla NSEO:s arbete med en rimlig spridning i olika plattformar med lite olika målgrupper. Information om EU:s processer relevanta för norra Sverige görs således tillgänglig för aktörer på multipla plattformar. De sociala medierna är dock att mer se som komplement till nyhetsbrevet och hemsidan som är de kanaler den som vill följa North Sweden och vad som sker i EU av relevans för norra Sverige uppmanas söka sig till, för att inte ta för mycket fokus från det egentliga uppdraget att agera direkt gentemot aktörer på Brysselarenan, och den mer målriktade direkta kommunikationen gentemot aktörer inom de olika policyområdena. North Swedens arbete är inte heller alltid av karaktären att enkelt kunna förmedlas i korta uppdateringar till en bredare publik, även om allt North Sweden gör är öppet och tillgängliggörs för den som vill ta del av det.

NORTH SWEDENS HEMSIDA:

Data visar på en fortsatt aktiv användning av NSEO:s hemsida <http://www.northsweden.eu>. Systemet kan inte skilja på besökskategorier såsom de egna medarbetare och externa besökare men statistiken ger ändå en bild av hur North Swedens kommunikation når ut.

Siffror visar på en jämn nivå av besökare på hemsidan under de två senaste åren. Under 2021 kan vi se en markant ökning med 67% motsvarande 10.049 förstagångsbesök från föregående året och 2022 kan vi se att den nivån har bestått. En bidragande faktor till intresset för North Swedens hemsida kan vara den uppmärksamhet som riktats mot norra Sverige från EU och omvärlden i och med debatten om den gröna omställningen där norra Europa med norra Sverige är världsledande och också är något som kommuniceras frekvent av North Sweden. Därtill kan det finnas en eftersläpande effekt av sammanläggningen mellan kontoren där allt fler i de tillkommande regionerna börjat hitta till North Sweden.

NYCKELTAL FÖR HEMSIDAN 2022 MED JÄMFÖRELSESIFFROR FÖR 2020 OCH 2021:

	2020	2021	2022
Antal unika besökare	15 423	25 424	24 802
Antal unika besök per dag	42,25	69,65	67,95
Genomsnittlig tid för ett besök	2 min 8 sek	1 min 20 sek	1 min 34 sek

Besöken på NSEO:s hemsida härstammade främst från Sverige med en klar majoritet av läsare från Stockholms län. Därefter kom besökarna från Västra Götaland följt av Västerbotten, Skåne, Norrbotten, Västernorrland, Östergötland, Uppsala och Jämtland. Nyckeltalen ovan visar att den genomsnittliga tiden för ett besök på webbplatsen börjat öka igen efter en nedgång 2021.

Utanför Sverige var USA det land som NSEO hemsida hade flest besökare från 2022 och på tredje plats kom Belgien där andelen besökare ökat med drygt 40% under 2021. Ukraina kom på fjärde plats, följt av Kina och Frankrike.

Det är svårt att dra några direkta slutsatser av vilka som besöker hemsidan, mer än att den har en spridning utanför de egna regionerna och även utanför Sverige respektive Bryssel, men det kan samtidigt finnas skevheter utifrån hur statistiken samlas in beroende var en användare registreras på olika länders plattformar och via olika servrar globalt.

I och med att statistiken visar att NSEO:s hemsida fortsatt lockade aktörer utanför Sverige är kommunikationsinsatser på engelska via den engelska hemsidan, LinkedIn och Twitter viktiga för att nå internationella aktörer med intresse för norra Sverige i EU, inte minst EU:s aktörer i Bryssel.

DE TIO MEST LÄSTA NYHETERNA 2022:

1	Sverige toppar återigen EU:s jämställdhetsindex - North Sw	1108
2	Kiruna står värd för EU-kommissionen när Sverige inleder	997
3	North Sweden utlyser tjänst: Bli en del av vårt team för ett k	745
4	North Sweden utlyser tjänsten Kommunikativ kontorskoord	641
5	Europaparlamentet antog revideringen av Förnybartdirektiv	585
6	Sök praktik vid North Sweden våren 2022 med start så sna	450
7	Ansök om praktik vid North Sweden våren 2023! - North Sw	430
8	NSPA Forum i Skellefteå - North Sweden	365
9	North Sweden bjöd EU-korrespondenter på informationskv	292
10	Vad tjänar Sverige egentligen på EU-samarbetet och den i	288

Antalet besök på hemsidan visar toppar i samband med utskick av nyhetsbrev varannan torsdag, vilket innebär att nyhetsbrev är viktiga för att locka läsare till hemsidan.

SIDVISNINGAR PER DAG PÅ HEMSIDAN 2022.

NYHETSBRV:

North Swedens nyhetsbrev som skickas ut varannan torsdag hade motsvarande 1.159 prenumeranter i slutet av 2022 med 95 nya prenumeranter jämfört med 2021. Under året skickades 21 nyhetsbrev ut.

29,6% av levererade nyhetsbrev öppnades och av dessa klickade 35,6% på minst en länk i nyhetsbrevet. Det innebär en liten uppgång i andelen öppnade nyhetsbrev och i klickade länkar i jämförelse med året före. Både i öppningsfrekvens och aktiva prenumeranter ligger North Sweden något över medel för organisationer enligt branschstatistiken¹. De mest klickade nyheterna följer trenderna på hemsidan och över tid.

Besöksgrupper och att lägga upp besöksprogram tar mycket tid och kraft. Samtidigt är det en viktig del av arbetet att berätta om North Sweden för olika besök och att skraddarsy program för regionens aktörer att få insikt i vad som sker i EU av betydelse för dem. En av besöksgrupperna var Mittuniversitetet (29/9).

Styrelse, ledning och forskare fick olika dragningar om EU:s utbildnings- och forskningsagenda. De nya lokalerna ger mer möjligheter att bjuda in externa talare och även om mycket information kan fås på annat sätt, så ger det mycket att ta del av det från källan, från dem som verkligen sitter på frågorna i EU.

FACEBOOK:

Facebook växer som kommunikationskanal både i aktivitet och i följarrantal. Under året steg antalet följare från 1.014 till 1.050 individer. De tre inlägg som fått flest länkklick på Facebook under 2022 är North Swedens jobbutlysningar och tack till tidigare praktikanter.

De inlägg som fått störst räckvidd är North Swedens inbjudan till en Norrlandsambassadörsträff och ett inlägg om North Swedens besök i Västerbotten.

¹ <https://www.getanewsletter.com/blogg/bra-oppningsfrekvens-pa-nyhetsbrev/>

Facebook-sidans räckvidd har gått upp med 83,9% jämfört med 2021. Majoriteten av följarna på Facebook, motsvarande 81%, befann sig i Sverige under 2022. Näst största följargrupp, motsvarande 7%, befann sig i Belgien. Gällande följarnas ålder och kön visar statistiken på att kvinnor markant var i majoritet i alla åldersspann mellan 25-64 år, motsvarande cirka 61 %.

Även om många följde med över från tidigare Mid Swedens Facebook-sida, så ser det ut som om flest följare kommer från de tidigare North Swedens regioner och när chans ges sprids därför kunskap om North Swedens olika kommunikationskanaler hemåt och hemmaaktörerna uppmuntras att ta del av det och sprida vidare, för att alla regioner och delar av norra Sverige ska finnas med och följa arbetet med att veta att det är via dessa kanaler det är möjligt att ta del av North Swedens verksamhet.

Särskilt att notera är att vid sidan av de svenska storstadsregionerna samt av givna skäl Belgien/Bryssel så visar Kiev och Ukraina återkommande ett intresse för North Swedens olika nyhetskanaler, utan att i övrigt kunna säga så mycket om det egentligen.

NORTH SWEDENS FÖLJARGEOGRAFI PÅ FACEBOOK 2022:

		Totalt				Totalt	
Ort		Användare	↓	Land		Användare	↓
1.	Stockholm	5 419		1.	 Sweden	17 393	
2.	(not set)	3 055		2.	 United States	1 076	
3.	Gothenburg	1 403		3.	 Belgium	983	
4.	Umea	1 160		4.	 Ukraine	947	
5.	Lulea	780		5.	 China	773	
6.	Malmo	724		6.	 France	682	
7.	Brussels	612		7.	 Germany	519	
8.	Sundsvall	509		8.	 Finland	486	
9.	Kyiv	425		9.	 Netherlands	285	
10.	Uppsala	382		10.	 Norway	276	

TWITTER:

North Sweden närvarar även på Twitter. Uppdateringarna sker på engelska och utgörs främst av liveuppdateringar från möten och konferenser samt delning av länkar till den engelskspråkiga hemsidan eller andra EU-relaterade nyheter. Antalet följare ökade under 2022 med 56 vilket resulterade i ett totalt följantal på 650. Årets totala antal tweets, motsvarande 26 stycken, hade totalt 14.339 visningar². Det finns potential att utveckla den mer internationellt inriktade kommunikationen som ett strategiskt redskap med fokus på innehåll snarare än mängd.

² Antalet gånger som användare såg tweeten på Twitter.

LINKEDIN:

Under 2020 skapade North Sweden ett Linkedinkonto i syfte att i högre utsträckning nå ut till en engelskspråkig professionell publik på EU-arenan. Inlägg på LinkedIn präglas av strategiska budskap om NSEO policyarbete och marknadsförande berättelser om vad regionen har att erbjuda EU, exempelvis liveuppdateringar från konferenser, information om initiativ i regionen eller delningar av EFNS:s positionspapper. Under 2021 hade NSEO samlat ihop 600 följare och under 2022 har följarskaran vuxit med 242 nya följare. Majoriteten av följarna hade sin bas i Sverige och 14,9% hade sin bas i Bryssel.

NSPA:s KOMMUNIKATION OCH HEMSIDA:

2021 lämnade North Sweden över ansvaret för samordningen av kommunikationen för nätverket Northern Sparsely Populated Areas (NSPA) till North Norway European Office i det roterande schema för samordningsansvar som är mellan kontoren. North Sweden har ändå agerat stöd i kommunikationen. Kommunikationsinsatser sker främst genom NSPA:s hemsida, Facebooksida och nyhetsutskick till prenumeranterna kopplat till exempelvis konferenser, aktiviteter och antagna positioner.

EFNS:s KOMMUNIKATION:

Under 2022 har North Sweden tagit en aktiv roll i Europaforum Norra Sveriges kommunikationsgrupp och stundtals varit ensam i det kommunikationsarbete som ska finnas med kommunikatörer från alla regioner. EFNS är en viktig plattform för North Sweden och av vikt att kommunikationen och hemsidan för EFNS med uppdaterade positioner fungerar och det ställer krav på att få igång kommunikationsgruppen i nätverket.

En grundläggande kanal för kommunikation för North Sweden är givetvis alla de seminarier, events och möten av olika slag som kontoret anordnar och deltar i, såväl i Bryssel som på hemmaplan och digitalt inom de olika policyområdena. Ett exempel är det årliga eventet vid European Week of Regions and Cities med NSPA och Scotland Europa (11/10).

Bakom varje sådan aktivitet, inte sällan flera i veckan för NSEO, ligger många timmar, veckor och ibland månader av förberedelser. På bilden syns teamet från regionkontoren för att genomföra årets EWRC-seminarium med Maria Boström och kontorets praktikanter från NSEO.

BESÖKSVERKSAMHET:

Besöksverksamheten är en viktig del av North Swedens verksamhet då den ökar informationsspridning och delaktighet samt förståelse NSEO och arbetet i Bryssel, även om det också tar mycket kraft, tid och resurser att lägga upp besöksprogram och genomföra dessa. Fokus är att bidra till strategiska möten med aktörer i EU utifrån varje grupps intresseområden och kompetenser samt norra Sveriges intressen i EU, snarare än allmänna kunskapsresor om EU, även om kontoret i mån av tid av och till också bistår sådana besök i samspel med aktörer som Europa Direkt och andra för att bidra till ökad kunskap om och intresse för EU. Under 2022 började besöksverksamheten på North Swedens kontor komma igång igen efter ett uppehåll under Covid-19 pandemin och särskilt under hösten var det

många såväl förstagångsbesökare som tidigare besökare att besöka NSEO, men för de flesta var det i vilket fall första besöket i North Swedens nya lokaler efter flytten i maj 2021.

Bland större/av NSEO organiserade besöksgrupper kan nämnas:

- Studiebesök av forskningsledare vid Umeå Universitet i Bryssel (23-24/3).
- Fackförbundet Vision i Region Västerbotten besökte North Swedens i Bryssel (7/4).
- Studieresa till Bryssel med besök på North Sweden av Jämtland Härjedalens resurscentrum och Peak Innovation för näringslivsutvecklingsfrågor (2/5).
- Prata om NSEO för ungdomar på studieresa med Europa Direkt Västerbotten (11/5).
- Studiebesök för Region Västerbottens enhet externa relationer med deras samverkan Balticgruppen, Boliden och Skellefteå Kraft (30-31/5).
- North Sweden tog, tillsammans med NSPA-kontoren, emot universiteten i Arctic Five som samarbetar för att stärka Arktisk forskning i EU:s arktiska regioner (26-27/9).
- North Sweden fick besök av forskare, fakultetsledning och forskningsrådgivare från Mittuniversitetet för information och dialog med olika EU-företrädare samt NSEO (29/9).
- North Sweden anordnade ett besöksprogram för kommunledningarna i Jämtlands län (6-7/10).
- North Sweden tog emot en besöksgrupp från Socialdemokraternas Partidistrikt Norrbotten (11/10).
- North Swedens styrelse besökte kontoret vilket även sammanföll med Europeiska veckan för regioner och städer (11-12/10).
- Europadirekt Härnösand besökte kontoret med en Traineegrupp från kommunerna i Västernorrland svenskt näringsliv (25/10).
- North Sweden tog emot två studenter som vunnit pris CampusFranceSweden (8/11).
- North Sweden bjöd in de svenska Europaparlamentarikernas medarbetare på frukost för att diskutera det svenska ordförandeskapet (2/12).

Därtill gjorde kontoret tre egna besöksturnéer – en vecka i Jämtland Härjedalen, en i Västernorrland och en i Västerbotten för att träffa aktörer och få en inblick i vad som sker och regionens prioriteringar att ta med sig i arbetet gentemot EU, när det väl blev mer möjligt att resa igen. Kontoret besökte även Norrbotten under slutet av 2021 och gjorde därmed en besöksturné genom alla regioner inom loppet av ett år för att efter pandemin och etablerande av det samlade kontoret för hela norra Sverige uppdatera och upparbeta kontakter och få kunskap om vad som rör sig på hemmaplan av vikt för arbetet i EU.

NYA MÖTESFORMER:

Aktörer från Norrbotten, Västerbotten, Jämtland Härjedalen och Västernorrland har deltagit i en rad digitala konferenser organiserade av North Sweden även under 2022. Covid-19 pandemin innebar en stor omställning för North Sweden sociala verksamhet och aktiviteter av olika slag fortsatte till stor del under våren 2022 att äga rum online, men under hösten 2022 var studiebesöken, konferenserna seminarierna och eventen tillbaka mer som tidigare.

Möjligheten att använda distansteknologi och utveckla de arbetsformerna innebär dock möjligheter att även framåt kombinera fysiska och sociala möten med distansmöten där det fungerar, även om det är viktigt för NSEO:s verksamhet att kunna träffas fysiskt för att etablera relationer och kontakter och förståelse för verksamheten och de budskap kontoret företräder. Fördelen med distansöverbyggande teknologi är att det samtidigt kan öppna för fler som annars kan ha svårt att komma till Bryssel eller för företrädare från EU och/eller

NSEO att medverka i möten på hemmaplan som hade varit svårt att få dem att komma till regionen för.

Det är erfarenheter att ta med sig i vad som fungerar och inte för kommande utveckling av North Swedens kommunikationsstrategier och det var tydligt under 2022 att även om de fysiska mötena var tillbaka och det blev tydligt vilken skillnad de gör för att förflytta positioner, så är de digitala här för att stanna och i många fall kombinationer av fysiska och digitala möten, som dock ställer ytterligare andra krav. Det ger i alla fall nya och effektivare mötesmöjligheter i en stor geografi som norra Sverige och därtill för en verksamhet som befinner sig på helt annat håll med fokus på EU i Bryssel att hitta en balans i mötesuppläggen framåt. Möten av olika slag med olika aktörer är mycket av det som är grunden för hela North Swedens arbete.

Möjligheten att ordna digitala möten gör att fler kan ta del av det och nå aktörer på hemmaplan som annars har svårt att komma till Bryssel. De nya lokalerna har givit bättre möjligheter att anordna såväl fysiska som digitala möten, som EU-parlamentarikerna Jakob Dalunde och Henna Virkkunen i webinarium om förhandlingarna om TEN-T (1/2).

Fysiska möten är viktigt för att förflytta positioner i direkta dialoger, men pandemin har samtidigt visat på möjligheterna med den digitala tekniken, att fortsätta arbeta med. Det är ett bra sätt att nå många i en utspridd geografi att kunna ta del av det som sker i Bryssel.

Bilaga: Program för NSPA Forum i Skellefteå 24-25/3

	
16:30	Arctic Investment Platform (AIP) to deliver investments in the NSPA – Presenting the AIP and the work by the European Investment Fund (EIF) Mika Rippi, County Governor, Lapland, Chair AIP Steering Committee Minna Leisvuori, Senior Manager, European Investment Fund Jörgen Larsson, CEO Inlandsinnovation, Östersund, Sweden
17:30	End of the Day
17:45	NSPA Steering Committee meeting (for SC members) Quality Hotel Skellefteå Stadshotell, Stationsgatan 8-10, Skellefteå AIP Steering Committee meeting (for SC members) Quality Hotel Skellefteå Stadshotell, Stationsgatan 8-10, Skellefteå Dinner at The Wood Hotel, Sara Culture House, one of the tallest timber buildings in the world, with an introduction about the building.
Friday 25 March	
8:00	Take-Aways from Day 1
8:15	The new EU Arctic policy for the European Arctic and NSPA regions Michael Mann, EU Arctic Ambassador, European External Action Service
9:00	EU support for an OECD NSPA follow-up study Thomas Giacobetto, Policy Officer, DG Reform, EU Commission José-Enrique Garcilazo, Head of the Regional and Rural Unit, OECD (- online)
9:30	Fika
10:00	Dialogue on the forming of the, by EU, granted NSPA common OECD project, to support regional growth capacity building
10:45	Concluding key-note remarks on the DG Reform TSI-support Daniele Dotto, Head of Unit, DG Reform, EU Commission (- online)
11:00	Summing-Up and End of the Forum (with adoption of positions)
11:30	Walking Lunch
Forum Moderator: Mikael Jansson, North Sweden European Office	

	
NSPA Forum 24-25 March 2022 at Wood Hotel Skellefteå, Västerbotten Wood Hotel by Elite, Torggatan 3, Skellefteå	
Thursday 24 March	
Optional pre-conference session on regional transformation and skills supply Quality Hotel Skellefteå Stadshotell, Stationsgatan 8-10, Skellefteå 9:00 Showroom presentation by Skellefteå City and Region Västerbotten 10:00 Roundtable discussion on common NSPA challenges 11:00 Site visit Northvolt battery plant (Bus tour)	
12:00	Lunch at the Wood Hotel by Elite
13:00	Welcome to the NSPA Forum Rickard Carstedt, Councilor for Regional Development, Region Västerbotten Tomas Norvoll, President of Nordland County, Chair NSPA network
13:15	Key-Note Speech by the EU Commissioner for Cohesion and Reforms Elisa Ferreira, EU Commissioner, European Commission (- online)
Presentations from the four Working Groups on NSPA potentials for the EU	
13:45	WG1: Arctic Resources – Bioeconomy Work shop session leaders: Tia Takvisara, East & North Finland EU Office, Tina Helen Melfjord, North Norway European Office
14:15	WG2: Arctic Resources – Minerals Anna Kostet, Georange Kristiina Jokelainen, Lapland Linda Helén Haukland, Nordlands Fylkeskommune Anders Forsgren, Program Director, Boliden Moderator: Janni Ekrem, North Norway European Office
14:45	WG3: Arctic Advantages Work shop session leader: Janni Ekrem, North Norway European Office
15:15	Fika
15:40	WG4: Arctic Attractiveness Work shop session leader: Julia Hansson, North Sweden European Office
16:10	Summing up the presentations and NSPA common work ahead